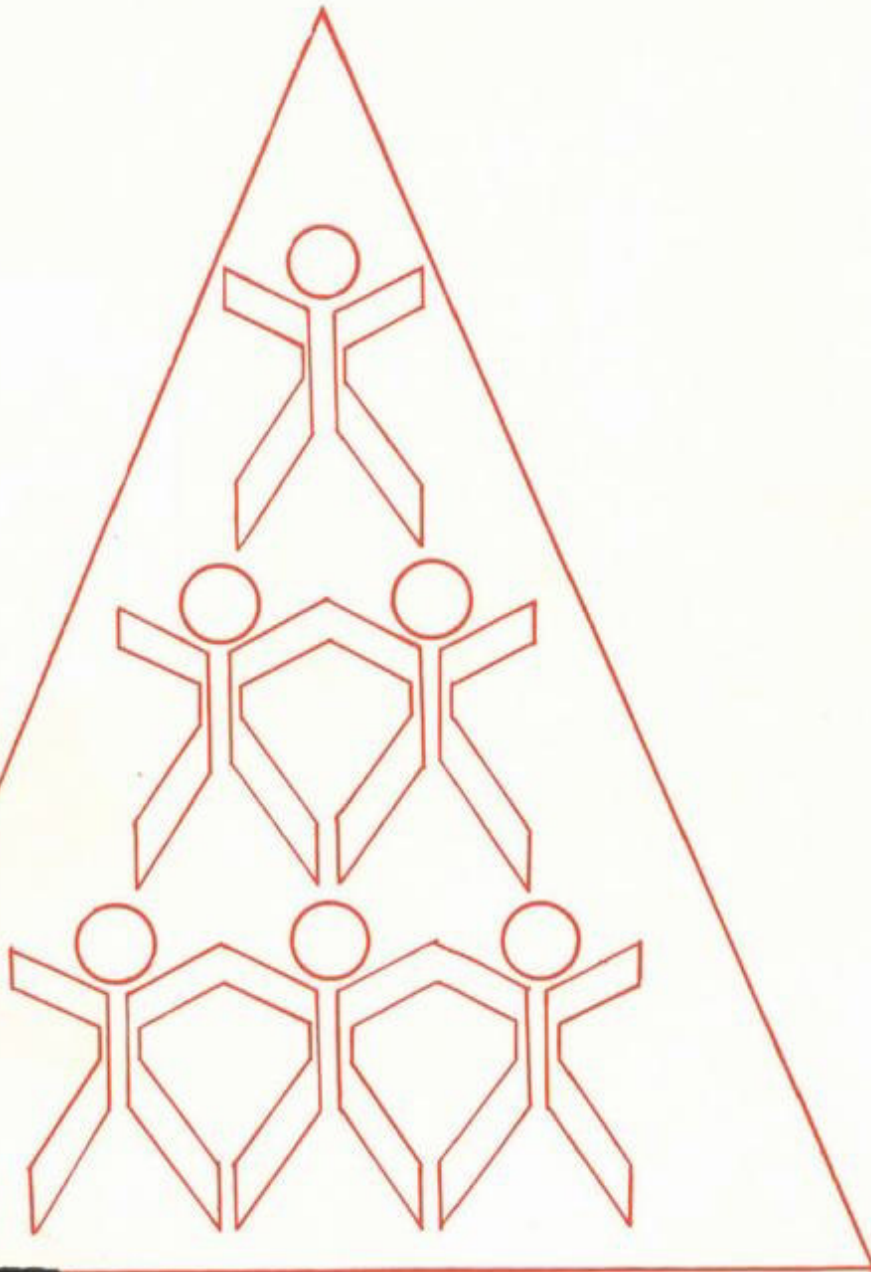

วารสารข้าราชการ

สิงหาคม 2509

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2509

วารสารรายเดือนของบริการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ. ประธาน
นายประวิณ ณ นคร รองเลขาธิการ ก.พ. รองประธาน
นายโสวัจ สุจริตกุล รองเลขาธิการ ก.พ. รองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง สำนักงาน ก.พ. กรรมการ

ระเบียบการบอกรับ

ถ้าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท ส่งเงินล่วงหน้าไปยัง
“ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร” สั่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน
หรือบอกรับทางโทรศัพท์ ๒๓๖๓๒ ได้

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา เลขาธิการ ก.พ.
รองเลขาธิการ ก.พ.
ผู้จัดการ พันตรี อรรถ วิชัยกุล
ผู้ช่วยผู้จัดการ นายจิระพงษ์ สีวาชะวโรจน์
บรรณาธิการ นายสมดี เจริญกุล
กองบรรณาธิการ นายสาบับ พุ่มแดง
นางนิศยา มาสะวิสุทธิ
นายชาญชัย อิงภากรณ์
นายอุศล บุญประกอบ

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า	ภาษาอังกฤษ	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3	บทสนทนาภาษาอังกฤษ	32
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	11	คำคู่ (Homophones)	47
ข่าวสอบข้าราชการ	13		

วิชาการ

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง		พ.ร.ฎ. เลขาธิการข้าราชการตุลาการ ฯ	(๑)
ระบบข้าราชการพลเรือนของจีน		กฎ ก.พ.	(๖)
ระเบียบการลา		ระเบียบต่าง	(๘)

ความรู้ในการสอบ

ข้อสอบแบบปรนัยสำหรับข้าราชการ	35	ถ้อยแถลง	2
เรียงความสาทิศ	41	เกสส์ตวินัย	46

ตอบปัญหา

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	61	ความเห็นสมาชิก	75
ปัญหาคลัง	69	ตอบสมาชิก	77
		เฉลยสอบเขาวนและความรู้รอบตัว	79
		สอบเขาวนและความรู้รอบตัว	80

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง คอนวัดสระเกศ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐

นายสิทธิชัย ปริกัมศิลป์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๘

ถ้อยแถลง

ศุภดิถาวรฤกษ์	กมลเบิก
ณ พรหมกาล	
สมณะละการะงาน	อธิษฐาน
กระทำกุศล	
สถิต ณ วัดเพราะตน	ละกรรม
ละเวรและกรรม	
อนุสติพุทธนำ	แนะนำทำ
กุศลและทาน	

แม้การเข้าจำพรรษาในหน้าฝน ๓ เดือน เป็นเรื่องที่พระสงฆ์ท่านปฏิบัติตามพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ก็ตาม แต่ฤดูเข้าพรรษานี้มีความสำคัญต่อชีวิตจิตใจของชาวบ้านอย่างเราๆ อย่างยิ่งในการที่จะเข้าวัดเข้าวารักษาศีลฟังธรรม ถัดนี้ฝนย่อมจะหลั่งลงมาให้ความชุ่มฉ่ำแก่มวลมนุษยชนและพืชพันธุ์ต่างๆ สิ่งทั้งหลายลงมาเหมือนละอองฝนอันชื่นใจแก่ข้าราชการที่มีเงินเดือนตั้งแต่ ๕๐๐ บาทลงมา ดังที่ท่านทราบคืออยู่แล้วว่า จะได้รับเงินเดือนเพิ่มอีกเดือนละ ๕๐ บาท นับตั้งแต่ปีงบประมาณใหม่เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม เรื่องการพิจารณาปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้นก็เปรียบเสมือนฝนที่ได้ตั้งเค้ามาแล้ว เพียงแต่ต้องอดใจรอไปอีกหน่อย ฟ้าคงจะผ่าเปรี้ยงให้ฝนหลังพายุลงมาและตกทั่วฟ้าแน่นอน

วารสารข้าราชการได้รับเกียรติเป็นอย่างสูงจากท่านอาจารย์ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ที่ได้กรุณาอนุญาตให้นำเรื่อง "ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง" มาลงพิมพ์ตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป ซึ่งท่านสมาชิกจะได้ทราบรายละเอียดในด้านต่างๆ ที่น่าสนใจอย่างไม่เคยมีผู้ใดกล่าวมาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ท่านผู้เขียนแสดงความคิดเห็นว่า ศิลาจารึกดังกล่าวนี้เป็นปฐมรัฐธรรมนูญของไทย อนึ่ง สำหรับการตอบชิงรางวัลปัญหา "สอบเขาวนและความรู้รอบตัว" เท่าที่ผ่านมาแล้ว ๑ เดือน ปรากฏว่า ผู้ที่กำลังนำอยู่ในขณะนี้ คือ คุณชลอ ทรงประกอบ และคุณวีรพล จันทรเดช ส่วนผู้ที่ตามติดมาใกล้ๆ คือ คุณเมธี หิณชิระนันท์ คุณกวี ศิรินันต์ และคุณแก้วมณี วงษ์สวรรค์

ปกวารสารข้าราชการฉบับนี้ : สีขาว—กระทรวงยุติธรรม

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :-

๑. พ.ร.ฎ. เครื่องแบบข้าราชการตุลาการและ
ตะโตะยุติธรรม และระเบียบการแต่ง พ.ศ. ๒๕๐๘
๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่อ
อย่างอื่น ในกรรมการบริหารวิชาชีพ และกรมทางหลวง
(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและน.ว.ต่างๆ ประกาศใช้ดังนี้ :-

๑. กระทรวงการคลัง ใต้วงหลักเกณฑ์การขอทำ
ความตกลงเพื่อเบิกเงินช่วยค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับ
การรักษาในสถานพยาบาลเอกชน คือ ให้แจ้งรายละเอียด
ดังต่อไปนี้ไว้ด้วย

- ๑) ระยะทางระหว่างบ้านหรือที่เจ็บป่วยกับ
สถานพยาบาลของทางราชการ และระยะทางระหว่างบ้าน
หรือที่เจ็บป่วยกับสถานพยาบาลเอกชนที่ไปรับการรักษา โดย
ให้เขียนแผนที่สังเขปแสดงระยะทางและแสดงที่ตั้ง สถาน
ที่พักของผู้ป่วยกับสถานพยาบาลให้ทราบโดยชัดแจ้ง

- ๒) เกิดการเจ็บป่วยโดยกะทันหันขึ้นเมื่อ
เวลาใด

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

ถึงแก่กรรม นายสิริ ปากาสิต ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ และที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี ถึงแก่กรรม
เมื่อวันที่ ๑๑ มิ.ย. ๐๘

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

แต่งตั้ง

นายเสริม อาชกุล ผู้ช่วยกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๔ จ.ว.
อุดรธานี ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
กองตรวจเงินเทศบาล

นายจรูญ คำจันทร์ ผู้ช่วยกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน กองตรวจเงินเทศบาล ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรม-
การตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ที่ ๔ จ.ว. อุดรธานี

ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

รับโอน นายนิพนธ์ มาศะวิสุทธิ วิทยากรโท
กองโครงการปฏิบัติ กรมวิเทศสหการ มาบรรจุและแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งวิทยากรโท ตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๐๘

มหาวิทยาลัยศิลปากร

เลื่อน นายแสง สดประเสริฐ หัวหน้าแผนก
วิชาโครงสร้าง คณะสถาปัตยกรรมไทย ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัยศิลปากร
ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ก.ค. ๐๘

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

เลื่อน นายกมล จันทพินิจ คลังเขต ๑ ขึ้นเป็น
ชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการคลัง
เขต ๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ก.ค. ๖๘

แต่งตั้ง

นางวชิรา ภมรสุต คลังจังหวัดเอก จ.ว. ชัยภูมิ
ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัดเอก จ.ว. นครสวรรค์
นายขจิต บุญธรรม คลังจังหวัดเอก จ.ว. อุตรดิตถ์
ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัดเอก จ.ว. อุบลราชธานี

กรมศุลกากร

เลื่อน

ส.ท. ชลิต วรรณศิริ นายตรวจศุลกากรตรี กอง
ตรวจสินค้าขาออก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าขาออก

ร.ต. ประชุม จุลกนิษฐ์ ประจำแผนกคลังสินค้า
และเบ็ดเตล็ด กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าขาออก

นายจำรูญ เสมเสริมบุญ ประจำแผนกประเมิน
ตามสภาพ กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าทางอากาศยาน

นายประสงค์ สุคนธมาน ประจำแผนกประเมิน
ตามสภาพ กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าขาออก

นายประยูร พวงมณฑล ประจำแผนกประเมินตาม
ราคา กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าขาออก

ว่าที่ ร.ต. สมชัย กรพินิจ ประจำแผนกประเมิน
ตามราคา กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าขาออก

นายพร้อม วิเชียร ประจำแผนกประเมินตามราคา
กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองสารวัตร

ส.ท. บุญชู จันทศิริ ประจำแผนกด้านศุลกากร
สะเดา จ.ว. สงขลา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน

ส.ท. อภัย เสถียรพจน์ นายตรวจศุลกากรตรี กอง
ตรวจสินค้าขาออก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน

นายสฤติย์ ณ นครพนม ประจำแผนกสำรวจเงิน
อากร กองศุลกากรขึ้นเป็นข้าราชการชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าทาง
อากาศยาน

นายลัก แก้วเสวตพันธุ์ ประจำแผนกด้านศุลกากร
ปัตตานี จ.ว. ปัตตานี ขึ้นเป็นข้าราชการชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยนายด่านศุลกากรโท ด้านศุลกากร
อรัญญประเทศ จ.ว. ปราจีนบุรี

ส.ท. จิตรพรรณ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประจำแผนก
ประเมินตามราคา กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็น
ชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท
กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน

นายวิมล รัตนพงศ์ นายด่านศุลกากรตรี กองตรวจ
สินค้าขาเข้า ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าขาเข้า

ส.ท. สมชาย พูลเกษ นายด่านศุลกากรตรี กอง
ตรวจสินค้าขาออก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน

ส.ท. สมภาร ปิตยานนท์ ประจำแผนกประเมิน
ตามราคา กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าทางอากาศยาน

ส.ท. ชัด ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา นายตรวจ
ศุลกากรตรี กองตรวจสินค้าขาออก ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าทางอากาศยาน

ส.ท. สำเริง โรจนะหิลาปะ นายด่านศุลกากรตรี
ด่านศุลกากรหลังสวน จ.ว. ชุมพร ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองตรวจ
สินค้าทางอากาศยาน

นายโหม หิรัญโร ประจำแผนกประเมินตามสภาพ
กองพิธีการนำเข้าและส่งออก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสารวัตรศุลกากรโท กองสารวัตร

นายมาโนช บุญคำ พนักงานตีราคาตรี กองตีราคา
ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานตีราคา
โท กองตีราคา

นายประเจิด เปล่งศรีงาม พนักงานตีราคาตรี กอง
ตีราคา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
ตีราคาโท กองตีราคา

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๐๕

แต่งตั้ง

นายประคอง ถิระวงษ์ สารวัตรศุลกากรเอก กอง
ตรวจสินค้าขาออก ดำรงตำแหน่งนักบัญชีเอก กองเก็บอากร
ตั้งแต่วันที่ ๖ มิ.ย. ๐๕

ร.ต. จรินทร์ ศรีสุกอรณิ สารวัตรศุลกากรโท
กองสารวัตร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเครื่องกลสถิติ
กองประมวลสถิติ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิ.ย. ๐๕

กรมสรรพสามิต

เลื่อน

นายแสวง วัฒนสุข หัวหน้าแผนกเก็บรักษา กอง
แสตมป์ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลข
านุการกรม

นายจิระ เนียมหอม หัวหน้าแผนกภาษีเบ็ดเตล็ด
กองการสามิต ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ควบคุมโรงงานเอก โรงงานยาสูบ ๓ กองการยาสูบ

นายเสวต ทาวระ ผู้ช่วยสรรพสามิตเขต ๕ จ.ว.
ลำปาง ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสรรพ
สามิตจังหวัดเอก จ.ว. จันทบุรี

นายกรีน วัชรแก้ว หัวหน้าแผนกภาษีไม้ขีดไฟ
กองการสามิต ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สรรพสามิตจังหวัดเอก จ.ว. ปราจีนบุรี

นายจำลอง เกษเวชสุริยา สรรพสามิตจังหวัดโท
จ.ว. สกลนคร ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สรรพสามิตจังหวัดเอก จ.ว. สกลนคร

นายวิมุตติ ชูชม สรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว. อุตรดิตถ์
ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสรรพสามิต
จ.ว. เอก จ.ว. อุตรดิตถ์

นายมนู ละอองศรี สรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว.
สมุทรสงคราม ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สรรพสามิตจังหวัดเอก จ.ว. อุตรดิตถ์

นายสงวน อรรถภัทร สรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว.
สิงห์บุรี ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สรรพสามิต จังหวัดเอก จ.ว. สิงห์บุรี

นายสุนันท์ ศรีศศิ สรรพสามิตจังหวัดโท จ.ว.
พัทลุง ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสรรพ
สามิต จังหวัดเอก จ.ว. พัทลุง

ตั้งแต่วันที่ ๔ ก.ค. ๐๕

กรมสรรพากร

แต่งตั้ง

นายพนม อธิไธมย์ยะ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอ
สะบ้าย้อย จ.ว. สงขลา ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท
อำเภอพระแสง จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายบุญรอด โปว์เสวียงศ์ สมุหบัญชีอำเภอโท
อำเภอพระแสง จ.ว. สุราษฎร์ธานี ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชี
อำเภอโท อำเภอสะบ้าย้อย จ.ว. สงขลา

ตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๐๘

กระทรวงเกษตร

กรมกสิกรรม

รับโอน นายเสริม พิลิก ครูโทโรงเรียนบางกะปิ
แผนกโรงเรียนรัฐบาล กองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญ
กระทรวงศึกษาธิการ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
กสิกรรมจังหวัดอุบลราชธานี กองส่งเสริมและเผยแพร่
ตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๐๘

กรมป่าไม้

แต่งตั้ง

นายประมวล อุณหันธ์ ผู้รักษาการในตำแหน่ง
ป่าไม้เขตแพร่ ดำรงตำแหน่งป่าไม้เขตเอก ป่าไม้เขตแพร่

นายรัสมิ นามวงศ์ ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้า
กองบำรุง ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองบำรุง

นายเทพ เป้าประจักษ์ ผู้รักษาการในตำแหน่ง
ป่าไม้เขต เพชรบุรี ดำรงตำแหน่งป่าไม้เขตเอก ป่าไม้เขต
เพชรบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิ.ย. ๐๘

กระทรวงคมนาคม

กรมไปรษณีย์โทรเลข

ออก น.ส. จันทรีศิริ อนพิบูลย์ เกษไปรษณีย์
โทรเลขโท ส่วนการสื่อสาร ออกจากราชการเพื่อไป
ประกอบอาชีพอย่างอื่น ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๘

กระทรวงพัฒนาการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายพิศิษฐ์ ประชาพิพัฒน์ พนักงาน
สหกรณ์โท กองเศรษฐกิจการสหกรณ์ ดำรงตำแหน่งพนักงาน
สหกรณ์โท กองวิชาการและส่งเสริมการสหกรณ์ ตั้ง
แต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๘

ออก นายเชิษฐ์ ทองเจริญทรัพย์ พนักงาน
สหกรณ์โท กองวิชาการและส่งเสริมการสหกรณ์ ออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุนับราชการนาน ตั้ง
แต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๘

กรมชลประทาน

เลื่อน นายสมิทธิ์ คำเพิ่มพูล นายช่างโท กอง
วิชาการ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนาย
ช่างเอก กองวิชาการ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พ.ค. ๐๘

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

แต่งตั้ง

นายบุญยรัตน์ มุสิกไชย ปลัดอำเภอโท อำเภอ
บางปะกง จ.ว. ฉะเชิงเทรา ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอบางคล้า จ.ว. ฉะเชิงเทรา ตั้งแต่วันที่ ๒๖ เม.ย. ๐๘

นายจุมพล โกละกุล นายอำเภอสันป่าตอง จ.ว.
เชียงใหม่ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอโพทะเล จ.ว. พิจิตร

นายเกรียงไกร ดวงวิไล นายอำเภอปากท่า จ.ว.
อุดรธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอสันป่าตอง จ.ว.
เชียงใหม่

ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิ.ย. ๐๘

ว่าที่ ร.ต. กอบกุล กาญจนดวลย์ ปลัดอำเภอโท
อำเภอทองผาภูมิ จ.ว. กาญจนบุรี ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ
โท อำเภอพนมทวน จ.ว. กาญจนบุรี ดำรงตำแหน่งปลัด
อำเภอโท อำเภอท่าม่วง จ.ว. กาญจนบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๐๘

นายเอนก ยอดสุชา นายอำเภอท่าแดง จ.ว.
สุราษฎร์ธานี ไปประจำ จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายเสวี เมืองพรหม นายอำเภอเมืองตรัง จ.ว.
ตรัง ดำรงตำแหน่งนายอำเภอท่าแดง จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายบำรุง สุขบุษย นายอำเภอเมืองสิงห์บุรี จ.ว.
สิงห์บุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองตรัง จ.ว. ตรัง

นายอุทัย นาคปรีชา นายอำเภอพระพุทธรบาท
จ.ว. สระบุรี ไปประจำ จ.ว. สระบุรี

นายเฉลียว ณ สงขลา นายอำเภอคลองท่อม จ.ว.
กระบี่ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอพระพุทธรบาท จ.ว. สระบุรี

นายจำ ทูลศิริ นายอำเภอเมืองนครนายก จ.ว.
นครนายก ไปประจำ จ.ว. นครนายก

นายสมาน สุขจิตต์ นายอำเภอบ้านค่าย จ.ว.
ระยอง ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองนครนายก จ.ว.
นครนายก

นายสมหวัง จุฑะกานนท์ นายอำเภอองครักษ์
จ.ว. นครนายก ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านค่าย จ.ว.
ระยอง

นายประกอบ แพทยกุล นายอำเภอบ้านฉาง
จ.ว. ชะลา ไปประจำ จ.ว. ชะลา

นายเจริญ จันทระชุม นายอำเภอพนมไพร
ว. ร้อยเอ็ด ไปประจำ จ.ว. ร้อยเอ็ด

นายอภิสิทธิ์ หล้าสูงศรี นายอำเภอกระนวน จ.ว.
ขอนแก่น ดำรงตำแหน่งนายอำเภอหนองเรือ จ.ว.ขอนแก่น

นายสวัสดิ์ ส่องแก้ว นายอำเภอบ้านด่านลานหอย
จ.ว. สุโขทัย ไปประจำ จ.ว. สุโขทัย

นายแสวง วิมุกตานนท์ นายอำเภอวัฒนานคร
จ.ว. ปราจีนบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านด่านลานหอย
จ.ว. สุโขทัย

นายเกรียง คชรัตน์ นายอำเภอบางกระทุ่ม จ.ว.
พิษณุโลก ดำรงตำแหน่งนายอำเภอองไกรลาศ จ.ว.
สุโขทัย

นายทวี โพธิ์สุนทร นายอำเภอเขียงยืน จ.ว.
มหาสารคาม ไปประจำกรมการปกครอง

นายบรรเทา สุขสฤติย์ ประจำกรมการปกครอง
ไปประจำกองป้องกันฝ่ายพลเรือน

นายเจนวิทย์ สิทธิดำรง ผู้ตรวจราชการส่วน
ท้องถิ่นโท จ.ว. ภูเก็ต ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
ส่วนท้องถิ่นโท จ.ว. ระนอง

นายสวัสดิ์ สงเคราะห์ นายอำเภอถลาง จ.ว.
ภูเก็ต ไปประจำ จ.ว. ภูเก็ต

นายสง่า โอสดสภา นายอำเภอบ้านนาสาร จ.ว.
สุราษฎร์ธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอถลาง จ.ว. ภูเก็ต

นายนิพนธ์ ทิพย์มณี นายอำเภอพุนพิน จ.ว.
สุราษฎร์ธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านนาสาร จ.ว.
สุราษฎร์ธานี

นายถนอม จารุพันธ์ ปลัด จ.ว. สตูล ดำรง
ตำแหน่งนายอำเภอพุนพิน จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายประชุม บุญประกอบ นายอำเภอเมืองยะลา
จ.ว. ยะลา ดำรงตำแหน่งปลัด จ.ว. สตูล

นายชื่น ทองศิริ นายอำเภอกระบุรี จ.ว. ระนอง
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอกาญจนดิษฐ์ จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายกลับ อ่องแก้ว นายอำเภอท่าแซะ จ.ว. ชุมพร
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอกระบุรี จ.ว. ระนอง

นายเลียบ สมุทรกะพงศ์ นายอำเภอชุมพลบุรี
จ.ว. สุรินทร์ ไปประจำ จ.ว. สุรินทร์

นายสันทัต บุญประกอบ นายอำเภอเมืองเลย
จ.ว. เลย ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองมหาสารคาม จ.ว.
มหาสารคาม

ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๐๕

นายกมล เมลาพันธ์ ปลัดอำเภอโท อำเภอ
ลำลูกกา จ.ว. ปทุมธานี ไปประจำกองฝึกอบรม

นายวิวัฒน์ ไทวัฒน์ ปลัดอำเภอโท อำเภอสาม-
ง่าม จ.ว. พิจิตร ไปประจำกองฝึกอบรม

นายประยัต อนุกุล ปลัดอำเภอโท อำเภอ
กาญจนดิษฐ์ จ.ว. สุราษฎร์ธานี ไปประจำกองฝึกลอบรบ

ร.ค. ประวดี อธิปัญญา ปลัดอำเภอโท อำเภอ
เมืองลำปาง จ.ว. ลำปาง ไปประจำกองฝึกลอบรบ

นายสมพงษ์ สุขเวช ปลัดอำเภอโท อำเภออุทุมพร
พิสัย จ.ว. ศรีสะเกษ ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอลำลูกกา จ.ว. ปทุมธานี

นายนิมิตร มิตริวิจารณ์ ปลัดอำเภอโท อำเภอ
บ้านแพน จ.ว. นครพนม ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภออุทุมพรพิสัย จ.ว. ศรีสะเกษ

นายสนิท สุภาเดช ปลัดอำเภอโท อำเภอคลอง
คำใต้ จ.ว. เชียงราย ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอ
เมืองลำปาง จ.ว. ลำปาง

วันที่ ๖.ค. สำเนียง รามคิดล ประจํา จ.ว.หนองคาย
ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอสามง่าม จ.ว. พิจิตร
ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๐๘

นายประสิทธิ์ สาระกุล นายอำเภอเกษตรสมบูรณ์
จ.ว. ชัยภูมิ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอภูเขียว จ.ว. ชัยภูมิ

นายนิคม สุขพัฒน์ นายอำเภอภูเขียว จ.ว.
ชัยภูมิ และรักษาการในตำแหน่งนายอำเภอเสนาห์ จ.ว.
สระบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเสนาห์ จ.ว. สระบุรี

นายชำนาญ กาวิละ นายอำเภอเสนาห์ จ.ว. สระบุรี
และรักษาการในตำแหน่งนายอำเภอท่าอุเทน จ.ว. นคร
พนม ดำรงตำแหน่งนายอำเภอท่าอุเทน จ.ว. นครพนม

นายกระสินธุ์ ชูพันธ์ นายอำเภอท่าอุเทน จ.ว.
นครพนม และรักษาการในตำแหน่งนายอำเภอบ้านดุง
จ.ว. อุดรธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านดุง จ.ว. อุดร
ธานี

นายสงวน เพชรวิเศษ นายอำเภอบ้านดุง จ.ว.
อุดรธานี และรักษาการในตำแหน่งนายอำเภอเกษตร
สมบูรณ์ จ.ว. ชัยภูมิ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเกษตร
สมบูรณ์ จ.ว. ชัยภูมิ

ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิ.ย. ๐๘

นายธำรง สุขเจริญ นายอำเภอเขาชัยสน จ.ว.
พัทลุง ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองยะลา จ.ว. ยะลา

นายเวียน เพชรกาล นายอำเภอรัตภูมิ จ.ว.
สงขลา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเขาชัยสน จ.ว. พัทลุง

นายเฉลียว ณ สงขลา นายอำเภอพระพุทธบาท
จ.ว. สระบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอรัตภูมิ จ.ว. สงขลา

นายอรรถ วุฒิวิทย์ นายอำเภอวิหารแดง จ.ว. สระบุรี
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอพระพุทธบาท จ.ว. สระบุรี

นายนิคม สุขพัฒน์ นายอำเภอเสนาห์ จ.ว.
สระบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอวิหารแดง จ.ว. สระบุรี

นายประสงค์ มีแสงแก้ว นายอำเภอหนองแขง
จ.ว. สระบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเสนาห์ จ.ว. สระบุรี

นายสมพงศ์ แซ่มพัฒน์ นายอำเภอปากพูน
จ.ว. พัทลุง ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองสิงห์บุรี จ.ว.
สิงห์บุรี

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๐๘

นายนิรันดร์ ชาติประสพ ผู้ตรวจราชการส่วน
ท้องถิ่นโท จ.ว. บุรีรัมย์ ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอสตึก จ.ว. บุรีรัมย์

นายเทพพงศ์ ประสพสุข ปลัดอำเภอโท อำเภอ
สตึก จ.ว. บุรีรัมย์ ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการส่วน
ท้องถิ่นโท จ.ว. บุรีรัมย์

นายพัฒนะ สุวรรณพานิช ประจําจังหวัดพระนคร
ไปประจำจังหวัดนครราชสีมา

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๘

ร.ค. ปัญญา สุขการ ปลัดอำเภอโท อำเภอเดช-
อุดม จ.ว. อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
ส่วนท้องถิ่นโท จ.ว. สกลนคร

นายนิรันดร์ ชาติประสพ ปลัดอำเภอโท อำเภอ
สตึก จ.ว. บุรีรัมย์ ไปประจำ จ.ว. บุรีรัมย์

นายจิรินทร์ กาญจโนเมย์ หัวหน้าแผนกองค์การ
ส่วนท้องถิ่น กองราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนการปกครอง

ท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก บรรจุและแต่งตั้ง
กองอัตรากำลังและส่งเสริมสมรรถภาพ

นายบรรเทา สุขสฤติย์ ประจำกองป้องกันฝ่าย
พลเรือน ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกองค์การส่วนท้องถิ่น
กองราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนการปกครองท้องถิ่น

นายสมพงษ์ เวชสาร หัวหน้าแผนกสำรวจและ
วิเคราะห์งาน กองอัตรากำลังและส่งเสริมสมรรถภาพ ไป
ประจำกองป้องกันฝ่ายพลเรือน

นายประคัมภ์ วิชัยดิษฐ์ ประจำกรมการ
ปกครอง ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสำรวจและวิเคราะห์
งาน กองอัตรากำลังและส่งเสริมสมรรถภาพ

นายพิพัฒน์ สัตยพันธ์ ประจำกองวิชาการ ดำรง
ตำแหน่งหัวหน้าแผนกทะเบียนประวัติ กองอัตรากำลัง
และส่งเสริมสมรรถภาพ

ตั้งแต่วันที่ ๔ ก.ค. ๖๕

กรมประชาสัมพันธ์

เลื่อน

นายอภิรักษ์ เหล่าวานิช ประจำแผนกเครื่องมือ
ทันตกรรม กองจัดนิคม ส่วนนิคมสร้างตนเอง ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเครื่องมือทันตกรรม
กองจัดนิคม ส่วนนิคมสร้างตนเอง

นายเสนียน วงษ์จันทร์ ประจำแผนกสันitationการ
สาธารณะ กองบริการชุมชน ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งผู้ปกครองสถานสงเคราะห์โท สถาน
สงเคราะห์สวนหม่อน จ.ว. นครราชสีมา

นายถวัลย์ เพ็งอุทัย ผู้ช่วยผู้ปกครองนิคมตรี
ศูนย์อพยพประชาชนไปทำกิน ใน ๔ จังหวัดภาคใต้ กอง
จัดนิคม ส่วนนิคมสร้างตนเอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งผู้ปกครองสถานสงเคราะห์โท สถาน
สงเคราะห์กุ่มสะแก จ.ว. เพชรบุรี กองสวัสดิการสงเคราะห์

นายมนัส ศรีจิตร ผู้ช่วยผู้ปกครองนิคมตรี นิคม
สร้างตนเองพระพุทธบาท จ.ว. สระบุรี กองจัดนิคม
ส่วนนิคมสร้างตนเอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ปกครองนิคมโท นิคมสร้างตนเองช่วยเหลือ
อพยพราษฎรออกจากเขตน้ท่วม อำเภอสอด จ.ว. เชียง
ใหม่ กองจัดนิคม ส่วนนิคมสร้างตนเอง

นายวิชัย ทรงเคารพ ประจำแผนกประมวล
รายงาน สำนักงานเลขานุการกรม ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประมงประชาสงเคราะห์ จังหวัดโท
จ.ว. กาฬสินธุ์

ร.ต. ประวีร์ หาญแรงค์ ประจำแผนกสถาน
สงเคราะห์ปากเกร็ด จ.ว.นนทบุรี กองสมาคมอาชีพสงเคราะห์
ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประชาสง
เคราะห์จังหวัดโท จ.ว. เชียงราย

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๖๔

กระทรวงเศรษฐกิจการ

กรมการค้าภายใน

แต่งตั้ง

นายบุญมาก แก้วรักษ์ หัวหน้าแผนกปริมาณและ
คุณภาพ กองควบคุมข้าว ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก
สืบการก้า กองตลาดการค้า ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๖๕

นายเรือง ปาวิธศักดิ์กุล หัวหน้าแผนกคดี กอง
บริหารงานสิทธิบัตร ดำรงตำแหน่งนายตรวจมาตรา ชั่ง
ตวง วัด โท แผนกสำรวจ กองมาตรา ชั่ง ตวง วัด

น.ส. สมลักษณ์ วามะรูป หัวหน้าแผนกทะเบียน
และห้องสมุดกองบริหารงานสิทธิบัตร ดำรงตำแหน่งผู้
ตรวจสอบเครื่องหมายโท แผนกตรวจสอบและพิจารณา
กองเครื่องหมายการค้า

นายวิวัฒน์ ภูักัด หัวหน้าแผนกตรวจรับคำขอ
กองบริหารงานสิทธิบัตร ไปดำรงตำแหน่งนายตรวจมาตรา
ชั่ง ตวง วัด โท แผนกสำรวจ กองมาตรา ชั่ง ตวง วัด

ม.ร.ว. ทพย์ธานี ชุมพล หัวหน้าแผนกตรวจ
รายละเอียด กองบริหารงานสิทธิบัตร ดำรงตำแหน่งผู้
ตรวจสอบ เครื่องหมายการค้า โท แผนกตรวจสอบและ
พิจารณา กองเครื่องหมายการค้า

ตั้งแต่วันที่ ๔ ก.ค. ๐๕

กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย

๒
แต่งตั้ง

นายแพทย์สุนทร สุขพิทักษ์ นายแพทย์โท ที่ทำ
การอนามัย จ.ว. นครนายก ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอเมือง จ.ว. นครนายก

นายแพทย์นพดล สุตรสุคนธ์ นายแพทย์โท
สถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอวัฒนานคร ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภออรัญญ-
ประเทศ จ.ว. ปราจีนบุรี

แพทย์หญิงละไม โกมารทัต นายแพทย์โท ที่ทำ
การอนามัย จ.ว. ประจวบคีรีขันธ์ ดำรงตำแหน่งนาย
แพทย์โท หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอเมือง จ.ว.
ประจวบคีรีขันธ์

แพทย์หญิงปราณี วีรพันธ์ นายแพทย์โท ที่ทำ
การอนามัย จ.ว. พินิจโลก ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอเมือง จ.ว. พินิจโลก

นายแพทย์พยุ่ง กลั่นทกพันธ์ นายแพทย์โท
สถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอบางมูลนาก ดำรงตำแหน่งนาย-
แพทย์โท หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอบางมูลนาก
จ.ว. พิจิตร

นายแพทย์สมจิตต์ บุญภินันท์ นายแพทย์โท
สถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอสามชุก ดำรงตำแหน่งนาย

แพทย์โทหัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอสามชุก จ.ว.
สุพรรณบุรี

แพทย์หญิงทิพาพรรณ ไบสมุท นายแพทย์โท
ที่ทำการอนามัย จ.ว. สมุทรสาคร ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
โท หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอเมือง จ.ว. สมุทร
สาคร

นายแพทย์เกรียงศักดิ์ ศรีนุต นายแพทย์โท ที่ทำ
การอนามัย จ.ว. ลำปาง ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอแจ้ห่ม จ.ว. ลำปาง

นายแพทย์เปล่ง ทองสม นายแพทย์โท ที่ทำการ
อนามัย จ.ว. นครศรีธรรมราช ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
หัวหน้าสถานีอนามัยชั้น ๑ อำเภอทุ่งสง จ.ว. นครศรี-
ธรรมราช

ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มิ.ย. ๐๕

นายแพทย์สมบูรณ์ มนเชื้อวณดี นายแพทย์
อนามัย จ.ว. เอก จ.ว. น่าน ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
อนามัย จ.ว. เอก จ.ว. พิจิตร

นายแพทย์ปทิว สุขวจน์ นายแพทย์อนามัย จ.ว.
เอก จ.ว. พิจิตร ดำรงตำแหน่งนายแพทย์อนามัย จ.ว. เอก
จ.ว. น่าน

นายแพทย์เดวิด เคนนี นายแพทย์โท แผนก
ตรวจโรคปอด (ปฏิบัติงานที่ศูนย์ควบคุมวัดโรคภาคเหนือ
จ.ว. เชียงใหม่) กองควบคุมวัดโรค ส่วนควบคุมและ
ป้องกัน ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท กองสุขภาพ ส่วน
ส่งเสริมและอบรม

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๕

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

ไทย ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

- ไทย..... ไทยขึ้นเรื่องรเวไปยัง เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ให้อุทธรณ์ ส่งผู้แทนมาประจำ ที่ชายแดนไทย และ
กัมพูชา เพื่อคุ้มครองรักษาความสงบเนื่องจากกัมพูชาได้บุกรุกเขตแดนไทยและทำอันตรายแก่ประชาชน
ในเขตแดนไทยอยู่เนือง ๆ
- เวียดนาม..... เครื่องบินของกองทัพอากาศสหรัฐ และกองทัพเรือ ได้โจมตีทิ้งระเบิดคลังน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่
ของเวียดนามเหนือ ใกล้กับฮานอยและไฮฟองเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๐๕ คลังน้ำมันทั้งสองแห่งถูก
ทำลายไปยาว ๘๐ เพอร์เซ็นต์ นับเป็นครั้งแรกที่เครื่องบินอเมริกันทิ้งระเบิดใกล้ฮานอยและไฮฟอง
มากที่สุด ก่อหวั่นจากใจกลางเมืองฮานอยไม่ถึง ๕ กม. และห่างจากไฮฟองเพียง ๓ กม.
- อินโดนีเซีย..... ประธานาธิบดีโซการ์โนประกาศรับรองมติของสภา ที่ให้ประธานาธิบดี พ้นจากตำแหน่ง ประธานาธิบดี
ตลอดชีพและจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ก็ใคร่จะให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อพิสูจน์ว่าประชาชน
มีความต้องการและเห็นด้วยหรือไม่ นายพลนาซูเตียนกล่าวว่า บัดนี้ อินโดนีเซียได้เข้าสู่ศักราช
ใหม่แห่งระบอบประชาธิปไตยแล้ว และสภาปฏิบัติงานได้ผลเกินความคาดหมาย ส่วนนายพล
ซูฮาร์โต ผู้บริหารประเทศแทนประธานาธิบดียืนยันว่า สภาที่ปรึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเรียบร้อย
และให้การจัดการบริหารรัฐบาลยังผลพลและเห็นแก่หน้าที่กันได้อย่างหมดสิ้น

ออสเตรเลีย

คณะมนตรีระดับรัฐมนตรีขององค์การ สปอ. เปิดประชุมที่แคนแบร์รา นครหลวงของออสเตรเลีย
ตั้งแต่ ๒๗ มิถุนายน ๐๕ เป็นเวลาสามวัน ได้แถลงการณ์ร่วมภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นลง แจ้งว่า
ประเทศสมาชิก ขององค์การ จะให้ความช่วยเหลือ เวียดนามใต้ ทั้งทางทหาร และเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นอีก
สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันนี้เป็นเขตที่มีอันตรายที่สุดในโลก ฝรั่งเศสซึ่งส่ง
ผู้สังเกตการณ์มาร่วมประชุมไม่ยอมลงนามในแถลงการณ์นั้น เพราะฝรั่งเศสมีนโยบายขัดแย้งกับ
ประเทศภาคี สปอ. ในปัญหาเวียดนามและปัญหาเอเชีย แต่ปากีสถานซึ่งส่งผู้สังเกตการณ์มาร่วม
ประชุมด้วย ได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมและตั้งข้อสงวนบางประการไว้ เพราะปากีสถานมีความ
สัมพันธ์อันใกล้ชิดกับคอมมิวนิสต์

ยุโรป

- รูมาเนีย..... ประเทศที่หลุดพ้นจากอิทธิพลของโซเวียตได้เป็นประเทศที่สาม คือ รูมาเนีย รูมาเนียกล้าดำเนิน
นโยบายอิสระไม่ขึ้นกับโซเวียตต่อไปเพราะเชื่อมั่นในพลังความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของตน โดย

ปีที่ 11 ฉบับที่ 8 วารสารข้าราชการ

กำหนดว่าการคบกับรัสเซียมีแต่ทางเสียเปรียบ ในระยะสองปีมานี้ รูมาเนียหันไปทำการค้ากับประเทศฝ่ายตะวันตกและยินยอมให้บริษัทเอกชนของสหรัฐเข้าไปดำเนินการธุรกิจในรูมาเนียได้ โชว์เว็บไซต์ก่อนทหารส่วนหนึ่งจากฮังการีย้ายเข้ามาคุมเชิงทางด้านรูมาเนีย

อเมริกา

ประธานาธิบดีจอห์นสันได้ปราศรัยในที่ชุมนุมของพรรคดีโมแครต อันเป็นพรรคของรัฐบาลอเมริกันที่เมืองโอมาฮา รัฐเนบราสกา และเมืองเคสึมอบส์ ในรัฐไอโอวา มีความว่า สหรัฐจะทำสงครามในเวียดนามต่อไปจนกว่าเวียดนามเหนือยอมเลิกการรบในเวียดนามใต้ และยอมทำข้อตกลงสันติภาพอย่างสมเกียรติ

อเมริกาใต้

คณะทหารของอาร์เจนตินาได้บังคับให้ประธานาธิบดี อาร์ตูโร อิลเลียบ ลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๘ ทั้งนี้ ภายหลังที่ประธานาธิบดีอิลเลียบได้สั่งปลดเสนานิการทหารบกออกจากตำแหน่งแล้วเข้าดำรงตำแหน่งเสียเอง คณะทหารได้ใช้เวลาประธานาธิบดีเตรียมตัวออกจากทำเนียบพร้อมกับแนะนำให้ออกไปอยู่ต่างประเทศ

บี.โอ.เอ.ซี

บริการท่านอย่างดี ทั่วทุกมุมโลก บี.โอ.เอ.ซี. บริการ
ท่านด้วยเครื่องบิน โรลส์-รอยล์ ๗๐๗ จากกรุงเทพฯ ฯ
ไปยัง ๗๑ เมืองใน ๖ ทวีป

สอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงาน บี.โอ.เอ.ซี. อาคาร บี.โอ.เอ.ซี.
ห้วมุม ราชประสงค์ โทร. ๕๕๘๓๐

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า มีส่วนราชการจะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมโยธาเทศบาล

ก. ปริญญาทางการบัญชี ๒ อัตรา ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ แผนกวิศวกรรมชลประทานและเหมืองแร่ หรือแผนกวิศวกรรมโยธา ๒ อัตรา แผนกวิศวกรรมโยธา ๑ อัตรา แผนกวิศวกรรมสุขาภิบาล ๑ อัตรา รวม ๖ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒

ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๖ อัตรา แผนกวิชาช่างยนต์ ๕ อัตรา แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ๒ อัตรา แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม ๑ อัตรา รวม ๑๔ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑

ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ ๑ อัตรา แผนกช่างกล ๕ อัตรา แผนกก่อสร้าง ๓ อัตรา แผนกเลขานุการหรือแผนกภาษาต่างประเทศ ๑ อัตรา รวม ๑๖ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นจัตวา อันดับ ๒

๒. กรมประมง

ก. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑

ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกช่างก่อสร้าง หรือประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างสำรวจ ๔ อัตรา ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกช่างกล ๒ อัตรา แผนกพาณิชยการหรือแผนกเลขานุการ ๑ อัตรา รวม ๑๑ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นจัตวา อันดับ ๒

๓. กรมอาชีวศึกษา

ก) ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ หรือปริญญาทางศิลปศาสตรบัณฑิตกรรมไทย รวม ๓ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒

ข. อนุปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ หรืออนุปริญญาทางศิลป (สถาปัตยกรรมไทย) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นสูง แผนก

- วิชาช่างก่อสร้าง ๓ อัตรา ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๓ อัตรา รวม ๖ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑
๔. กระทรวงการต่างประเทศ ปฏิญาทางรัฐศาสตร์ แผนกวิชาการต่างประเทศและการทูต หรือ แผนกการทูต ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
๕. สำนักงานวิชาการและวางแผน ปฏิญาทางเศรษฐศาสตร์ ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒

Never Say "Fail"

Keep pushing

It is wiser than sitting aside,

And dreaming and sighing,

And waiting for the tide.

In life's earnest battle

They only prevail

Who daily march forward,

And never say "Fail"

“อย่ากลัวเหลว”

ใจมัน ดันให้ ถึงที่

จะดี กว่านั่ง ยังเฉย

มัวฝัน หมั่นถอน ใจเปรย

อย่าเลย หวังจัก ชลาชัย

ชีวิต คิดก่อ ต่อสู้

ควรรู้ ว่าสู้ อยู่ได้

ใครต่อ สู้ไว้ ไม่ตาย

ใครหน่าย ราพัน นั้นโทรม.

กระแส ศ. ถอด

จาก วารสารข้าราชการ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๗ เดือนกรกฎาคม ๒๕๐๕

โรงพยาบาลระยอง

๖ กรกฎาคม ๒๕๐๘

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

โดย

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช

คำนำ

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นที่ทราบกันดีว่าส่วนใหญ่มักจะกล่าวถึงแต่ในด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ อักษรศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ บัดนี้ หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช ได้ไปแสดงปาฐกถา ณ หอประชุมคุรุสภา โดยสมาคมครูโรงเรียนราษฎร์เป็นผู้จัด เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๘ ท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบกับ MAGNA CARTA ของอังกฤษ และแสดงความคิดเห็นว่าศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงเป็น ปฐมรัฐธรรมนูญของไทยไว้อย่างน่าฟัง แม้หนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับจะได้นำลงพิมพ์ไปแล้วก็ตาม วารสารข้าราชการ หวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ท่านสมาชิกอย่างมาก จึงได้ขออนุญาตท่านผู้เขียนมาเสนอไว้ ณ ที่นี้

บรรณาธิการ

๑. กำหนดประเด็น

เหตุที่ข้าพเจ้าต้องมาแสดงปาฐกถาเรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ณ ที่นี้ในวันนี้ก็เพราะเมื่อวันที่ ๕ เดือนนี้เอง พวกนักกฎหมายด้วยกันชวนให้ไปออกทีวีช่อง ๔ มีคนพูดทั้งหมด ๔ คน ให้เวลาพูดเพียง ๒๕ นาที ทั้งนี้ เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานศิลาจารึกจำลองของพ่อขุนรามคำแหงให้แก่เนติบัณฑิตยสภา เพื่อนำไปมอบให้แก่คณะนักนิติศาสตร์นานาชาติที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ อันเป็นโอกาสแรกที่ชาวต่างประเทศได้รับศิลาจารึกของไทยไปประดิษฐาน และโดยที่ข้าพเจ้าเห็นว่าศิลาจารึกที่ทรงพระกรุณาโปรด-

เกล้าๆ พระราชทานมีความสำคัญยิ่ง ผู้รับจึงได้ทำพิธีรับมอบกันเป็นการเอิกเกริก
ศิลาจารึกจำลองนี้ เมื่อผู้แทนของเนติบัณฑิตยสภาไปประชุมนักกฎหมายในอเมริกา ก็
ได้นำเอาไปแสดงไว้ก่อนแล้วครั้งหนึ่ง ได้รับความสนใจเป็นอันมาก

การออกทีวี เดิมกะกันไว้ว่า จะมีผู้กล่าวถึงการทำศิลาจารึกจำลอง การนำศิลาจารึก
จำลองไปแสดงในอเมริกา กับการมอบหมายศิลาจารึกจำลองให้แก่คณะนักนิติศาสตร์นานาชาติที่
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะมีคน ๓ คน พูดถึงเรื่องนี้และจะใช้เวลาไม่เกิน ๓๐ นาที เหลืออีก ๓๕
นาที จะมอบให้ข้าพเจ้าพูดถึงความสำคัญในเนื้อหาแห่งศิลาจารึก แต่พูดกันไปพูดกันมา เพราะ
เป็นนักกฎหมายพูดมากด้วยกันทั้งนั้น คงเหลือเวลาให้ข้าพเจ้าพูดได้ไม่ถึง ๗ นาที ข้าพเจ้าก็นัก
กฎหมาย อยากพูดมากกับเขาบ้างเหมือนกัน จึงได้พลั้งปากโว้ยวายออกไปในที่ว่าเวลาไม่พอ
คงเป็นเพราะเหตุนี้กระมัง จึงได้ถูกเรียกตัวมาพูดอีก ณ หอประชุมครุสถาน

การพูดถึงศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงนั้นสุดแล้วแต่ใครจะถนัด เพราะฉะนั้นข้อ
ความจารึกไว้ทั้งหมดเพียง ๓๒๔ บรรทัดสั้น ๆ ก็ยังมีข้อความกล่าวถึงเรื่องราวต่าง ๆ มากมายหลาย
อย่าง มีทั้งประวัติศาสตร์ การสงคราม ภูมิศาสตร์ กฎหมาย ประเพณี การปกครอง เศรษฐกิจ
การสังคม พัฒนา เมือง เมือง ปรัชญา การพระพุทธศาสนา การประดิษฐ์อักษรไทย และอื่น ๆ อีก
หลายอย่าง ตลอดจนการถือผี

ข้อสุดท้ายที่กล่าวมา คือการถือผีนั้นดูนอกเรื่องเป็นที่สุด ใครไม่รู้จักคนไทย อ่านศิลาจารึก
ถึงตรงนั้นเข้า เหมือนกับเดินบนที่ปูพรมมาดี ๆ มาสะดุดเกาอกหล่มลงที่ตรงนั้น ข้าพเจ้าจึงขอนำมา
กล่าวเสียก่อน เพราะท่านว่าของท่านไว้ในศิลาจารึกเป็นภาษาไทยคมชาน่ารักเป็นที่สุด ศิลาจารึก
พ่อขุนรามคำแหงมีกล่าวไว้ว่า “เมืองห้วนอนสุโขทัย (ทิศใต้) มีพระชะพูงผี เทพดาใน
เขาอันนั้นเป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้ ขุนผู้ใดถือเมืองสุโขทัยนี้แล้ว ไหว้ดีพลีถูก เมือง
นเทียง เมืองนดี ผีไหว้บ่อดี พลีบ่ถูก ผีในเขาอันบ่คุ้มบ่เกรง เมืองนหาย” แม้ทั้ง ๆ
ที่ศิลาจารึกจะมีข้อความหลายตอนแสดงศรัทธาไหว้พระ ในพระพุทธศาสนาก็ยังอดไม่ได้ที่จะต้อง
ไหว้ผี คนไทยตั้งแต่โบราณมาจนถึงบัดนี้ก็ยังถือผี เพราะเมื่อเรายังอยู่ของเรที่บ้านเดิมมณฑล
ยูนนาน ก่อนเข้าถึงพระพุทธศาสนา เราถือของเรามาอย่างนั้นจนติดสันดาน จึงถือประเพณีกัน
มาถึงทุกวันนี้ ที่กรุงเทพฯ เวลานั้นยังมีศาลเจ้าพ่อหลักเมืองอยู่ที่หน้าวัดพระแก้วสำหรับให้คนไป
ไหว้ดีพลีถูก วันเฉลิมพระชนมพรรษา ในหลวงทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทางพระพุทธศาสนา พัง

ธรรมอยู่ ๆ กลางพืชนั้นต้องเสด็จลุกขึ้นผลุนผลันไปเช่นนี้คือพระสยามเทวาธิราช ข้าพเจ้าเองก็เช่นศาลพระภูมิที่บ้านตามวาระโอกาส ตามตัวเองมาหลายครั้งแล้ว ยังให้คำตอบแก่ตัวเองไม่ได้สักทีว่าทำไมทำอย่างนั้น แต่ขออย่าได้นึกว่าศิลาจารึกตอนนั้นไม่มีความสำคัญ ความจริงมีความสำคัญมากเกี่ยวกับการปกครองสมัยนั้น เพราะธรรมดาคนที่ม้อ่านงานนั้น ถ้าไม่มีอำนาจอะไรเหนือกว่า ส่วนมากหรือแทบทั้งหมดจะเหลิงอำนาจ นึกว่าตัวเองเป็นเทวดา แต่เมืองสุโขทัยนี้ดี เพราะคนเป็นถึงพระเจ้าแผ่นดินยังต้องกลัวผี เป็นเครื่องยับยั้งไม่ให้เหลิงอำนาจ ถึงจะไม่อายแก่ะไรก็ยังไม่ต้องอายแก่ผีสิ่งเทวดา สุโขทัยจึงเป็นเมืองที่มีการปกครองดี ดังจะได้ศึกษากันต่อไป

ท่านผู้ฟังอาจนึกสงสัยว่า หนังสือเขียนไว้ ๑๒๔ บรรทัดสั้น ๆ ข้าพเจ้าจะเอามากล่าวได้อย่างไรว่าศิลาจารึกมีข้อความกล่าวถึงเรื่องราวต่าง ๆ ดังว่ามา ขอนับตอบได้ว่าภาษาของพ่อขุนรามคำแหงนั้นเป็นภาษาไทยแท้ ไม่ใช่ภาษาไทยประดิษฐ์ประเดี๋ยยที่เรารู้จักกันอยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้น เมื่อท่านจะเขียนอะไรท่านก็เขียนของท่านได้สั้น ๆ แต่กินความลึกซึ้งถึงใจและไกลยิ่งนักเป็นที่น่าสังเกตว่าในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงนั้น แม้แต่ราชาศัพท์ก็ยังไม่ใช้ ข้าพเจ้าใช้ราชาศัพท์กับท่านเข้าที่ไร ยังให้รู้สึกละอายต่อภาษาพ่อขุนรามคำแหง ประโยคแรกคำแรกมีกล่าวไว้สั้น ๆ ว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ แม่ขุนนางเสือง” เทียบกับกฎหมายในแผ่นดินพระบรมไตรโลกนาถ จะเห็นความแตกต่างกันมาก ในคำปรารภกฎหมายเทียบบาลมีปรารภไว้ว่า “สุภมัสสุ ศักราช ๗๒๐ วันเสาร์เดือนห้า ขึ้นหกค่ำ ขวदनักษัตรศก สมเด็จพระรามาชิบดีธรรมไตรโลกนาถมหารามกฤษณเทพมุนยวิสุทธิสุริวงษ์ องค์พุทธางกูรบรมบพิตร พระพุทธเจ้าอยู่หัวทรงทศพิศราชธรรมถวัลราชประเวณศรีบรมกระษัตริราช พระบาทธดำรงภูมินทลสกลสีมาพระราชารมณารมณบพิตร เสด็จสถิตยในรัตนสิงหาสน์ชัยศรีสิ่งแลสมเด็จพระเจ้าหน่อพุทธางกูรสุริวงษ์และสมเด็จพระพรรณเมศวรรนึ่งเฝ้า แลพญาเอกสัตราชพระมหาอุปราช แลมหาเสนาจตุสดมมุขมณเตรพิริยโยธามาต แลตำรวจในตำรวจนอกมหาไถลภูขุนทหารพ่อเรือนซ้ายขวาเฝ้าพระบาทในที่นั้น จึงตั้งพระราชอาญาไยบการทหารพ่อเรือนชายหญิงสมณพราหมณาจารย์ แลวานิชนิกรนรประชารามณรทั้งหลาย ฯลฯ”

ข้อความ ในกฎหมายเทียบบาลที่ได้อ่านมานี้ คนไทยที่ไม่รู้ภาษาแรกฟังเอาความหมายได้ยากเต็มที และเมื่อยิ่งพูดมากความหมายก็ยิ่งน้อยลงไปเป็นธรรมดา เหมือนกับที่เราได้ยินได้ฟังนักการเมืองพูดกัน ในสภาของชาติในสมัยนั้นหรืออาจเหมือนกับที่ข้าพเจ้าเองกำลังจะพูดต่อไป

ภาษาสมัยใหม่แปลกๆ ใหม่ๆ ที่คิดขึ้นใช้กัน เช่น ปทาระยะ แปลคำว่า Category หรือประสบการณ์ แปลคำว่า experience สำหรับคำหลังนั้น ถ้ามาถามคนไทยๆ อย่างข้าพเจ้าว่าเคยไหม ข้าพเจ้าก็ได้แต่จะบอกว่าเคยแล้ว จะให้ใช้คำว่าประสบการณ์ใช้ไม่ค่อยลงคอ และรู้สึกกระตักปาก หากจะใช้ภาษาใหม่เช่นนี้พูดว่าข้าพเจ้าเป็นคนจำพวกที่เคยมาแล้ว ก็จะต้องพูดว่าข้าพเจ้าอยู่ในปทาระยะผู้มีประสบการณ์ รู้สึกว่าล้นตัวตามลัทธิไมไหว ตรงกันข้ามถ้าจะถามว่า เหตุใดจึงรักเมืองไทย และให้พูดตามภาษาพ่อขุนรามคำแหง ข้าพเจ้าก็จะพูดได้คล่องล้นคล่องคอ ย่ายนิตเดียวว่า เป็นเพราะ เมืองไทยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว และตลอดระยะเวลา ๗๐๐ ปีมาตั้งแต่ใช้อักษรไทยกันมา ข้าพเจ้ายังไม่เคยอ่านภาษาไทยที่ไหนไพบาระจับใจและซึ้งน้าตาเท่าข้อความในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงตอนนี้ คือ ที่จารึกไว้บรรทัดที่ ๓๗-๓๘ ว่า “เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจากอบในไพร่” ข้อความเพียงเท่านี้ นอกจากจะไพบาระก่อให้เกิดความรู้สึกภูมิใจแล้วยังเป็นข้อความกล่าวถึงถึงเศรษฐกิจของบ้านเมืองตลอดจนระบบภาษีอันมีหลักการตรงกันข้าม กับหลักการภาษีประชาธิปไตยของอังกฤษ ดังมีบันทึกไว้ในแม่กนาคำจารึกของพระเจ้าจอห์น ที่ได้ศึกษากันต่อไป

แต่เรื่องราวทั้งหลายในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงนั้น มีผู้เขียนไว้แล้วเป็นอันมาก ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ และฝรั่งเศส ใครถนัดภาษาจีนก็อาจหาจดหมายเหตุจีนมาอ่านได้ มีเรื่องราวเกี่ยวกับการเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างไทยกับจีน ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงกับพระเจ้าคูโบลาชาน หนังสือเหล่านั้นเป็นส่วนมากหาอ่านได้ที่หอสมุดแห่งชาติและที่สยามสมาคม จึงไม่จำเป็นที่ข้าพเจ้าจะเก็บเอามาบรรยายซ้ำในที่นี้ นอกจากจะเป็นเบื่องหลังที่จำเป็นต้องนำมากล่าว เท่าที่เกี่ยวกับหัวข้อปาฐกถาของข้าพเจ้า

ที่ข้าพเจ้าจะนำมากล่าวในที่นี้ จำกัดเฉพาะในหัวข้อที่ข้าพเจ้ามีความเห็นของข้าพเจ้าเองว่า ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทยเทียบได้ไม่ต่างกับแม่กนาคำจารึกของพระเจ้าจอห์นที่ออกมาในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ ซึ่งคนอังกฤษถือกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของเข

เมื่อไปออกทีวี ข้าพเจ้าตั้งใจจะพูดถึงข้อนี้แต่มีเวลาไม่ถึง ๗ นาที จึงพูดไม่ทัน ที่ท่านให้เวลาข้าพเจ้าพูดถึง ๓ ชั่วโมงในคราวนี้ขอขอบใจ ซึ่งถ้าจะให้พูดถึงเรื่องราวทั้งหมดในศิลาจารึก

พ่อขุนรามคำแหง พุท ๓ ชั่วโมง ก็คงไม่จบอยู่นั่นเอง แต่เมื่อจะจำกัดประเด็น พุตก็นึกเฉพาะว่า ศิลาจารึกนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทย เวลาเห็นจะพอกระมัง ถ้าไม่พอข้าพเจ้าจะไปเขียนมาให้ท่านอ่านกันทีหลัง

๒. เบื้องหลัง

ศิลาจารึกที่ขุดค้นได้ในเมืองไทยนั้น ตามหนังสือประชุมจารึกสยามปรากฏว่า มีอยู่ถึง ๒๐๐ กว่าหลัก ขุดค้นพบทั่วราชอาณาจักร เหนือบ้าง ใต้บ้าง ออกบ้าง ตกบ้าง ซึ่งได้จารึกไว้ในเวลาและสมัยต่าง ๆ กัน ส่วนมากเป็นเรื่องสร้างวัด ศิลาจารึกกรุงสุโขทัยค้นได้เพียง ๓๔-๓๕ หลัก บรรดา ๒๐๐ กว่าหลักดังกล่าวมา ที่ใช้ภาษาสันสกฤตก็มี ภาษาขอมก็มี ภาษาอญก็มี ภาษาเขมรก็มี ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักแรกที่ใช้ภาษาไทย จึงนับถือกันเป็นหลัก ๓ และเมื่อจารึกขึ้นในสมัยที่ปลดแอกขอมได้ใหม่ ๆ จึงเป็นศิลาจารึกการเมือง อย่างนี้หาอ่านได้ยาก บรรดาศิลาจารึกอื่นหลังไม่มีเรื่องการเมืองเกี่ยวข้องเพราะคงกลัวจะถูกมะพร้าวหัวยัดปาก

หนังสือเทศนา พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน ๔ รัชกาล ในกัณฑ์พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีกล่าวไว้ว่า เมื่อเสด็จประพาสเมืองเหนือประทับที่เมืองสุโขทัย ได้ประพาสพบแท่นศิลาแท่นหนึ่งและทรงได้เสาศิลาจารึกอักษรไทยโบราณเส้าหนึ่ง กับเสาศิลาจารึกอักษรเขมรอีกเส้าหนึ่ง สำหรับแท่นศิลานั้น เป็นที่เกรงกลัวแก่ราษฎร เพราะถ้าใครไม่เคารพเดินกรายเข้าไปใกล้ มักจะเกิดเจ็บไข้ไม่สบาย สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประทับ ณ แท่นศิลานั้น ด้วยอำนาจพระบารมีหาได้เป็นอันตรายไม่ จึงได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นำแท่นศิลาและเสาศิลาจารึกลงมาไว้ในพระนคร

ในหลวงรัชกาลที่ ๔ มิได้ทรงเป็นผู้ค้นพบต้นตระกูลศิลาจารึกไทยเท่านั้น ยังปรากฏเป็นที่รับรองกันด้วยว่า ได้ทรงเป็นนักศึกษาค้นคว้าเห็นความสำคัญของศิลาจารึกทั้งหลาย สำหรับศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ได้ทรงศึกษาถอดความด้วยพระองค์เอง และได้เผยแพร่ให้ชาวต่างประเทศทราบ นับแต่นั้นมาจึงได้มีนักศึกษาวรรตศาสตร์และโบราณคดี ทั้งที่เป็นไทยและ

ชาวต่างประเทศ ชุติชนและศึกษาศิลาจารึกต่าง ๆ ในเมืองไทย ทำให้เราได้รับความรู้ในทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอย่างมีหลักฐานจะอ้างอิงได้

ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ไม่มีข้อความกล่าวไว้ว่าได้จารึกขึ้นในปีใด มีแต่ข้อความกล่าวไว้ว่า เมื่อปีมะแม มหาศักราช ๑๒๐๕ ซึ่งตรงกับปี พ.ศ. ๑๘๒๖ หรือ ค.ศ. ๑๒๘๓ พ่อขุนรามคำแหงได้คิดประดิษฐ์ “ลายสือไทย” ขึ้นใช้เป็นครั้งแรก จึงสันนิษฐานกันว่า คงจะได้สลักศิลาจารึกไว้เป็นอนุสรณ์ในระยะเวลาใกล้เคียง ๆ กัน นอกจากนั้นในเวลาต่อมาอีก ๕ ปี คือ ๑๒๑๔ ศก ปีมะโรง ข้อความในศิลาจารึกมีกล่าวถึง “การพันขดานหิน” ทำเป็นพระแท่นมณังคศิลาบาตร และได้กล่าวถึงจารึกอันสถาบกว่าไว้ให้คนทั้งหลายเห็นด้วยไว้ด้วยในวรรคเดียวกัน อันเป็นเหตุให้สันนิษฐานกันว่า ได้มีการจารึกศิลาไว้ในระยะเวลาเดียวกันกับที่มีการพันพระแท่นมณังคศิลาบาตร

แต่นักประวัติศาสตร์และโบราณคดียังสงสัยกันอยู่ว่า ศิลาจารึกหลักแรกของไทยนี้จะไม่ได้จารึกสำเร็จในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง เพราะประการแรก ข้อความในด้านที่ ๑ บรรทัด ๑ ถึง ๑๘ เริ่มตั้งแต่คำว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” จนถึง “พญายุขจิงโตเมืองแก้วทั้งกลม” ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ต่อจากนั้นไปไม่ได้ใช้อีกเลย ประการที่สอง ข้อความในบรรทัดที่ ๑๘ ใช้คำว่า “เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง” เหมือนในบรรทัดที่ ๑๑ ที่กล่าวถึง “เมื่อชั่วพอกุ กุบาเรอแก้วพอกุ” อันเป็นข้อความในอดีตกาล บ่งความหมายไปในทางที่ว่า พ่อขุนรามคำแหงได้สวรรคตไปแล้ว ประการสุดท้าย ข้อความเฉพาะในด้านที่ ๔ ตั้งแต่บรรทัด ๓๑ ถึง ๒๗ ตัวหนังสือไม่เหมือนกับตอนต้น เพราะใช้ตัวลึบกว่า ทั้งสระที่ใช้ก็ต่างกันไปบ้าง

เสด็จในกรมพระยาดำรงราชานุภาพ บอกศักราชไว้ว่า พ่อขุนรามคำแหงได้ขึ้นเสวยราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๐ และเสด็จสวรรคตเมื่อปี ๑๘๖๐ ถ้าถือว่าได้จารึกศิลาสำเร็จหลังสวรรคต ศักราชของศิลาจารึกหลัก ๑ ก็จะต้องเป็นปีใดปีหนึ่งหลัง พ.ศ. ๑๘๖๐ หรือ ค.ศ. ๑๓๑๗ ไม่ใช่ พ.ศ. ๑๘๒๖ หรือ ค.ศ. ๑๒๘๓ ดังที่บอกกันมาในหนังสือต่าง ๆ

ทางสันนิษฐานที่ว่า ศิลาจารึกได้จารึกสำเร็จเมื่อพ่อขุนรามคำแหงสวรรคตไปแล้วนั้น ข้าพเจ้าเองยังสงสัย เพราะถ้าถือว่าได้จารึกขึ้นในโอกาสที่พ่อขุนรามคำแหงคิดอักษรไทยได้สำเร็จ

ในปี พ.ศ. ๓๘๖๒ พ่อขุนรามคำแหงก็มีพระชนม์ชีพตลอดมาจนถึง พ.ศ. ๓๘๖๐ มีเวลาที่จะจารึกได้ถึง ๓๔ ปี เหตุใดจะทำไมไม่เสร็จ ทั้งศิลาหลัก ๓ นี้สูงเพียง ๓ เมตร ๑๓ เซนติเมตร เท่านั้น เฉพาะเนื้อทึบคำจารึกสูงเพียง ๕๘ เซนติเมตร กว้าง ๓๕ เซนติเมตร ไม่ใหญ่โตอะไรนักอันจะต้องใช้เวลาแกะสลักกันเป็นเวลานานถึง ๓๔ ปี

ส่วนในข้อที่ว่าภาษาคอนตันในศิลาจารึกใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ตอนต่อมาใช้สรรพนามบุรุษที่สาม ข้อความตอนต้นในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงอาจเป็นแบบคำปรารภทำนองเดียวกับพระราชปรารภกฤษฎณ์เทียบบาลของพระบรมไตรโลกนาถดังกล่าวมาข้างต้นก็เป็นได้ และที่ใช้คำหนักๆ เช่น พ่อกู แม่กูนั้น อาจกล่าวไว้เอาเป็นนะหรือให้หลัง ทั้งจะเข้าใจคำว่าชั่วพ่อกู หรือชั่วพ่อขุนรามคำแหงแต่ในทางอดีตกาลก็ไม่แน่ว่า แปลตรง ๆ ได้ความแต่ว่าในรัชสมัยของพระเจ้าแผ่นดินพระองค์นั้นพระองค์นี้ ซึ่งอาจยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ก็ได้ ที่สุดสำหรับความในตอนท้ายที่ใช้พยัญชนะและสระผิดต่าง ๆ กันไปบ้าง ระยະนั้นก็เป็นระยະที่พ่อขุนรามคำแหงเพ่งคิดอักษรไทยขึ้นใช้ใหม่ ๆ การเขียนหนังสือไทยยังไม่ลงหลักปักมั่น ทั้งอาจใช้คนต่างคนแกะสลัก อ้วนผอมต่างกัน หัวท้ายจึงผิดต่างกันไปได้

ข้อสำคัญ ที่ข้าพเจ้ายังขบไม่แตก คือ ถ้าถือว่าได้เริ่มสลักศิลาจารึกกันเมื่อ ปี พ.ศ. ๑๘๒๖ เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสที่กิตติอักษรไทยได้สำเร็จ พ่อขุนรามคำแหงก็ปรากฏเป็นคนทำอะไรได้อย่างสามารถ และรู้สึกว่าเป็นกษัตริย์ที่มั่งพระทัยร้อนอยู่ไม่น้อย ลงได้ทำอะไรเป็นต้องทำให้สำเร็จ เช่น การแกะสลักพระแท่นมณังศิลาบาตรก็ทำสำเร็จ มีพระราชประสงค์จะประกอบอุตสาหกรรม ทำขามสังคโลกออกจำหน่ายทั่วมืองไทยและต่างประเทศก็ทำได้ พ่อขุนรามคำแหงเองจึงเสด็จไปเมืองจีนเพื่อไปไต่ครุมา ราชอาณาจักรสุโขทัยแผ่ไปถึงเชียงใหม่ทางเหนือหลวงพระบางและแม่น้ำโขงทางตะวันออก นครศรีธรรมราชทางใต้ หงสาวดีฝั่งอ่าวเบงกอลทางตะวันตก เหล่านี้ ทำสำเร็จในสมัยพ่อขุนรามคำแหง ก็เมื่อทั้งหลายเหล่านี้พ่อขุนรามคำแหงยังทำได้ ใญ่เกล้าหนังสือเพียง ๑๑๖ บรรทัดสั้น ๆ ที่จะจารึกต่อลงไว้ในศิลาแห่งเดียวกัน ๓๔ ปีกลับทำไมไม่สำเร็จ

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปถึงหัวข้อที่ว่า ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทย ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวสักนิดว่า บรรดาเอกสารทางการเมืองที่เขียนขึ้นในประวัติศาสตร์ของมนุษย์นั้นน้อยนักที่จะหาอันไหนถึงความจริงและเกิดทุนบ้านเมือง ตลอดจนประชาชนพลเมืองได้เท่าเทียมกับศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง เอกสารการเมืองที่ปรากฏใช้ในการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองเก่า เช่น ประกาศอิสรภาพของอเมริกา ประกาศในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ หรือประกาศคณะกรรมการราษฎรเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ในเมืองไทยนี้เอง เหล่านี้ เมื่อเป็นเอกสารการพลิกแผ่นดินจึงมักจะมีการใช้โฆษณาชวนเชื่อเจือปน เพื่อโน้มนำให้คนทั้งหลายเห็นด้วยกับการพลิกแผ่นดินนั้น ๆ

แต่ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงเป็นเอกเทศ ไม่เหมือนเอกสารการเมืองดังว่ามานี้ เพราะเมื่อจารึกขึ้นไว้ ไม่มีการปฏิวัติรัฐประหารอะไรเลย พ่อขุนรามคำแหงเองได้ขึ้นครองราชสมบัติด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ตามปกติ “พิภพตาจึงได้เมืองแก่ภูทั้งกลม” นอกจากนั้น สมัยพ่อขุนรามคำแหงครองราชสมบัติบ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว “ใครจักมักเล่นเล่น ใครจักรักมักหวัหวั ใครจักมักเลื่อนเลื่อน (ร้องเพลง)” อยู่ดี ๆ เกิดมิดีและศรัทธาในบ้านเมืองของตนเองขึ้นมา ก็มาจารึกศิลาระบายความในใจไว้ ประกาศปณิญาของพ่อขุนรามคำแหง ไม่ใช่ประกาศคณะปฏิวัติรัฐประหาร ไม่ใช่เอกสารทางการเมืองที่ขุนนางหรือราษฎรบังคับให้พระเจ้าแผ่นดินเซ็นเหมือนเมกนาคาร์ดาของพระเจ้าจอห์น แต่เป็นปณิญาของผู้ปกครองบ้านเมือง ประกาศมีดีอุทยานศรัทธาความเลื่อมใสในบ้านเมืองและประชาชนพลเมืองของตนเอง เป็นการที่พ่อเมืองประสิทธิ์ประสาทสิทธิเสรีภาพให้แก่ลูกเมือง โดยอำเภอใจด้วยใจรักและเอ็นดู เอกสารทางการเมืองเช่นนี้ ข้าพเจ้ายังไม่เคยพบเคยเห็น ส่วนกฎหมาย ๓๒ โฉมของโรมันนั้น ไม่จำคือนำมาเปรียบเทียบ เพราะเป็นกฎหมายแท้ ๆ ไม่มีการเมืองเกี่ยวข้อง และไม่ใช่นิยามรัฐธรรมนูญปกครองแผ่นดิน

นอกจากที่กล่าวมา ว่ากันถึงศิลาจารึกในย่านแหลมทองของเราชิ้น ส่วนมากมักจะอิงอภินิหาร เช่น ศิลาจารึกหลัก ๔ ค้นพบที่ปามะม่วงเมืองสุโขทัย จารึกไว้เป็นภาษาเขมรเกี่ยวกับเหตุการณ์ในรัชสมัยพระเจ้าลิไท พระราชนัดดาของพ่อขุนรามคำแหง ศิลาจารึกหลัก

นั้นข้อความกระเดียดจะใช้ความคิดขอมไปในทางอกุณิหารต่าง ๆ ไม่ต่างอะไรกับนิทานเรื่องพระร่วง
สาปขอมดำดิน หรือเสวยปลาแล้วทิ้งลงไปในน้ำให้ว่ายไปได้ ดังมีปรากฏในพงศาวดารเหนือ
และนิทานพระร่วง

แต่ประโยคสั้น ๆ ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เช่น “เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา
ในนามีข้าว” กล่าวไว้อย่างไรเมื่อประมาณ ๗๐๐ ปีมาแล้ว ก็ยังเป็นจริงอยู่จนทุกวันนี้ ถ้าท่าน
ได้ดูทิวเมื่อเร็ว ๆ นี้ คงจะได้เห็นภาพประชาชนจับปลากันที่แก่งหลวงหน้าเมืองสุโขทัย ตามคำ
บรรยายบอกให้รู้ว่า ที่แก่งหลวงนี้ในปัจจุบันยังมีปลามากที่สุดและตัวโต ๆ เสียด้วย ดังปรากฏ
เห็นกันในภาพที่วิ ถึงฤดูจับปลาไม่เฉพาะแต่ชาวเมืองสุโขทัยเท่านั้น คนเมืองอื่นก็เดินทางมา
สร้างกระตือบรวมจับปลาด้วยและมีปลามากมายหลายชนิด รวมทั้งที่เรียกกันว่าปลาผีหรือปลา
พระร่วง ซึ่งเป็นปลาเ็นอกระจากเห็นตลอดจนถึงก้างข้างใน จึงเรียกกันว่าปลาพระร่วงอันเป็น
นิทานอกุณิหารดังกล่าวมาแล้ว

ว่ากันเฉพาะพื้นที่เมืองสุโขทัย บริเวณจังหวัดนี้ทั่วไปพื้นดินเป็นหินปนทรายและเป็น
โคลนเป็นเขา เทน้ำลงไปที่ไหนเป็นขี้โคลนไปทีนั้น แต่เฉพาะที่เมืองสุโขทัยมีพื้นดินขี้บ่น้ำ มีน้ำ
ผุด ปลูกข้าวข้าวขึ้น ปลูกหมากหมากขึ้น ปลูกยางหรือขนุนกลางขึ้น มะม่วง มะขามก็ปลูกขึ้น
ในน้ำจึงมีข้าวงามเป็นพิเศษ ในสวนจึงมีหมาก พลู พรวัว ลาง และหมากม่วงหมากขาม ขึ้น
งดงามเป็นพิเศษกว่าที่อื่นอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้ สมดังที่พ่อขุนรามคำแหงได้จารึกไว้ สถาปัตยกรรม
ทั้งหลาย เช่น วิหารพระพุทธรูปยืน ที่เรียกกันว่าพรอญฐารส ซึ่งกล่าวไว้ในศิลาจารึกก็ยัง
มีประดิษฐานอยู่ทั่วไปทุกวัดที่สุโขทัย น้ำตระพังโพย ซึ่งศิลาจารึกกล่าวยกย่องว่าเป็นน้ำ “ใสใ
กีนดี ดังกินน้ำโขงเมื่อแล้ง” ก็ยังมีให้กินดราบเท่าปัจจุบัน เหล่านี้และอื่นๆ ได้จารึกด้วย
ความจริง จึงอาศัยอ้างอิงเอามาประกอบหัวข้อปาฐกถาได้โดยบริสุทธิ์ใจ แม้จนกระทั่งข้อความ
ขอพระเกียรติในตอนท้ายที่กล่าวไว้ว่า พ่อขุนรามคำแหงเป็นท้าวเป็นพระยาแก่ไทยทั้งหลาย ก็
เป็นความจริง เพราะสมัยนั้นเป็นสมัยที่ไทยล้นอำนาจขอมและตั้งเมืองสำเร็จ คนไทยทั้งหลาย
ทางใต้ราชอาณาจักรล้านนาจึงขึ้นอยู่แก่เมืองสุโขทัย ความต่อไปที่ว่าพ่อขุนรามคำแหงเป็นครู
อาจารย์สั่งสอนไทยทั้งหลายให้รู้บุญธรรมก็จริงอีก เพราะพระองค์เป็นนักศึกษาศรีวิชัยได้จน
กระทั่งอักษร จึงเป็นผู้รู้ด้วยหลวก คือ พหูสูตร มีความกล้าหาญปราบฝูงช้างศึกได้ มีเมืองกว้าง

ข้างหลาย และมีอาณาเขตแผ่ไปทั่วทั้งจาร์กไว้ สำหรับอักษรไทยที่พ่อขุนรามคำแหงคิดขึ้นใช้นั้น สมัยนั้นได้ใช้กันแพร่หลายไปจนถึงราชอาณาจักรลานนาและหลวงพระบาง

ตามที่ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้ว ศิลจารึกของพ่อขุนรามคำแหงอาศัยความจริงเป็นหลัก บางคนอาจไม่เห็นด้วย แต่อาจเห็นเป็นโฆษณาชวนเชื่อแบบแถลงการณ์ของรัฐบาลในยุคประชาธิปไตยของเรา สำหรับข้อนี้จะต้องสังเกตไว้ว่าศิลปจารึกของพ่อขุนรามคำแหง มิได้ประกาศปฏิญญาออกมาในรูปเป็นแถลงการณ์เช่นนั้น แต่เป็นการจารึกลงในวัตถุถาวรนำไปประดิษฐานไว้โดยเบ็ดเตล็ด ณ กลางใจเมือง ซึ่งประชาชนพลเมืองทั้งหลายจะมาพบเห็นอ่านรู้ความได้ หากกล่าวอะไรไว้เป็นการหลอกลวงตลบแถลงประชาชนต้องรู้เป็นที่หวั่นเขยีย่นแก่พ่อเมืองผู้จารึกศิลานั้นเอง หากศิลานี้จารึกขึ้นในสมัยที่พ่อขุนรามคำแหงยังทรงพระชนม์ชีพอยู่เรื่องจะยิ่งซำบาย เพราะเขาจะจับได้ว่าเป็นการมุสาว่าทกลางแผ่นดิน แต่ถ้าศิลานี้ได้จารึกขึ้นเมื่อพ่อขุนรามคำแหงได้สวรรคตไปแล้ว ไม่อยู่ในฐานะที่จะใช้อำนาจสิทธิพอให้เขาจารึกได้ ก็ไม่ต้องสงสัยว่าเป็นการเกิดทุนพระเกียรติธรรมมิกราชาพระองค์นี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่าไม่ว่าพิจารณากันในทางใด ศิลจารึกหลัก ๓ ของเรานี้ได้อาศัยความจริงเป็นหลัก ปรัชญาประชาธิปไตยของดินคอสน์ที่ว่านักการเมืองอาจหลอกลวงประชาชนได้เพียงบางครั้งบางคราว แต่ไม่ตลอดไปนั้น สมัยแผ่นดินพระร่วงสุโขทัยก็รู้จักกันมาแล้วเหมือนกัน ศิลจารึกหลัก ๓ จึงมีข้อความว่าขุนผู้ใดกระทำชอบด้วยธรรมดั่งอัน ขุนผู้นั้นกินเมืองเหิงนานแก่กม ผู้ใดกระทำบ่อชอบด้วยธรรมดั่งอัน ขุนผู้นั้นบ่อมียืนเิงเหิงนานเลย ตกมาถึงสมัยประชาธิปไตยปัจจุบัน เรากล่าวกันว่าคนไทยกินข้าว ไม่ได้กินเกลือ

ก่อนจะเข้าสู่ประเด็นในหัวข้อปาฐกถา ข้าพเจ้าขอกล่าวอีกสักนิดถึงความสำคัญของพระแท่นมนังคศิลาบาตร ตามจดหมายเหตุแต่ก่อน โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ ๔ รู้สึกว่านักประวัติศาสตร์ และนักโบราณคดีได้ให้ความสำคัญแก่พระแท่นมนังคศิลาบาตรมากกว่าศิลปจารึกเสียอีก เมื่อเสด็จประพาสพบปรากฏว่าชาวบ้านมีความเกรงกลัวต่อพระแท่นนี้ ไม่กล้าเข้าใกล้ เพราะใครไม่นับถือเข้าไปกล้ากราบ มักจะให้มีอาการเจ็บ ๆ ไข้ ๆ

(ยังมีต่อ)

ระบบข้าราชการพลเรือนของจีน

โดย
เขียน ชีระวิทย์

(ต่อจากฉบับก่อน)

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าผู้ตรวจข้อสอบมักจะถูกตั้งข้อ
สังเกตไว้เสมอ ใคร ๆ ก็ชอบตรวจข้อสอบ เพราะนอกจาก
จะเป็นงานที่มีเกียรติแล้ว เงินก็เป็นสิ่งดึงดูดใจอย่างสูงด้วย
ผู้ออกและตรวจข้อสอบในสมัยราชวงศ์หมิงและชิง (ค.ศ.
๑๓๖๘-๑๙๑๑) ส่วนมากเป็นสมาชิกสภา อันหลิน (เป็นสภา
ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาสูงสุดของชาติ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นราช
บัณฑิตยสถาน สภานี้มีสมาชิกชั้นหัวกะทิของชาติ ผู้ซึ่งสอบ
ได้คะแนนดีเยี่ยมในการสอบไล่ชั้นสูงสุดของชาติ ในไต้หวัน
ปัจจุบัน มุ่งองค์การชุมนุมผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่าง ๆ
ทำนองเดียวกัน เรียกตามภาษาฝรั่งว่า Academia Sinica

กล่าวกันว่าสมาชิก อันหลิน ที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจกระดาษข้อสอบก็เหมือน
กับเข้าไปหาที่อดตาย เมื่อได้เป็นกรรมการสอบแล้ว เขาจะได้รับ "ของขวัญ" ต่าง ๆ จาก
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบในท้องถิ่นที่เขาเดินผ่าน อย่างไรก็ตาม ผู้สุจริตก็มีไม่น้อยกว่า
กัน มีบางคนไม่ยอมรับหน้าที่ไปควบคุมสนามสอบในบางท้องถิ่นเพราะรู้ว่ามีญาติของตนสอบใน
สนามนั้น บางทีขอร้องให้ญาติไปสอบในสนามอื่นที่ตนมิได้เป็นกรรมการอยู่ พวกสุจริต
เหล่านี้ ย่อมได้รับความลำบากใจมากในเมื่อตนปรากฏตัวอยู่ในท่ามกลางที่มีการทุจริตอย่างแพร่
หลาย เงินย่อมไม่มีพลังพอที่จะทำลายความเที่ยงธรรมของเขาได้ แต่มีตรจิต หรือชาวจีนเรียก
ว่า เหียนฉิง นั้นสืบมาที่ก่อกำเนิดให้พวกนี้เกิดการต่อสู้ภายในใจของตัวเองว่าจะแก้ปัญหาดังวิธี
ใด ที่ว่าสมัยก่อนเครื่องมือในการป้องกันการทุจริตมีน้อยเป็นข้อบกพร่องในการรักษาความ
ยุติธรรม แต่สังคมจีนในสมัยก่อนมีพลังกดดันให้คนรักษาความเที่ยงธรรมได้ดีกว่าสมัยนี้ เพราะ

คนก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งสูงนั้น คำสอนของขงจื้อได้ซึมซาบเข้าไปในสายเลือดของเขาแล้ว ความ
เที่ยงธรรมมีค่ายิ่ง นอกจากนั้นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มีความใกล้ชิดกับพระมหากษัตริย์ และมี
ความสำนึกอยู่เสมอว่าตนปฏิบัติราชการแทนพระมหากษัตริย์ เมื่อมีการทุจริตเกิดขึ้น พนักงาน
เช่น เซอร์ก็ถวายคำฟ้องต่อพระมหากษัตริย์ให้เอาโทษผู้กระทำผิด เมื่อฟ้องไปแล้วเจ้าพนักงาน
เช่น เซอร์แม่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยกว่าผู้ทนต์ฟ้องก็ไม่ต้องหวั่นเกรง เพราะเขาเป็นอิสระ
จากข้าราชการอื่น และทุกคนรู้ว่า นั่นเป็นหน้าที่โดยตรงของพวกเขา วิธีการนี้ทำให้รางวัลกับ
โทษที่การทุจริตจะได้รับใกล้เคียงกับสมดุลย์ การทุจริตจึงไม่ค่อยแพร่หลายนัก

การแต่งตั้งและการเลื่อนชั้น

ในสมัยหลัง ๆ ผู้ได้ประกาศนียบัตรระดับต่าง ๆ มีมากกว่าตำแหน่งข้าราชการ
ที่จะบรรจุได้ จริงอยู่ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการสอบ แต่ละชั้นอาจสมัครเข้าเป็น
ข้าราชการชั้นใดชั้นหนึ่งใน ๕ ชั้น ซึ่งเอาแบบมาจากกรีก (ค.ศ. ๒๒๐-๒๖๔) ในสมัย
สามก๊กได้ แต่มีพวกที่ได้ประกาศนียบัตรสูงสุดหรือ จันซ้อ เท่านั้นที่ได้ตำแหน่งข้าราชการ
เสมอ ส่วนพวกได้ประกาศนียบัตรอื่นนั้น ผู้ที่สอบได้คะแนนดีย่อมมีโอกาสได้ตำแหน่ง
ข้าราชการดีกว่าผู้ที่อยู่ในอันดับถัดไป ผู้ที่ไม่ได้ตำแหน่งหรือผู้ที่ไม่สมัครใจรับราชการ
ในขณะนั้นก็มีฐานะเป็นสามัญชนประเภทผู้ดี (Liberati)

ดังได้กล่าวแล้ว ชาดิกำเนิดมีอิทธิพลหนุนอยู่เบื้องหลังเสมอมา แต่มีอิทธิพลมาก
น้อยเพียงใดย่อมแล้วแต่กาลสมัย บางสมัยชาดิกำเนิดยังเป็นอิทธิพลแก่บุคคลบางจำพวกมาก
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยราชวงศ์หมิงใช้ชาวจีน การแต่งตั้งข้าราชการที่เรียกว่า เอียนจื่อ หรือ
“บุตรเชื้อสาย” โดยไม่ต้องผ่านการทรมานจากการสอบแข่งขันนั้นมีมาแต่สมัยราชวงศ์ฮั่น (๒๐๖
ก่อน ค.ศ.-ค.ศ. ๒๒๐) ราชวงศ์ถัง (ค.ศ. ๖๑๘-๙๐๗) แดงเป็น อิน หรือ “ไต่ก่าบั้ง” ตามกฎ
ที่ประกาศใช้ในปี ค.ศ. ๖๕๐ และยืนยันอีกครั้งหนึ่งปี ๗๑๗ กล่าวกันว่าบุตรข้าราชการตั้งแต่ชั้น ๓
ขึ้นไปอาจสมัครเข้ารับราชการในชั้น ๗ ได้ บุตรข้าราชการชั้น ๔ หรือ ๕ สมัครเป็นข้าราชการ
ชั้น ๗ ได้ ในขณะที่พวกที่มีทรมานสังขารตุ้ดาม่า “เป็นปี ๆ” จนสอบได้ประกาศนียบัตร จันซ้อ
อันดับดีอาจสมัครได้แต่เพียงชั้น ๘ ก. แต่ในสมัยหลัง ๆ โอกาสของพวกได้ประกาศนียบัตรชั้น
และฐานะของอิทธิพลชนลดลง เช่นปี ๑๔๖๗ ราชวงศ์หมิงได้ลดอิทธิพลของพวก “ไต่ก่าบั้ง”

โดยให้ข้าราชการสูงสุด ๓ ชั้น เท่านั้นที่อาจใช้สิทธิ "กำบัง" คนอื่นได้ ซึ่งในสมัยมองโกลสิทธินี้ได้แก่ข้าราชการทุกชั้นเว้นแต่ชั้นต่ำสุด ๒ ชั้นเท่านั้น นอกจากนั้นพวกที่เข้ารับราชการโดยอาศัยสิทธิ "ได้กำบัง" ก็ได้แต่ตำแหน่งต่ำๆ สมัยราชวงศ์แมนจู อภิสัทธาเช่นนี้ยังถูกจำกัดลง เช่น ถ้าเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคจะดำรงตำแหน่งสูงกว่ารองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอไม่ได้ เจ้าหน้าที่ในการแต่งตั้งสมัยราชวงศ์หมิง และชิง นั้น ได้แก่กระทรวงข้าราชการซึ่งมีกองการสอบคัดเลือก (หวุนส่วนซือ) เป็นผู้สอบคัดเลือกและให้กองการพิจารณาความชอบ (เซ่ากงซือ) เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงธรรมอีกชั้นหนึ่ง

เมื่อเข้าไปอยู่ในวงการข้าราชการแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่มีการแข่งขันกันไปสู่ความเป็นข้าราชการสูงสุดของรัฐสืบไป โดยทั่วไปแล้วผู้สมัครรับปัญหาหลักแหลมเป็นพิเศษยอมก้าวหน้าไปไกลกว่าคนอื่น ทั้งนี้อย่าเข้าใจว่า ชาติดำเนินไม่มีบทบาทเสียเลย ผู้ที่มาจากครอบครัวขุนนางชั้นผู้ใหญ่ และบางที่เป็นกลุ่มเดียวหรือเป็นเพื่อนของขุนนางสำคัญในราชสำนักหรือผู้มีอำนาจในกระทรวงข้าราชการ (ลิ่ว) ย่อมได้เปรียบในการพิจารณาเลื่อนชั้นข้าราชการนั้นอำนาจอยู่ที่กระทรวง แต่จะอยู่กับกองใดนั้นแล้วแต่กาลสมัย สมัยราชวงศ์ชิงกองทะเบียนประวัติ (เจี๋สินซือ) เป็นผู้พิจารณาทุก ๆ ๓ ปี โดยพิจารณาข้าราชการทั้งหมดส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หลักฐานการประกอบการพิจารณาที่สำคัญมีอายุราชการของแต่ละบุคคลที่อยู่ในสำนักงานนั้น กับอายุราชการทั้งหมดรวมกันซึ่งได้จากทะเบียนประวัติ คำแนะนำลับจากผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยเกี่ยวกับข้าราชการที่อยู่ได้บังคับบัญชาของตน ปกติผู้บังคับบัญชาต้องส่งไปยังกระทรวงฉบับหนึ่งและสำนักงานเช่นเชอร์นฉบับหนึ่ง ปกติผู้ที่ได้รับคำแนะนำชั้นหนึ่งซึ่งหมายความว่า เป็นคำรายงานว่าข้าราชการนั้นมีความประพฤติ ความสามารถ ประสิทธิภาพงาน ฯลฯ ดีมากเท่านั้นที่จะได้รับเลื่อนครั้งละครึ่งขั้น เช่นจาก ชั้น ๓ ข เป็น ๓ ก หรือ ๔ ก เป็น ๓ ข นั้นนับว่าเป็นการเลื่อนตามปกติคือครึ่งขั้น แต่ถ้าเลื่อนทีละขั้นเป็นเรื่องต้องผ่านพิชามากหน่อย และปกติจะมีการโทษจันกันมากในวงการราชการ นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดการบาดหมางกันง่ายในสำนักงานเดียวกัน วิถีเลี้ยงข้อครหาของรัฐบาลก็คือเลื่อนตามปกติแต่เลื่อนบ่อยครั้งกว่าคนอื่น

ในการพิจารณาเลื่อนชั้นนั้น ตามหลักย่อมพิจารณาถึงความดีความชอบของข้าราชการแต่ละบุคคล แต่จะมีความเที่ยงธรรมเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกาลสมัย และทุก ๆ สมัย ผู้ที่มีความสัมพันธ์กับราชสำนักย่อมได้เปรียบข้าราชการอื่นเสมอ มีผู้ศึกษา

ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่สมัยราชวงศ์แมนจู ๕๗๒ คน โดยแบ่งประเภทตามชาติกำเนิด เป็นชาวแมนจู จีน ฯลฯ ค้นพบว่า มี ๘๔% ของข้าราชการแมนจูที่อยู่ในข่ายพิจารณา ที่ มีโอกาสก้าวขึ้นไปถึงข้าราชการชั้น ๑ ในขณะที่กลุ่มอื่นๆ มีเปอร์เซ็นต์น้อยกว่ามาก^๘

มีปัญหาหนักหน่วงที่ผู้เลื่อนชั้นต้องเผชิญต่องานราชการอื่น ๆ ไป ที่สำคัญ เช่น อาวุโสกับความสามารถนั้นของจีนมักจะเป็นเรื่องที่แย้งกันอยู่เสมอ ถ้าจะให้ความสำคัญในด้านอาวุโสมากกว่า การเลื่อนชั้นก็จะไม่ใช่เป็นการตอบแทนความเพียรของข้าราชการ และจะไม่ได้รับผลสำเร็จในการส่งเสริมให้คนทำงาน แต่ถ้าไม่ให้ความสำคัญในด้านอาวุโสเท่าที่ควรจะมีคนแก่อยู่มากมายคับคั่งบัญชาคนหนุ่มมาก และนอกจากนั้นบางที่ตำแหน่งเองเป็นตัวอย่างผู้ดำรงตำแหน่งนั้นทำงานมาก ทั้ง ๆ ที่คนนั้นอาจไม่ค่อยได้ทำอะไรเองก็ได้ โดยทั่วไปแล้วอาวุโสกับความสามารถพิจารณาร่วมกัน ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างข้าราชการและผู้มีอำนาจเสนอคำแนะนำ คำแนะนำนี้มี ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นของผู้บังคับบัญชาที่ต้องทำเป็นหน้าที่ ในกรณีนี้บางสมัยมักให้ผู้ทำรายงานระบุถึงความสัมพันธ์อันแท้จริงที่ตนมีต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วย เช่น เป็นลูกหลานหรือเพื่อนที่เคยเรียนในสำนักอาจารย์เดียวกัน อาจจะตักเตือนคำวิจารณ์ผิดกับคนอื่น ในการนี้จะต้องส่งพนักงานเช่น เซอร์ไปสืบเสาะความจริง โดยอาจถามผู้ทำงานในสำนักเดียวกันก็ได้ว่าใครที่หัวหน้างานโปรดปรานเกินควรและใครถูกทอดทิ้งเกินควร คำแนะนำอีกประเภทหนึ่งเป็นของข้าราชการหรือขุนนางผู้ใหญ่ที่กระทำไปด้วยใจเสาะหา เพราะต้องการให้คนที่ตนรักใคร่หรือจะชุลเลียงเจริญในด้านการงาน ในกรณีนี้แม้จะปรากฏว่าได้ผลบ่อยแต่ก็ไม่ค่อยมีใครกล้าเสี่ยงเท่าไรนัก เพราะถ้าปรากฏภายหลังว่าผู้นั้นได้ฝ่าฝืนระเบียบราชการ โทษจะตกแก่ผู้แนะนำด้วย

ในการพิจารณาเลื่อนชั้นนี้ผู้มีอำนาจจะต้องพิจารณาการเงินของรัฐก่อน นอกจากนั้นบางปีอาจมีการเลื่อนชั้นน้อย บางปีมากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำแหน่งและการขยายกิจการขององค์การรัฐบาลในขณะนั้นด้วย

^๘ ศ. Robert M. Marsh, "Bureaucratic and Non-Bureaucratic Determinants," *The Chinese Civil Service* ed., Johanna M. Menzel (Boston: D.C. Heath and Company, 1963), p. 52

สรุปและประเมินผล

การศึกษาระบบข้าราชการพลเรือนของจีนนั้น มักเพ่งเล็งอยู่ที่ระบบการสอบแข่งขันเป็นใหญ่ ผู้ที่เป็นข้าราชการจะต้องศึกษาวรรณคดีของปรัชญาสำนักขงจื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ในตำนาน & ตำนานนั้น ผู้เข้าสอบจะต้องมีความรู้ชัดเจนมาก ประเด็นผู้เข้าสอบเนติบัณฑิตไทยจะต้องแตกฉานในวิชาประมวลกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญานั้น ระบบการสอบไล่ทั่วไปนี้ ได้แสดงบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการก่อกำเนิดสังคมจีนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ทั้งในด้านฐานะของประเทศ ในทางภูมิศาสตร์และการตั้งมาตรฐานมูลค่าทางสังคม เกี่ยวกับฐานะของประเทศ จีนสามารถรวบรวมเอาชนเผ่าต่าง ๆ เข้าเป็นประเทศเดียวกัน ได้เป็นกลุ่มชนเอกเทศกลุ่มใหญ่ที่สุดในโลกปัจจุบันนี้ ระบบการสอบแข่งขันมีส่วนช่วยอยู่ไม่น้อย ทั้งนี้เพราะรัฐบาลสามารถดึงดูดผู้มีสติปัญญาทั้งหลายโดยการเอาความหวังและตำแหน่งข้าราชการเข้าล่อ ชาวจีนทุกคนไม่จำกัดเชื้อชาติถ้าหากได้แสดงความสามารถของตนด้วยการสอบ จะได้รับการอุปถัมภ์จากจักรพรรดิทั่วหน้ากัน ด้วยเหตุนี้ในด้านจิตใจทำให้ประชาชนทุกเชื้อชาติคิดว่าผู้ปกครองของตนมีความยุติธรรมต่อไพร่ฟ้าทั่วหน้ากัน นอกจากนั้นคนที่มีความทะเยอทะยานสูงแทนที่จะไปข้องสัมพันธ์กับขุนนางหรือการขบฏต่อผู้ปกครองก็หันมาจับตำรากลายเป็นคนอ่านหนังสือง่าย เพื่อมุ่งหวังที่จะได้เข้าเป็นขุนนางหรือเป็นนายกรัฐมนตรียิ่งโดยทางสงบ การเอาตำแหน่งข้าราชการเข้าล่อนับว่าได้ผลดีกว่าการเอากำลังเข้าปราบ เพราะเป็นการปรามจิตโดยวิธีการที่แยบคาย ในแง่นี้หรือกล่าวโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความสงบภายในและผลประโยชน์ของชนชั้นปกครองแล้วได้รับผลสัมฤทธิ์ความปรารถนาอย่างใดก็ตามปัญหาอยู่ที่ว่าโดยเหตุที่หลักสูตรการสอบแข่งขันนั้นจำกัดในวงแคบ ผู้ที่ได้รับความสำเร็จหรือมีความสามารถในแขนงอื่นนอกจากทางทหาร แต่ปราศจากความรู้ในด้านปรัชญาและอักษรศาสตร์นั้น จะมีทางเข้าไปสวมตำแหน่งใดได้หรือไม่ คำตอบข้อนี้เป็นไปในทางปฏิเสธ ด้วยเหตุนี้ประเทศจีนก่อนสมัยคอมมิวนิสต์ขึ้นมาปกครองปี ๑๙๔๙ แม้จะมีใครสักคนมีพรสวรรค์ในทางดาราศาสตร์คนหนึ่งทางวิทยาศาสตร์ อีกคนหนึ่งทางวิศวกรรมศาสตร์ สติปัญญาของเขาเหล่านั้นก็อยู่เพียงตามมีตามเกิด ไม่ได้รับความขัดเกลาส่งเสริมให้แตกงอก แม้จะผลิตอะไรออกมาก็ไม่มีการยกย่องเพราะสังคมไม่ได้ให้ความสนใจในแง่นี้ นี่แหละเป็นปัญหาสำคัญที่ยังเป็นเงาติดตัวอยู่ในสังคมทั้งหลายปัจจุบันนี้ ที่จริงประเทศจีนกว้างใหญ่ไพศาลมีพลเมืองมาก คนดีมีสติปัญญาหาได้ง่ายจริงดังชาวจีนบางคนพูดอย่างโอหัง แต่กระต่าย การพิมพ์หนังสือ และดินปืน ฯลฯ ที่เกิดจากฝีมือคนจีน ก็หาได้มีการปรับปรุงภายในให้เจริญเท่าที่ควรไม่ ด้วยเหตุนี้คำพูดใน

ลัทธิเต๋นสายกลาง อันเป็นคำสอนของสำนักขงจื้อแผนใหม่ (Neo-Confucianism) ที่ว่า เมื่อมีบุคคลที่รัฐบาลรุ่งเรือง เมื่อไม่มีบุคคลที่รัฐบาลเสื่อมนั้น คำว่า “บุคคลที่ดี” ไม่มีใครคิดถึงว่าดีอันมีคุณลักษณะ ถูกต้องตามตำแหน่งตามหลักการบริหารสาธารณะปัจจุบัน

ในด้านมูลค่าทางสังคมนั้น วิชาการที่ใช้ในการศึกษาและโครงสร้างของระบบข้าราชการพลเรือนได้ช่วยให้ความคิดเสรีนิยมแผนตะวันตกไม่แตกออกได้ในสังคมจีน วิชาการสำหรับผู้ที่จะเป็นรัฐมนตรี จะต้องท่องบ่นนั้น หนักไปในความสละสลวย และระเบียบแบบแผนมากกว่าการกระตุ้นให้มีความคิดแตกฉาน และเมื่อเข้าไปเป็นข้าราชการแล้ว พวกนั้นก็คิดแต่จะรับผิดชอบต่อบุคคลกับปัญหาเหนือตนตลอดขึ้นไปจนถึงมหากิจการพรรดิ ไม่รับผิดชอบต่อประชาชน ไม่เกลงกลัวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อยู่เบื้องหลัง การเชื่อฟังเป็นหน้าที่อันสำคัญของการข้าราชการ ความคิดริเริ่มไม่มี เพราะถือคติว่าทำไปอาจผิดเสียไม่ทำดีกว่า โดยเหตุที่พวกนี้แหละที่เป็นผู้มีส่วนเสี่ยงในการก่อร่างสังคมจีน ประเทศจะก้าวหน้าหรืออยู่กับที่ จึงขึ้นอยู่กับพวกนี้เป็นส่วนใหญ่ เมื่อเขาได้รับการอบรมจากตำราของลัทธิขงจื้อ นิสสัยและความคิดเห็นย่อมจะถูกสับขีดเข้าไปในเส้นเลือดหรือสมอง หรือลบล้างออกโดยไม่รู้ตัว จะอย่างไรก็ตามชาวจีนโดยทั่วไปยอมรับมูลค่าประจำสังคมในข้อที่ขอให้ข้าราชการและผู้นำทำไป และตนเป็นผู้เดินตาม นั่นแหละเป็นวิชาการที่ปลอดภัย ฉะนั้นการจัดระเบียบสังคมใหม่จึงต้องค้นหาแง่เงื่อนของปัญหาให้พบและแก้ไขตามนั้น เมื่อวัฒนธรรมตะวันตกแทรกซึมเข้าไปในประเทศจีนอย่างรุนแรงเริ่มแต่กลางศตวรรษที่ ๑๙ นั้น ข้าราชการและผู้นำจีนส่วนมากช่วยกันต่อต้าน ประชาชนพากันหน่ายหนี แต่ผู้นำคอมมิวนิสต์พร้อมกับพนักงานผู้ร่วมอุดมการณ์ของเขาไปปกครองที่ได้คิดเอาลัทธิมากซ์-เลนิน (Marxism-Leninism) และลัทธิเหมา (Maoism) เข้าไปเผยแพร่แทนคำสอนของขงจื้อ จะเป็นด้วยเหตุที่ผู้นำในสังคมแผนใหม่จับหลักนี้ได้หรือโดยบังเอิญก็ตาม พวกเขาได้ใช้ผลิตผลของสังคมดั้งเดิมที่สอนให้คนเดินตามปกครองชาวจีนต่อไป โดยมีระบบข้าราชการแผนเก่า แต่อุดมการณ์ใหม่เข้าไปแทนที่

จีนคอมมิวนิสต์ปัจจุบันให้ความสำคัญวิชาการแขนงอื่นนอกไปจากปรัชญา อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ซึ่งสังเกตได้ง่ายยกย่องวิชาการสาขาต่างๆ ตามทันโลก แต่ในขณะเดียวกัน บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเหล่านี้จะต้องมีความคิดเลื่อมใสในลัทธิคอมมิวนิสต์ด้วย ดังที่เรียกกันว่าจะต้อง “แดง” และ “เชี่ยวชาญ” นั่นก็คือจีนคอมมิวนิสต์อาจรู้ตัวข้อบกพร่อง

ของระบบข้าราชการพลเรือนในอดีต แต่แก้ไขโดยวิธีพิสดาร โดยการเอาหลักคอมมิวนิสต์เข้าไปแทนที่วิชาการอักษรศาสตร์ แล้วเพิ่มคุณสมบัติความเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะเข้าไปด้วย ฉะนั้น ข้าราชการจีนคอมมิวนิสต์จึงต้องทำงานหนักกว่าเดิมมาก แต่สมัยนี้เป็นโลกพัฒนาเพื่อแข่งขันกับงานต่างๆ ซึ่งรัฐแต่จะเพิ่มความสับสนยิ่งขึ้นทุกที บุคคลทำงานกว่า ๒ ด้านนั้น จะต้องให้ความสนใจด้านใดด้านหนึ่งมากกว่าเป็นของธรรมดา เช่นอาจารย์ทำงานด้านธุรการและด้านวิชาการ จะทำได้ทั้ง ๒ ด้านนั้นหาได้น้อยมาก

ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าผลตอบแทนที่บุคคลใน ๒ ด้านนั้น ทางไหนจะให้ผลตอบแทนสูงกว่ากัน สังเกตการปกครองในจีนคอมมิวนิสต์ในระยะเกือบ ๒๐ ปีที่ผ่านมา คุณสมบัติความเป็น “แดง” อยู่เหนือความเป็นผู้ “เชี่ยวชาญ” พิจารณาในแง่ระบบข้าราชการพลเรือนของจีนคอมมิวนิสต์ ปัจจุบันจะไม่มีส่วนส่งเสริมการพัฒนาประเทศได้ในระยะยาว ในที่สุดผู้คนจะหันความสนใจมาเป็นคอมมิวนิสต์ที่ดี ซึ่งก็ไม่ผิดอะไรกับการเรียนตำนานขงจื้อ ในด้านความสงบภายในและการควบคุมรัฐบาลจะได้รับผลสมหวัง แต่ในด้านความเจริญในสาขาวิชาการต่างๆ นั้นความหวังดูจะสลัวมาก

จบ

.....หลักรัฐประศาสนศาสตร์ข้อหนึ่งที่นับว่าสำคัญมากที่สุด เรียกว่า “หลักประสิทธิภาพ (efficiency) และหลักประหยัด (economy)” เมื่อพิจารณาหลักทางปฏิบัติผสมผสานกับหลักทางทฤษฎีใคร่ขอเสนอว่า หลักราชการของไทยเราที่ว่า “ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ” นั้น น่าจะได้ทำการแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่โดยใช้ถ้อยคำว่า “ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ดร. ชุม กาญจนประกร

“การกำหนดนโยบายบริหารของเทศบาล”

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ (เมษายน ๒๕๐๘)

บทสนทนาภาษาอังกฤษ

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ตอนที่ 12

In the canteen, after exchanging words of greeting.....

Rung : Say, the last time we met we talked about English and American homes. Now that we're having something for lunch, let's have a chat about meals, shall we?

Thanit : All right, But how shall we start? Oh! yes, I know.....let me first ask you this question. How many meals do you think are served in an ordinary English home?

Rung : Three, I should think, just as here in Thailand: the morning meal or breakfast, the midday meal or lunch and the evening meal or dinner.

Thanit : No, the answer is four. The three meals you mentioned plus what is known as 'tea' which is served as the third meal of the day between four and five o'clock.

Rung : Thanks, Thanit, I didn't know that. I guess there's a lot more for me to learn. I don't even know what times meals are served in England and what people normally have for their meals.

Thanit : There's nothing wrong in that. After all you haven't been to England. So it wouldn't be fair to expect you to know much about the English way of life..... Breakfast, the first meal of the day which consists of porridge (Scotch oats) or cereal with milk and sugar, bacon and eggs (boiled, fried or poached), buttered toast, or bread and butter with marmalade or jam.

Rung : May I interrupt for a minute? Don't people drink anything?

Thanit : Don't be silly ! of course, they do. They drink either tea or coffee, but most prefer coffee. And if you don't like bacon and eggs you can have fish.....herring for example, or cold ham which you may have tried right here in some restaurant in Bangkok or in your own home.

Rung : From what you have told me, English breakfast must be quite substantial.

Thanit : It certainly is. In fact its the best morning meal in the world and I'd ask for it any day. And now let's go on to lunch which usually consists of cold meat (beef, veal, mutton, lamb, pork, chicken or duck) with potatoes, boiled or fried, and salad, followed sometimes by cheese and biscuits. As for the beverage at lunch, well, this depends on individual tastes. Some drink wine, beer or ale, while others prefer milk or just water.

Rung : You haven't told me yet what time lunch is served.

Thanit : Wait ! I was coming round to that. The usual time for lunch is one o'clock, but, of course, it may be half-an-hour or an hour earlier or later depending on your own convenience.

Rung : Now tea which I left out in my answer at the beginning of our conversation.

Thanit : Yes. This additional meal is served after lunch but before dinner. It's usually served between four and five o'clock the fact I've mentioned once before. Tea or coffee or some similar drink is brought in with slices of bread and butter, cakes, jam and cream. One thing you should learn about this particular meal is that it's not always served at table. When friends or visitors are received they would as a rule sit round on chairs each given a cup, a saucer, spoon and a plate.

Rung : Looks like tea is the most sociable meal of the day.

Thanit : In a sense it is. Now dinner .. Needless to say, dinner is the most substantial meal of the day as is the case in Thailand. There are several courses, the first being soup and the second fish or salad. A joint of meat (usually roast beef) forms the third course.....for this course some people may prefer a leg of mutton, lamb, veal or pork, chicken or duck, served with vegetable.....potatoes, green peas, beans, carrots, parsnips, turnips, cabbages or cauliflower.

Rung : Why so many courses ?

Thanit : As I said, it's the most substantial meal of the day. Besides that's the way they have it. Don't you want to hear what the fourth course is like ?.....

Rung : It must be the dessert.....some fruit for instance.

Thanit : Wrong again. Not yet. The dessert comes later. The kind of food known as pudding or fruit pie forms the fourth course. It is after this that the table is cleared for the dessert, for which you may have cheese or fruit.....grapes, apples, peas, peaches, oranges, bananas etc. In well-to-do households wine is passed around.

Rung : It must cost a lot to prepare all the four meals each day. I don't think my family would be able to afford to live like that.

Thanit : Well, perhaps I should add that this is the order of meals among well-to-do households. The greater part of the townspeople and nearly all country folks have dinner in the middle of the day instead of lunch. Then they have tea a little later.....for example between five and six, and then just before going to bed they have a light supper.

Rung : So the four meals of the day could be either breakfast, dinner, tea, suppat, or as you so fully described, breakfast, lunch, tea and dinner. Right ?

Thanit : That's right. You're learning.

Note : The Translation of this dialogue will be given in the next issue. In the meantime readers are invited to attempt their translation.

ข้อสอบแบบปรนัยสำหรับข้าราชการ

นันทนา เพือก่อง

กองวิชาการและสอบไล่ สำนักงาน ก.พ.

ในสมัยนี้ใคร ๆ ก็พูดถึงข้อสอบแบบปรนัยกันหนาหูขึ้น เด็กชั้นเล็ก ๆ ก็รู้จักข้อสอบแบบปรนัย ก่อนการสอบประจำภาค หรือก่อนการสอบไล่ปลายปีแทบทุกครั้ง ครูนั้ก็จะถูกบรรดา ศิษยานุศิษย์ถามว่า “ครูครับ สอบคราวนี้ครูจะออกข้อสอบแบบ ปรนัยอีกหรือเปล่าครับ” หรือไม่ก็ “ครูครับ สอบคราวนี้ ครูจะ ออกกี่สิบข้อครับ” ซึ่งบางครั้งก็ทำให้ตัวครูเองรู้สึกกระอัก กระอ่วนใจเหมือนกัน เพราะไม่รู้ว่าจะตอบอย่างไรดี เพราะถ้า ตอบไปตามตรงก็อาจจะเป็นการ บอกข้อสอบแก่เด็กทางอ้อมได้ แต่ถ้าจะไม่ตอบตามตรงก็ดูเหมือนจะเป็น “มุสา” อันเป็นการ ผิดจรรยาของครูที่ดี

ท่านเล้าทราบหรือเปล่าว่าข้อสอบแบบปรนัยนั้นคืออะไร? มีรูปร่างหน้าตาอย่างไร สูงต่ำดำขาวแคไหน หรือมันจะมีหน้าตาน่ารักหรือน่าเกลียดเพียงใด ถ้าหากท่านทราบแล้วว่า มันมีหน้าตาอย่างไร ท่านทราบหรือไม่ว่า มันจะมีคุณภาพดีหรือเปล่า จะนำมาใช้ทดสอบความ สามารถของข้าราชการของเราได้บ้างไหม

เอาละ เพื่อเป็นการสังเคราะห์แก่ผู้ที่ยังไม่ทราบว่า ข้อสอบแบบปรนัย มีรูปร่างหน้าตา อย่่างไร ผู้เขียนจะได้นำท่านไปยังโลกแห่งข้อสอบแบบปรนัย สำหรับผู้ที่มีความรู้ในเรื่อง ข้อสอบแบบปรนัยอย่างดีแล้ว จะไม่อ่านข้อความนี้ผู้เขียนก็ไม่ว่า และท่านเองก็ไม่มีคามผิด ทางอาญาใด ๆ ด้วย แต่ถ้าท่านไม่อ่านก็โปรดกรุณาอย่าฉีกวารสารตอนนั้นทิ้งเสียเลย เก็บไว้ให้ ผู้ที่ยังไม่รู้ว่่าข้อสอบแบบปรนัยคืออะไร อ่านดีกว่า เพราะคนที่เขาอยากรู้อยากอ่าน แต่ไม่มี สติบางครั้งจะไปซื้ออ่านยังมีอีกเยอะ สำหรับผู้ที่เคยได้ยินลูก ๆ หลาน ๆ พูดกันถึงเรื่องข้อสอบแบบ ปรนัยบ้างแล้ว จะอ่านเรื่องนี้อีก ผมก็ไม่หวงห้าม ปรุปรุแล้วผมดื่อกติ “ใครใคร่อ่าน อ่าน” ไม่ อยากรู้ว่าอันนี้ไม่เป็นไร แต่อย่าฉีกทิ้งก็แล้วกัน จงเชื่อเพื่อแก่ผู้ที่ใคร่อ่านบ้างก็แล้วกัน

ข้อสอบแบบปรนัยมีกี่อย่าง ?

ถ้าท่านลองถามคำถามว่า “ข้อสอบแบบปรนัย คืออะไร ?” กับคนหลายๆ คน ท่านจะได้คำตอบต่าง ๆ กัน ผู้เขียนเคยลองถามคำถามนี้กับเด็กและผู้ใหญ่หลายคน ก็ได้รับคำตอบต่าง ๆ กันตามที่คาดเอาไว้เสียด้วย ผมจะขอนำมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านฟังดังนี้

เด็กชั้นประถม : ผมชอบครับ เพราะผมทำได้ทุกข้อ (แต่เด็กไม่ได้พูดถึงคะแนน) เพียงแต่กาติดกาถู ทำไมผมจะทำได้ทุกข้อเล่าครับ

เด็กชั้นมัธยมต้น : ผมไม่ชอบเลยครับ พอถึงตอนจับคู่ทำไร ครูชอบออกข้อขำไม่เท่ากัน ผมเลยไม่รู้จะตัดอันไหนทิ้ง

เด็กชั้นมัธยมปลาย : อ้อ ข้อสอบแบบปรนัยหรือครับ ผมว่าคือข้อสอบที่มีหลายสิบข้อ ตอบด้วยวิธีง่าย ๆ สั้น ๆ เช่น เลือกวงที่ถูกที่สุด จับคู่ ผิดถูก และ เอ้อ ผมนึกไม่ออกแล้วครับ (แสดงว่า ผู้พูดเคยเห็นมามากกว่านี้ แต่ยังไม่ยอมจำใจก่อน)

นักเรียนฝึกหัดครู : ข้อสอบแบบปรนัย คือข้อสอบที่ผู้ตรวจให้คะแนนตามอารมณ์ไม่ได้ (คงจะเกลียดครูเจ้าอารมณ์)

นิสิตวิทยาลัย : ข้อสอบแบบปรนัย คือข้อสอบที่วัดความรู้ของผู้สอบได้มากกว่าข้อสอบแบบอัตนัย

บัณฑิต : ข้อสอบแบบปรนัย คือข้อสอบที่มี Validity และ Reliability สูง (ตอบอย่างบัณฑิต)

จะเห็นได้ว่า เพียงคำถามสั้น ๆ คำถามเดียว เราก็ได้คำตอบแตกต่างกัน ตามระดับความรู้และประสบการณ์ของคนตอบ (เป็นลักษณะของข้อสอบที่ไม่ดี) คำตอบทุกคำตอบที่ได้รับนั้นก็ล้วนเป็นคำตอบที่ถูกทุกคำตอบเสียด้วย (แต่จะถูกมากน้อยแค่ไหน เป็นอีกเรื่องหนึ่ง) การได้รับคำตอบหลายๆ คำตอบอย่างนี้ ทำให้ผู้เขียนนึกถึงเรื่อง “คนตาบอดกับช้าง” เพียงแต่ว่าใครจับตรงไหนของช้าง ก็คิดว่าช้างมีลักษณะอย่างนั้น

เอาละครับ ดูท่าทางจะไม่เข้าเรื่องประเภทของข้อสอบแบบปรนัยง่าย ๆ เลย ผมก็จะขอวกเข้าเรื่องเสียที ออกแขกมานานแล้วเดี๋ยวคนชมจะขอดันตัวเสีย

ผู้ทบทวนเรื่องของผมมาถึงบรรทัดนี้คงจะมองเห็นลาง ๆ แล้วว่า ข้อสอบแบบปรนัยมีกี่ประเภท อย่างน้อยท่านก็คงทราบแล้วว่า มันมีแบบถูก-ผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบอะไรต่อมิอะไรตามที่หนูน้อย หนูใหญ่ เคยให้คำตอบผม และผมได้ถ่ายทอดให้คุณฟังแล้ว เอาละครับ เป็นอันว่าข้อสอบแบบนี้นั้นมันก็มีหลายแบบ แต่ละแบบก็มีวิธีการแตกต่างกันออกไป มีทั้ง กา ทั้ง วง

นักวัดผลแผนใหม่ได้รวบรวมประเภทของข้อสอบแบบปรนัย ไว้ดังนี้

๑) แบบ ถูก-ผิด (True-False หรือ Right-Wrong)

ข้อสอบแบบปรนัยประเภท ถูก-ผิดนี้ ดูเหมือนจะเป็นแบบที่รู้จักกันมากที่สุด และใช้กันมาก่อนแบบอื่นๆ ทั้งหมด (ผมหมายถึงเฉพาะแต่ข้อสอบแบบปรนัยนะครับ) ดูซิครับ แม้แต่เด็กชั้นประถมที่ผมเคยถามมาก็ยังรู้จักข้อสอบแบบนี้เลย หนูน้อยยังแถมท้ายอีกว่า “ตอบง่าย” เหมือนกับจะพูดว่า “หนูเอาได้” เพราะมันมีอยู่สองอย่างเท่านั้น คือ ไม่ “ถูก” มันก็ “ผิด” และคงจะเป็นเพราะเหตุนี้เองกระมัง นักวัดผลแบบใหม่จึงไม่ค่อยแนะนำให้ใช้เท่าไรนัก

นอกจากจะเอาได้แล้ว ผู้ออกข้อสอบแบบนี้มักจะใช้วิธีไปลอกข้อสอบมาจากตำราตรง ๆ บางครั้งก็เติม หรือตัดคำสำคัญ ๆ บางคำออก เพื่อให้ข้อสอบข้อนั้นกลายเป็นข้อสอบที่ผิดไป ซึ่งวิธีการแบบนี้ นักวัดผลบอกว่าไม่เป็นการวัดความรู้หรือความสามารถในด้านวิชาการของผู้สอบเลย แต่เป็นการวัดการจำแบบนกแก้วนกขุนทอง (rote memorization) กันมากกว่า กล่าวคือ ใครสามารถท่องตำราได้คนนั้นก็มักจะสอบได้ (แต่จะต้องเป็นคนโง่คืด คือ ท่องตรงกับข้อสอบอย่างจืดเจี๊ยะทีเดียว และจะต้องเป็นคนมีความจำดี และจำอย่างละเอียดด้วย)

ข้อเสียอีกประการหนึ่งของข้อสอบแบบถูกผิด ก็คือ ระดับแห่งความผิดของข้อสอบนั้น บางครั้งก็ไม่เด่นชัดพอ คนสอบตัดสินใจไม่ได้ว่า ข้อสอบนั้นควรจะเป็นข้อสอบที่ผิดหรือถูกกันแน่ เช่น ข้อสอบที่มีทั้งข้อความที่ผิดหรือถูกปนกัน หรือผิดในแง่หนึ่ง แต่ถูกในอีกแง่หนึ่ง หรือผู้ออกข้อสอบใช้คำไม่รัดกุมพอทำให้ผู้สอบตีความหมายได้เป็นหลายแง่หลายมุม ผู้สอบไม่รู้จะตัดสินใจอย่างไรดี เลยใช้ระบบเดา

อย่างไรก็ตาม แม้ข้อสอบแบบนี้จะไม่ค่อยดีนัก แต่นักวัดผลไม่แนะนำให้ใช้มากนัก
 แม้จะขอยกตัวอย่างของข้อสอบและคำสั่งสำหรับใช้กับข้อสอบแบบนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นพอบ้าง
 แนวทางดังต่อไปนี้*

คำสั่ง

“จงเขียน เครื่องหมาย × ลงหน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าผิด และเครื่องหมาย √ ลงหน้า
 ข้อความที่ท่านเห็นว่า ถูก” หรือ “จงเขียนคำว่า ถูก (ถ) ลงหน้าข้อความที่ท่านเห็นว่า ถูก และ
 ผิด (ผ) ลงหน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าผิด”

- ๑. ครูประจำโรงเรียนข้าราชการพลเรือน
- ๒. นายกรัฐมนตรีเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ
- ๓. ข้าราชการที่ได้รับบาดเจ็บขณะปฏิบัติราชการ มีสิทธิลารักษาดำ (ป่วย) ได้จน
 กว่าหายเป็นปกติ
- ๔. ศึกษาธิการจังหวัดเป็น อ.ก.พ. จังหวัด
- ๕. ผู้ที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๓๕ ซม. เป็นข้าราชการพลเรือนไม่ได้

๒) แบบเลือกที่ถูกต้องที่สุด (Multiple choice)

ข้อสอบปรนัยแบบนี้ในปัจจุบันดูเหมือนจะเป็นแบบที่นิยมใช้กันมากที่สุดในวงการสอบ
 แผนใหม่ ทั้งนี้ เพราะข้อสอบนี้เป็นข้อสอบซึ่งผู้ตอบจะต้องใช้ทั้ง ความรู้และความคิด ที่ว่าจะ
 ต้องใช้ความรู้ก็เพราะเหตุว่า ข้อสอบแบบนี้ผู้ตอบไม่สามารถจะเดาได้ง่ายๆ เหมือนแบบถูก-ผิด
 ผู้ตอบจะต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นจริงๆ (ถ้าไม่มีความรู้ ก็ไม่รู้จะตอบข้อไหน เพราะข้อสอบที่
 แล้วคัดเลือกรู้จะต้องใกล้เคียงกันมาก) เมื่อมีความรู้แล้ว ผู้ตอบจะต้องใช้สมองคิดอีกว่า คำตอบไหน
 เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ในคำถามหนึ่งๆ อาจจะมีคำถามที่ถูกเกินกว่าหนึ่งข้อ แต่ผู้ตอบจะต้อง
 คิดว่าคำตอบไหนมีดีกรีของความถูกมากที่สุด

* สำหรับข้อสอบแบบผิดถูกนี้ ท่านอาจดูเพิ่มเติมได้จาก บทความของ เฉลิม สิงห์กุล ในวารสารข้าราชการ ปีที่ ๑๑
 ฉบับที่ ๒, กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ หน้า ๕๐-๕๔

โดยปกติ คำถามหนึ่ง ๆ หรือข้อหนึ่ง ๆ ของข้อสอบแบบเลือกที่ถูกที่สุดนี้ จะมีคำตอบให้เลือกตอบประมาณ ๔-๕ คำตอบ แต่ในปัจจุบันนี้การสอบได้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบแบบนี้ และได้สรุปว่า ข้อสอบที่มีคำตอบให้เลือก ๔ คำตอบนั้น มีค่าแห่งความเชื่อมั่นพอ ๆ กับข้อสอบที่มีคำตอบให้เลือก ๕ คำตอบ ดังนั้น แทนที่จะสร้างข้อสอบจะต้องเสียเวลาคิดหาคำตอบที่ ๕ เขาก็เลยใช้เพียง ๔ คำตอบเท่านั้นเอง (เพราะการที่จะเขียนคำตอบที่ดี แต่ละคำตอบนั้นมันเสียเวลามาก)

ฉะนั้น จึงนับได้ว่าข้อสอบแบบนี้ ถ้าหากผู้เขียน ขนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาแห่งการเขียนข้อสอบแล้ว ข้อสอบแบบนี้จะเป็นข้อสอบที่ดีที่สุด และสามารถวัดความรู้ของผู้สอบได้อย่างถูกต้องที่สุดด้วย แต่ในทางตรงข้าม หากผู้เขียนข้อสอบมิได้เขียนขึ้นตามหลักวิชาการแล้ว จะได้ข้อสอบที่ไร้วัตถุประสงค์อะไรไม่ได้เลย (สำหรับหลักเกณฑ์ในการเขียนข้อสอบแบบนี้ ผู้เขียนจะนำมาเสนอให้ท่านผู้อ่านแน่ ๆ ขอให้ท่านผู้อ่านอดใจอ่านเรื่องต่อไปเรื่อย ๆ ก็แล้วกัน)

ข้อดีประการหนึ่งของข้อสอบแบบนี้ ก็คือ สะดวกในการทำเฉลย สะดวกในการตรวจคำตอบ เราอาจจะสั่งให้ผู้ตอบ ๆ ลงบนกระดาษคำตอบ ซึ่งทำเป็นแบบฟอร์มที่แน่นอนได้ และถ้าหากกิจการสอบของเราก้าวหน้าไปไกลถึงขนาดใช้เครื่องจักรในการตรวจข้อสอบแล้ว ข้อสอบแบบนี้จะเป็นข้อสอบแบบที่สะดวกที่สุดในการตรวจโดยเครื่องจักร

ต่อไปผู้เขียนจะขอนำผู้อ่านไปทัศนคติอย่างข้อสอบแบบ Multiple choice พร้อมทั้งคำสั่งที่ใช้กับข้อสอบแบบนี้ (ผู้เขียนขอรับรองว่า ถ้าท่านนำคำสั่งนี้ไปใช้จริง ๆ แล้ว ขอให้ใช้แต่เพียงคำสั่งเดียวก็พอ ไม่จำเป็นต้องใช้หมดทุกคำสั่ง เดียวผู้สอบจะไม่รู้เรื่องเอา)

“จงเขียนวงกลม “รอบ” ตัวอักษรประจำคำตอบที่ท่านเห็นว่าเป็นคำตอบที่ถูกที่สุด”

“จงเขียนเครื่องหมาย √ ลงหน้าตัวอักษรประจำคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกที่สุด”

๓. ผู้ที่มีวุฒิต่อไปนี้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการชั้นตรีทุกคน เว้นแต่

ก. กศ.บ.

ข. ป.กศ.

ค. ป.ม.

ง. ค.บ.

๒. ข้าราชการพลเรือนแบ่งออกเป็นกี่ชั้น ?

ก. ๕ ชั้น

ข. ๖ ชั้น

ค. ๗ ชั้น

ง. ๘ ชั้น

๓. ผู้ที่ออกจากราชการโดยวิธีใด ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญโดยเด็ดขาด

ก. ลาออก

ข. ไล่ออก

ค. ให้ออก

ง. ตาย

๔. ประธาน อ.ก.พ. กรม คือ

ก. เลขาธิการกรมของกรมนั้น

ข. อธิบดีของกรมนั้น

ค. รองอธิบดีของกรมนั้น

ง. รัฐมนตรีของกระทรวงที่กรมนั้นสังกัดอยู่

๕. ผู้ว่าราชการภาคมีอำนาจสั่งลงโทษ “ไล่ออก” แก่ข้าราชการตั้งแต่

ก. ชั้นโทลงมา

ข. ชั้นเอกลงมา

ค. ชั้นพิเศษลงมา

ง. ไม่ถูกเลย

(ยังมีต่อ)

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกา

เครื่องแบบข้าราชการตุลาการ
และตะโตะยุดิธรรม และระเบียบการแต่ง

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเครื่องแบบข้าราชการตุลาการ และตะโตะยุดิธรรม และระเบียบการแต่งขึ้นใหม่ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเครื่องแบบข้าราชการตุลาการและตะโตะยุดิธรรม และระเบียบการแต่ง พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเครื่องแบบข้าราชการตุลาการและตะโตะยุดิธรรม และระเบียบการแต่ง พ.ศ. ๒๔๘๗ และพระราชกฤษฎีกาเครื่องแบบข้าราชการตุลาการและตะโตะยุดิธรรม และระเบียบการแต่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๘

มาตรา ๔ เครื่องแบบข้าราชการตุลาการประจำการให้มี ๔ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติ

(๒) เครื่องแบบครึ่งยศ

(๓) เครื่องแบบเต็มยศ

(๔) เครื่องแบบสโมสร

มาตรา ๕ เครื่องแบบปกติมี ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) เครื่องแบบปกติขาว

(๒) เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง

(๓) เครื่องแบบปกติกากีคอพับ

ก. เครื่องแบบปกติขาว ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์สีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้สวมโบลตามแบบหมวกของข้าราชการตุลาการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) เสื้อ ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ดุมโลหะสีทองตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ออกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาว แบบคอแบนแขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๕ ตะเข็บ ที่แนวสาบอกมีดุมโลหะสีทองตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๕ ดุม มีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าด้านข้างเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ออกเสื้อเบื้องซ้ายด้วย

(๓) อินทรวายุภัสร์ ให้มีอินทรวายุภัสร์กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พันก้นมเหย้าหรือสักหลาดสีดำปักดุนสีทองลายดอกบัวแก้มดอกเต็มแผ่นอินทรวายุภัสร์ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมน ติดดุมโลหะสีทองตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดเล็ก

ข้าราชการตุลาการตั้งแต่ตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป มีรูปตรามหามกุฏและอนุโลมทำด้วยโลหะสีทองทาบอยู่บนอินทรวายุภัสร์ก่อนมาทางด้านไหล่

(๔) กางเกง กระโปรง ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาวขาว ไม่พับปลายขา

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาวยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

(๕) รองเท้า ถุงเท้า ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้รองเท้านักกีฬาสีดำชนิดผูก ถุงเท้าสีดำ

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ใช้รองเท้านักกีฬาสีดำ ปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ถุงเท้าขาวสีเนื้อ

(๖) เครื่องหมายสังกัด ข้าราชการตุลาการชายให้มีเครื่องหมายสังกัดทำด้วยโลหะโปร่งสีทองรูปตราพระศิวะพุ่มข้าวบิณฑ์ ไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ติดที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ติดเครื่องหมายสังกัดที่คอแบบของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข. เครื่องแบบปกติกาบก็ก่อตั้ง ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่สีของหมวก ผ้าพันหมวก หมอนสักหลาดสำหรับปักรูปพุ่มข้าวบิณฑ์ เสื้อ และกางเกง หรือกระโปรง เป็นสีกาบก็หรือสีกากันวล

ก. เครื่องแบบปกติกาบก็คอปับ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีกาบก็ หรือสีกากันวล กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาบก็หรือสีกากันวล ที่หน้าหมวกติดตรารูปพุ่มข้าวบิณฑ์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการตุลาการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) เสื้อ ให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีทึบหรือสีทึบอ่อน แขนยาววัดข้อมือ มีคอกที่ข้อมือข้างละ ๑ คม หรือแขนสั้น มีกระเป๋าด้านซ้ายอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า ที่กระเป๋าเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางคอกกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปนกขาลกลางแหลม ที่ปากกระเป๋าทั้งสองข้างติดคอกข้างละ ๑ คม สำหรับขัดกับใบปกกระเป๋าด้านเสื้อคออกตลอด มีสายกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคอกตามแนวเสื้อ ๕ คม ระยะห่างกันพอสมควร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ ขาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคอกติดกับตัวเสื้อ คมที่กล่าวนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่

ในโอกาสไปงานพิธีหรือเข้าที่ชุมนุมชน ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงากระดาก สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อใต้คอกเม็ดที่สอง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

(๓) อินทราวุธ ให้ใช้อินทราวุธอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อขาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๔ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคอก โลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทราวุธหนึ่งแถบ แถบกว้าง ๒ เซนติเมตร กับ ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไป อีกสองแถบตามลำดับ แถบบนขมวดเป็นวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

แถบดังกล่าวให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบให้ติดตามขวางที่ต้นอินทราวุธ แถบแรกให้ห่างจากต้นอินทราวุธ ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

ข้าราชการตุลาการตั้งแต่ตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป มีรูปความหมายกุญแจและอนุโลมทำด้วยโลหะสีทองที่ข้อมือบนอินทราวุธก่อนมาทางด้านไหล่

(๔) กางเกง กระโปรง ข้าราชการตุลาการชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีทึบหรือสีทึบอ่อนขาขาว ไม่พับปลายขา

ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ใช้กางเกงแบบข้าราชการตุลาการชายหรือกระโปรงสีทึบหรือสีทึบอ่อนขาขาว ปิดเข้า ปลายบนเล็กน้อย

(๕) เข็มขัด ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยผ้าสีทึบสีทึบ กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปครุฑนูนอยู่กึ่งกลาง หัวเข็มขัดไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๖) รองเท้า ถุงเท้า ข้าราชการตุลาการชายให้ใช้รองเท้านักเรียนหรือหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูก ถุงเท้าสีดำ ข้าราชการตุลาการหญิง ให้ใช้กางเกงให้ใช้รองเท้านักเรียนหรือหุ้มข้อสีดำปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ ให้ใช้กระโปรงให้ใช้รองเท้านักเรียนหรือหุ้มข้อสีดำปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ถุงเท้าขาวสีเนื้อ

มาตรา ๖ เครื่องแบบครึ่งยศ ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสีทึบหรือสีทึบอ่อนประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๗ เครื่องแบบเต็มยศ ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

มาตรา ๘ เครื่องแบบสโมสร เครื่องแบบสโมสรสำหรับข้าราชการตุลาการฯ มี ๓ แบบ คือ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ก. เว้นแต่

เสื้อ ให้ใช้เสื้อสโมสรสีขาว ทำด้วยผ้าสักหลาดหรือเสิร์จ เป้ดอก ปาดเอว มีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ที่ขนาดเล็กน้อยที่ข้อมือข้างละ ๓ คุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ คุม และที่บรรจบเส้อมีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ที่ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ คุม คุมคั่นมีสายสว้อยสีทองร้อยติดกัน ประกอบด้วยเสื้อกั๊กสีขาวคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ๓ คุม และเสื้อเชิ้ตสีขาว ออกแข็ง ข้อมือแข็ง คอเชิ้ตเช่นเดียวกับแบบกึ่งเสื้อ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงาผูกกระด้าย

เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอแบบของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ในฤดูร้อน ให้ใช้กางเกงสีขาวแทนกางเกงสีดำได้

(๓) เครื่องแบบสโมสร ค. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ข. เว้นแต่เสื้อเชิ้ตออกแข็งให้ใช้เสื้อเชิ้ตดอกอ่อนสีขาว และเสื้อกั๊กให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงวัดเอวแทน แพรแถบนี้ส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียวกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขลุ่ยเกี่ยวติดกันในขณะภาคทางด้านหลัง

สำหรับข้าราชการตุลาการหญิง ให้แต่งตามสมณนิยม

มาตรา ๙ ระเบียบการแต่งเครื่องแบบตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของกระทรวงยุติธรรมและหมายกำหนดการ

มาตรา ๑๐ ข้าราชการตุลาการนอกประจำการ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการตุลาการประจำการ เว้นแต่เครื่องหมายสังกัดให้ติดที่อกเสื้อเบื้องขวา

ส่วนการที่จะแต่งเมื่อใดและโดยเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการแต่งเครื่องแบบข้าราชการนอกประจำการ ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ สำหรับคณะตุลาการนั้น จะแต่งเครื่องแบบข้าราชการตุลาการหรือแต่งกายตามจารีตประเพณีทางศาสนาก็ได้

มาตรา ๑๒ ข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นในเวลาแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ โดยไม่สวมสายสะพาย ส่วนในเวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ให้สวมสายสะพายด้วย

สำหรับเวลาแต่งเครื่องแบบสโมสร จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองขนาดย่อมก็ได้ และถ้าในหมายหรือบัตรเชิญทางราชการกำหนดให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก็ให้ประดับอย่างแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ หรือถ้ากำหนดให้สวมสายสะพายด้วยก็ให้สวม

มาตรา ๑๓ ข้าราชการตุลาการซึ่งสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ให้ติดเข็มแสดงวิทยฐานะของวิทยาลัยนั้นที่กึ่งกลางกระด้ายบนแขนข้างขวาของเครื่องแบบข้าราชการตุลาการได้

มาตรา ๑๔ ข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการซึ่งได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินของ สโมสรการบินพลเรือน ให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบข้าราชการตุลาการได้ทุกชนิด และให้ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือ ปกกระเป๋ ถ้าประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ติดเครื่องหมายเหนือขึ้นไป เมื่อแต่งเครื่องแบบสโมสรให้ใช้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๕ ข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการซึ่งมีสมณานุสรณ์มหाराช ให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบ ข้าราชการตุลาการได้ทุกชนิด ดังนี้

(๑) เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติกากีคอตัง เครื่องแบบครึ่งยศ และเครื่องแบบเต็มยศ ให้ ประดับสมณานุสรณ์มหाराชที่คุมเสื้อเม็ดที่สองจากคอเสื้อตามแนวบรรจบเสื้อ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ให้ประดับสมณานุสรณ์มหाराช ที่คุมเสื้อเม็ดที่หนึ่ง ตามแนวบรรจบเสื้อด้านบน

(๓) เครื่องแบบปกติกากีคอปับ ให้ประดับสมณานุสรณ์มหाराชที่คุมกระเป๋าสีเสื้อด้านซ้าย

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๒ วันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๑ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมการบินพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการบินพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๔๔ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานสื่อสารการบินจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานควบคุมจราจรทางอากาศตรี	ประจำแผนก	
พนักงานตรวจการขนส่งทางอากาศตรี	„	
พนักงานสื่อสารการบินตรี	„	สถานีสื่อสารการบิน ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
นายท่าอากาศตรี	„	ท่าอากาศยาน ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
พนักงานควบคุมจราจรทางอากาศโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานตรวจการขนส่งทางอากาศโท	„	
พนักงานสื่อสารการบินโท	„	ศูนย์สื่อสารการบิน ในฐานะหัวหน้าหัวหน้าแผนก
นายท่าอากาศยานโท	„	ท่าอากาศยาน ในฐานะหัวหน้าแผนก

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๓๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมทางหลวง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมทางหลวง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๑๖ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานจัดทำที่ดิน	ประจำแผนก	แขวงทางหลวง ในฐานะ
ช่างโทแขวงการทาง	หัวหน้าแผนก	หัวหน้าแผนก
นายช่างโทแขวงการทาง	„	แขวงทางหลวง ในฐานะ
		หัวหน้าแผนก
ช่างเอกแขวงการทาง	หัวหน้ากอง	แขวงการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
ช่างเอกเขตการทาง	„	เขตการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
นายช่างเอกแขวงการทาง	„	แขวงการทาง ในฐานะ
		หัวหน้ากอง
นายช่างเอกเขตการทาง	„	เขตการทาง ในฐานะหัวหน้ากอง
นายด่านเก็บค่าธรรมเนียมเอก	„	ด่านเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง
		ในฐานะหัวหน้ากอง
นายช่างพิเศษการทางด่าน	ผู้อำนวยการกอง	ด้านการทาง ในฐานะผู้อำนวยการ
		กอง
นายช่างใหญ่ฝ่ายก่อสร้าง	รองอธิบดี	
นายช่างใหญ่ฝ่ายบำรุงรักษา	„	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๐๘

ระเบียบ

ที่ กค. ๐๕๐๒/ว. ๑๘๔๕๒

กระทรวงการคลัง

๒๗ มิถุนายน ๒๕๐๕

เรื่อง การขอทำความตกลงเพื่อเบิกเงินช่วยค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลเอกชน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๒/ว. ๓๒๐๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดให้ส่วนราชการส่งหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาในการขอทำความตกลงเบิกเงินช่วยค่ารักษาพยาบาลตามบัญชี ๘ แห่งระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้น

บัดนี้ ปรากฏว่าข้าราชการผู้ยื่นขอรับความช่วยเหลือในกรณีดังกล่าวโดยมาก มิได้แจ้งข้อเท็จจริงโดยละเอียดเกี่ยวกับการเจ็บป่วยที่จำเป็นจะต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิได้แจ้งข้อเท็จจริงในเรื่องระยะทางระหว่างสถานที่พักของผู้ป่วยกับสถานพยาบาลเอกชน และสถานพยาบาลของทางราชการให้ทราบโดยชัดแจ้งเพียงแต่บอกกลุ่ม ๆ ว่า ใกล้หรือไกลกว่ากันเท่านั้น มิได้แจ้งให้ทราบว่าใกล้หรือไกลกว่ากันมากน้อยเท่าใด ฉะนั้น เพื่อประกอบการพิจารณาให้เป็นไปโดยรอบคอบยิ่งขึ้น จึงขอให้ส่วนราชการแจ้งรายละเอียดในคำชี้แจงของผู้เบิก ดังนี้ไว้ด้วย คือ

๑. ระยะทางระหว่างบ้านหรือที่เจ็บป่วยกับสถานพยาบาลของทางราชการ และระยะทางระหว่างบ้านหรือที่เจ็บป่วยกับสถานพยาบาลของเอกชนที่ไปรับการรักษา โดยขอให้เขียนแผนที่สังเขปแสดงระยะทางและแสดงที่ตั้งสถานที่พักของผู้ป่วยกับสถานพยาบาลให้ทราบโดยชัดแจ้ง

๒. เกิดการเจ็บป่วยโดยกะทันหันขึ้นเมื่อเวลาใด

ทั้งนี้ โปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นหลักปฏิบัติโดยเคร่งครัด และหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

เรียงความล้าทิศ

เฉลิม สิงหกุล

วิชาภาษาไทยซึ่งหลักสูตรการสอบแข่งขันได้กำหนด
“ความรู้ในการเรียงความ บรรยายเรื่อง ตามกระทู้ที่ได้ตั้งให้”
เป็นวิชาบังคับ ซึ่งผู้เข้าสอบจะต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ ๖๐ หลักในการเรียงความที่ดี กลวิธีในการเรียงความ
ที่ดี ได้มีปรมาจารย์ที่มชอเสียดูจักกันคืออธิบายไว้มากมาย
หลายเล่ม หยิบยืมหรือขอหาได้ง่ายทั้งในราคาตามหน้าปก
หรือต่ำกว่าหน้าปก แม้ในวารสารข้าราชการก็ได้มีบรรดา
ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาษาไทย ซึ่งมีความห่วงกังวลต่อผู้เข้า
สอบได้กล่าวสาธยายไว้หลายกระแส กระนั้นก็ยังมิได้มีผู้สอบ
ไม่ได้ตามเกณฑ์ดังกล่าวกันมาก เพราะ “เรียงไม่ได้ความ”

ทำไมจึงเรียงความไม่ได้ความ.....คำถามอันนี้ตอบง่าย เพราะเรียงไม่รู้เรื่องก็ไม่ได้ความ
กลวิธีหรือหลักเกณฑ์ในการเรียงความนั้น ข้าพเจ้าเองนอกจากจะไม่เคยคิดหรือตั้งใจเขียนขึ้น
แล้วยังไม่อยากจะแตะต้องวิชาด้วย กลัวผู้เข้าสอบสอบตกเนื่องจากข้าพเจ้าได้พยายามอ่าน
ทบทวนซ้ำซากด้วยความระมัดระวังแล้วก็ยังไม่ได้ความ ในการเป็นกรรมการสอบแข่งขันหรือสอบ
คัดเลือกซึ่งมีข้าพเจ้าเป็นกรรมการร่วมอยู่ด้วยจึงพยายามหลีกเลี่ยงไม่ขอออกวิชาเรียงความ แต่
เมื่อหลีกเลี่ยงไม่ได้จริง ก็ได้พยายามสังเกตและเปรียบเทียบสำนวนโวหารของผู้เข้าสอบแต่ละคน
ตลอดมา ก็ได้พบสาเหตุที่ทำให้ผู้สอบได้คะแนนน้อย คือสอบตกนั้นมาจากการขาดความเฉลียว
ซึ่งก็เป็นผลทำให้ผู้เข้าสอบหงายหลังอย่างไม่เป็นท่า เป็นข้อสังเกตเล็กๆ น้อยๆ ในฐานะ
กรรมการผู้ตรวจให้คะแนนของข้าพเจ้าโดยเฉพาะเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นประจักษ์ ชั่วโมงวิชาเรียง
ความเป็นชั่วโมงที่เจ็บกิริยที่สุด ผู้เข้าสอบทุกคนคงออกตั้งใจพยายามใช้ความฉลาด ความรู้ความ
สามารถของตนอย่างระมัดระวัง ชั่วโมงภาษาไทยจึงเป็นชั่วโมงที่บรรยากาศสงบสติให้ผู้เข้าสอบ
และกรรมการผู้ควบคุมห้องสอบซึ่งเพียงแต่คอยอ่านกระดาษให้แก่ผู้เข้าสอบผลิตผลของตนออกมา
เท่านั้น

การตรวจให้คะแนนในวิชาเรียงความข้าพเจ้าเชื่อว่า กรรมการทุกท่านทันท่วงทีตรวจให้คะแนนคงจะได้พยายามปฏิบัติหน้าที่ของท่านอย่างดีที่สุด เพราะเป็นวิชาบังคับดังกล่าวแล้ว กรรมการบางท่านเคยปรารภกับข้าพเจ้าว่าตรวจยาก จะยึดถือหลักเกณฑ์ตามที่บรรดาปราชญ์ท่านวางไว้โดยเคร่งครัดนักก็จะไม่มีผู้สอบได้ และถ้าจะตรวจให้คะแนนหย่อนไปก็จะได้คนที่มีฝีมือเข้าปฏิบัติราชการ ทั้งอาจจะถูกเพ่งเล็งไปในแง่ที่ไม่สมควรก็ได้ ท่านจึงได้กระทำด้วยความระมัดระวังและพิถีพิถันยิ่ง โดยตรวจและพิจารณาแยกกระดาษข้อสอบออกเป็น ๓ ประเภท คือประเภทหนึ่ง ใช้ประเภทหนึ่ง และไม่ได้ความเลยอีกประเภทหนึ่ง แล้วใช้เวลาอ่านทบทวนแต่ละประเทศอีกครั้งหนึ่ง ส่วนนวนไหนฉบับใดเป็นฉบับดีที่สุดทั้งใจหาไร คำโครง ความสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย อ่านง่ายสวดการันต์ถูกต้อง สั้นยาวพอเหมาะพอควร ก็ให้คะแนนสูงต่ำลดหลั่นกันลงมา ฉบับใดเป็นฉบับที่พอใช้มากกว่า และฉบับใดเป็นฉบับที่ไม่ได้ความแต่ก็ยังคงดีกว่า ฉบับอื่นก็ให้คะแนนลดหลั่นกันลงมาเช่นเดียวกัน แล้วก็ตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง สรุปแล้วก่อนที่จะให้คะแนนที่แน่นอนก็ต้องอ่านกันอย่างน้อยฉบับละ ๓ เทียว นับได้ว่าเป็นการตรวจให้คะแนนที่ละเอียดถี่ถ้วน

ข้าพเจ้ามีความเห็นเป็นส่วนตัวว่า คำโครงเรื่องจะเป็นหลักสำคัญที่สุดในการเรียงความและการตรวจให้คะแนน ผู้เข้าสอบจะเรียงได้คะแนนดีต้องวาดคำโครงเรื่องให้เหมาะสมตรงกับกระทู้ที่ได้ตั้งไว้ การที่จะมี *imagination* ในคำโครงเรื่องดีหรือไม่ คิดว่าย่อมเกิดจากความเฉลียวเป็นมูลฐาน

ข้าพเจ้าเคยตั้งหัวข้อเรียงความให้ผู้เข้าสอบแข่งขันเขียนในหัวข้อที่ว่า “โครงการชีวิตในวัยชรา” เป็นหัวข้อที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบได้เพ่งฝันกันอย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขตทำนองเดียวกับกระทู้เรื่อง “ชีวิตของข้าพเจ้า” หรือ “My Life” นั้นเอง แต่เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านและตรวจแล้ว ในจำนวนผู้เข้าสอบประมาณ ๑๕๐ คน ดูเหมือนจะมีสักร้อยละสิบเท่านั้นที่ผ่านไปได้อย่างหลุดหลัดเต็มที่เพราะการขาดความเฉลียว

ผู้เข้าสอบส่วนมากไม่มีโครงการชีวิตในวัยชราของเขาคำทำให้ข้าพเจ้าสนใจ หรือมีแต่จะมีโครงการที่สามารถเรียกคะแนนจากข้าพเจ้าได้ การที่จะเข้าพำนักพักพิงรวมกับกลุ่มคนชราบางแคว กรมประชาสงเคราะห์ เพื่อหนีความวุ่นวายจากโลกภายนอกก็ดี การสละกิเลสต่างๆ เข้าอยู่ในร่มกาสาวพัสตร์แห่งพระพุทธศาสนาที่ดี การอยู่บ้านเลี้ยงลูกหลานและอบรมให้เป็นพลเมืองที่ดี อาจเป็นโครงการชีวิตที่น่าครีธาและสรรเสริญ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เชื่อว่าจะเป็นโครงการชีวิต

ที่จะกระทำได้ง่ายๆ การเข้ารับการส่งเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราขอมมีระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ พิธีการทางศาสนาเกี่ยวแก่การอุปสมบทนั้น ก็ยังมีการเตรียมการหลายชั้น นับตั้งแต่ก่อนนั้นต้องทำจิตใจให้สงบแล้ว ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าผู้ที่คิดจะอุปสมบทจะกระทำได้อย่างง่าย ๆ ตามที่กล่าวมา

มีผู้เข้าสอบจำนวนหนึ่งไม่มากนัก แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบในความจริงของเขาว่าเขายังเป็นเด็กที่ไม่มีความรู้พื้นฐาน ยังเยาว์วัยที่ต้องอยู่ในความปกครองดูแลของบิดามารดาจึงไม่มีโครงการชีวิตในวัยชรา ไม่เคยคิดถึงวันข้างหน้า บางคนก็เรียงมาว่าเขาเป็นคนมีกรรม มีโรคประจำตัวซึ่งคอยกัดกินและทรมานเขาอยู่อย่างแสนสาหัส ไม่อาจจะรักษาให้หายได้โดยเด็ดขาด ชีวิตของเขาถึงอย่างไรก็คงจะไม่มีโอกาสยืนยาวถึงวัยชราได้ จึงมีความเสียใจเป็นอย่างมากที่ไม่มีโอกาสจะวางโครงการชีวิตในวัยชราของเขาแสดงออกมาให้เห็นเหมือนคนอื่น ความเรียงของเขาเป็นความเรียงที่มีสำเนียงโวหารชวนสลดสลดข้าพเจ้าให้เกิดมโนภาพในด้านต่าง ๆ มากมาย ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในความเจ็บไข้ได้ป่วยของเขาอย่างยิ่ง และเชื่อด้วยว่าชีวิตของเขาจะเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าอยากจะให้คะแนนเขาเหลือเกิน แต่ข้าพเจ้าก็ให้เขาไม่ได้แม้ว่าเขาจะเรียงความได้สำนวนโวหารสละสลวยกินใจข้าพเจ้าอย่างไรก็ตาม เพราะเป็นความเรียงที่ไม่ตรงกับกระทู้ที่ข้าพเจ้าได้ตั้งไว้ให้ ข้าพเจ้าก็ต้องตัดสินใจให้เขาคอยช่วยเหลือไม่ได้ด้วยความเสียตายยิ่ง และถ้าหากจะให้เขาเรียงความในหัวข้อที่ว่า “ชีวิตของข้าพเจ้า” แล้ว ข้าพเจ้าจะให้คะแนนเขาอย่างพอใจทีเดียว

การเรียงความที่มีข้อเท็จจริงเป็นเหตุประกอบโวหารนับว่า เป็นความเรียงที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ดี แต่ก็จะต้องอยู่ในดุลยพินิจด้วยว่า กระทู้ใดจำเป็นต้องมีข้อเท็จจริงหรือไม่เพียงไร อย่างได้อีกด้วย “โครงการชีวิตในวัยชรา” เป็นกระทู้ง่าย ๆ ที่ข้าพเจ้าตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าสอบแสดงสำนวนโวหารและเค้าโครงได้อย่างกว้างขวางเบาบางไม่มีขอบเขต ไม่ใช่กระทู้ที่จำเป็นจะต้องแสดงข้อเท็จจริงออกมา ซึ่งทำให้เกิดการคัดค้านกระทู้ มีหลักการเรียงความง่ายที่ควรจดจำอยู่อย่างหนึ่งว่า กระทู้ไม่ว่าอย่างใดก็ต้องเรียงให้ตรงตามกระทู้ การแสดงข้อเท็จจริงออกมาโดยไม่คำนึงถึงกระทู้ก็ย่อมจะก่อให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้ง่ายๆ เช่นกระทู้ที่ว่า “สหรัฐอเมริกา” เช่นนี้ ผู้เข้าสอบจะแย้งลงในกระดาษคำตอบว่าไม่อาจเรียงได้เพราะไม่เคยไปไม่เคยเห็นเช่นนั้นไม่ได้ จำเป็นจะต้องใช้ความพยายาม ความรู้ ความสามารถทุกวิถีทางเรียงลงไป “โครงการชีวิต

ในวัยชรา” ก็เช่นเดียวกัน การที่จะอ้างว่ายังอยู่ในวัยรุ่นก็ดี หรือเจ็บไข้ได้ป่วยไม่อาจจะมีชีวิตถึงวัยชราที่ดี เป็นการเรียงความที่ขัดแย้งกระตืออย่างชนิดชาวเป็นดำ

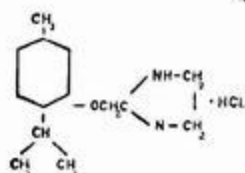
ชีวิตในวัยชรา ข้าพเจ้าหมายความว่าถึงผู้สูงอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ข้าพเจ้าหมายความว่าไฉนนั้น ก็เนื่องจากการสอบแข่งขันเป็นการสอบแข่งขันเพื่อเข้ารับราชการ ผู้เข้าสอบก็หวังที่จะสอบได้และเข้ารับราชการ และเมื่อเข้ารับราชการไปจนพ้นราชการออกมาแล้วโดยเกษียณอายุ เราจะใช้ชีวิตอย่างไรต่อไปจึงจะเหมาะสม ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะได้ทราบความคิดเห็นของหนุ่มๆ สาวๆ ในปัจจุบันว่า เขาจะวางชีวิตชีวิตของเขาได้หรือหาเพียงใดเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่วัยชรา การเข้าวัดหรือสถานสงเคราะห์คนชราไม่ใช่คำตอบที่ดีพอที่จะวัดโครงการชีวิตได้เต็มที่ ท่านเจ้าคุณสุนทรพิพิธ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เคยกล่าวไว้ว่า ข้าราชการทุกคนหวังที่จะรับราชการยืนยาวจนกระทั่งเกษียณได้รับบำเหน็จบำนาญตามควร ก็เมื่อข้าราชการผู้นั้นได้บรรลุจุดหมายปลายทางดังกล่าวแล้ว ก็ควรจะภาคภูมิใจในตัวเองอย่างยิ่งว่าได้ดำเนินชีวิตชีวิตไปตามโครงการครบถ้วนแล้ว ไม่ควรจะกระตือรือร้นประการใดอีก ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำกล่าวอันนี้ เพราะฉะนั้น ชีวิตในวัยชราจึงเป็นชีวิตที่ควรพักผ่อน การพักผ่อนมีมากมายหลายประการ แต่ก็ย่อมขึ้นอยู่กับฐานะและเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล บางคนอาจเดินทางรอบโลก หรือใช้ชีวิตในชนบทอันเงียบสงบ พังเสียงดนตรีท่วงแหลมของนกเขา รับลมทุ่ง พังเทศน์ ปาฐกถา ทำสวน ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ หรือค้นคว้าทางวิชาการอะไรก็ได้ที่เห็นว่าเป็นการพักผ่อนที่คุ้มค่าและประสพอรรถาภิรมย์ การอบรมบุตรหลานให้เป็นพลเมืองดี ยังมีใช้การพักผ่อนที่ดีพอ เพราะบางครั้งอาจก่อให้เกิดความวุ่นวายทางใจขึ้นได้ หลักรรรมของพระพุทธองค์มีว่า “ตนเป็นที่พึ่งของตน” ชีวิตทุกชีวิตนอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจุบันนี้แล้ว สุขภาพและพลานามัยย่อมเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่ง “แก่แล้วโกนหัวเข้าวัดหรือไปอยู่ในสถานสงเคราะห์คนชรา” เป็นโครงการที่น่าชมแต่ไม่อาจจะเรียกร้องคะแนนจากกรรมการได้ตามต้องการตามเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว

ในสมัยเพลงผู้ใหญ่อีกกำลังยิ่งใหญ่ขึ้นสมองของพวกเราทั้งประเทศ ข้าพเจ้าเองก็ยอมรับว่าถูกเพลงผู้ใหญ่อีสงอมแถมเช่นเดียวกัน แม้วารสารข้าราชการฉบับนี้ก็มีเพลงผู้ใหญ่อีสนานแท้และดังเดิมลงไว้ด้วย ข้าพเจ้านึกสนุกขึ้นมาจึงออกข้อสอบเรียงความในส่วนราชการที่มีหน้าเกี่ยวกับการบำรุง รักษาและส่งเสริมพันธุ์สัตว์โดยให้กระตุว่า “สุกร” ผู้เข้าสอบทุกคนมีความรู้ในเรื่อง “สุกร” ดี และต่างก็มีสำนวนโวหารทั้งทางวิชาการ

ปฏิบัติการกันตั้งนั้น แต่มีอยู่รายหนึ่งที่เราจะแนะนำไปจากข้าพเจ้าสูงเป็นพิเศษ เขาสามารถอธิบายให้ข้าพเจ้าผู้รู้จักแต่ “กิน” หนอย่างเดียว รู้จักชีวิตของสุกรชั้นมากมาย ด้วยสำนวนโวหารง่าย ๆ ข้าพเจ้าได้ทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน เกิดมโนภาพถึงกับคิดจะลาออกจากราชการไปเลี้ยงหมูเป็นอาชีพ ทั้ง ๆ ที่การเลี้ยงหมูเป็นอาชีพก็เป็นข่าวกรีกโครมอยู่ จึงขอให้ขอกิจการบรรยายความตามกระตือรือร้นได้ตั้งให้ฟังมีหลักอยู่ว่าจะบรรยายอย่างไรจึงจะให้กรรมการได้อ่านง่าย ๆ โดยไม่ต้องทบทวนความเข้าใจในสำนวนโวหาร หุดง่าย ๆ ก็ว่า “อ่านหนเดียวรู้เรื่อง” ก็เป็นอันนอนใจได้

สวัสดิ์

FOR THE SYMPTOMATIC TREATMENT
OF NASAL CONGESTION
IN CORYZA AND ALLERGIC RHINITIS

LABORATOIRES
ROBERT & CARRIERE,
PARIS, FRANCE.

แก้หวัด คัดจมูก หายูกโหล
ใส่จมูกอยู่ได้นาน

แก้หวัด อวยเองเกลี้ยง ง่ายดี 4-5 หยด 3-4 ครั้ง

ท่านที่เป็นโรค

ริดสีดวงทวาร

...ให้...

อัลคิส-อะนาล

ยาบรรเทาอาการโรคริดสีดวง

“ตามแนวใหม่” ของโรงงาน

เฮย์เดน แห่งเยอรมัน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญเภสัช สะพานหัน

ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียว

.....เกล็ดวินัย

นั่งทำงานอยู่กับโต๊ะดีๆ มีคำสั่งลับด่วนฉบับหนึ่งวางปูลง
มาตรงหน้าให้เซ็นรับทราบ อ่านได้ความว่าแต่งตั้งให้ผมร่วมเป็น
กรรมการรักษาโรคข้าราชการในที่ทำงานผมซึ่งมาทำงานสาย และ
กลับก่อนเวลาราชการเป็นประจำวัน

“กรรมการอื่นมีถมไป ทำไมไม่ตั้งให้ผมเป็นบ้าง มาจำเพาะเจาะจงเอาเรื่องที่จะให้
คนเกลียดชังหน้ามาให้ทำ ก็เห็นเคยประชุม อบรมตักเตือนกันอยู่บ่อย แต่โรคเจ้ากรรมนี้ไม่มี
ที่ท่าว่าจะหายไปได้”.....บรรดากรรมการจำเ็นบ่นกันอยู่ในใจดังๆ

ชั้นแรกเราก็ร่วมกันวางแผนโดยแอบสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหวของข้าราชการ ใช้
เวลา ๓ อาทิตย์เต็ม ตัวเลขได้รายงานผลให้ทราบอย่างน่าใจหายว่าถ้าผู้บังคับบัญชาเป็นคนเถร
ตรงปฏิบัติตามวินัยโดยเคร่งครัดตามมาตรา ๘๓ แล้ว งานประจำวันของท่านจะต้องเพิ่มขึ้นอีก
อย่างหนึ่ง คือการลงชื่อในคำสั่งลงโทษลูกน้องของท่าน แต่ก็จำเ็นที่เรจะต้องรายงานผลและ
เสนอวิธีการขั้นสุดท้ายขอให้ท่านทราบตามหน้าที่ พร้อมกับได้โรเนียวแบบคำสั่งลงโทษเสนอท่าน
ไปเสียเลยในคราวเดียวกันเป็นจำนวน ๓๐๐ ฉบับก่อน ไม่พอก็อยว่ากันใหม่ และในขณะเดียวกันก็
แกล้งทำแบบพิมพ์นั้นให้ตกๆ หล่นๆ พอที่จะได้ทราบไปทั่วกัน.....ปรากฏว่าตั้งแต่วัน
นั้นมาเส้นแดงในสมุดลงเวลาทำงานอายม้วนไม่ยอมสบนัยน์ตากับพวกเราอีกเลย

เป็นที่ยอมรับกันว่าการรักษาโรคด้วยวิธีการสมัยใหม่ได้ผลดีกว่าใช้ยาแผน
โบราณ.....แต่ก็มีบางโรคบางคนคือยานี้ด ก็ลองหันมาต้มยาขมให้กินดู บางทีเจอเข้า
หม้อเดียวก็หายเป็นปลิดทิ้งไปเหมือนกัน

“บางใบไม้”

คำคู่ (HOMOPHONES)

ลิมทรวง ลิมทรวง

B.A., M. Litt., M. Ed. (Pittsburgh)

คำที่จัดเป็นคู่ ๆ ต่อไปนี้ เป็นคำที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Homophones” คือ เป็นคำ ๒ คำที่มีความหมายต่างกัน แต่การออกเสียงของ ๒ คำนั้นเหมือนกันไม่มีผิด (Words with identical sounds) คำเหล่านี้ก็มีในภาษาไทย อาทิเช่น รัด-รัดน์ ซึ่งอ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน

วิธีอ่านนั้นจะอยู่ในวงเล็บ โปรดสังเกตว่า สำหรับคำที่มีมากกว่า ๑ พยางค์ขึ้นไป เวลาอ่านต้องเน้นเสียงหนักที่สุดตรงพยางค์ที่ขีดเส้นใต้

(ต่อจากฉบับก่อน)

Know — No (โน)

Know (transitive verb) แปลว่า รู้

Do you know how to play Bridge?

คุณเล่นไพ่บริดจ์เป็นไหม ?

No (adjective) แปลว่า ไม่

‘Do have another cake’, ‘No, thank you’.

‘ทานขนมเค้กอีกชิ้นซิคะ’ ‘ไม่ค่ะ ขอบคุณ’

Lead — Led (เล็ด)

Lead (noun) แปลว่า ตะกั่ว (สำหรับ Lead-poisoning คือ โรคชนิดหนึ่งที่เกิดกับผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับตะกั่วหรือทำงานในโรงงานตะกั่ว) เช่น

Lead is often found in paint.

ธาตุตะกั่วมักจะเป็นส่วนผสมในสี

Led (v.t.) เป็น past tense ของ verb 'to lead' --- Lead, Led, Led --- แปลว่า จูง, นำ เช่น

He was led away by bribes.

เขาถูกล่อไปด้วยเงินสินบน

Lessen — Lesson (เล็ซ-ซัน)

Lessen (เป็น v.t.) แปลว่า ทำให้น้อยลง

A buffer is fitted to lessen the force of impact.

เขาใช้เครื่องกันชนเพื่อทำให้กำลังความกระทบกระแทกน้อยลง

Lesson (noun) แปลว่า บทเรียน

Do you take lessons in clarinet?

เธอเรียนเป่าคลาริเน็ตหรือเปล่า?

None — Nun (นัน)

None เป็นคำย่อจากคำ not any หรือ no one แปลว่า ไม่มีใคร หรือ ไม่มีอะไร

I saw none of the people I wanted to see.

ผมไม่พบคนสักคนที่ผมต้องการจะพบเลย

Nun (noun) แปลว่า นางชี

A nun usually lives in a convent.

นางชีโดยมากพำนักอยู่ในคอนเวนต์

Pail — Pale (เพล)

Pail (noun) แปลว่า ถัง ชนิดสังกะสี หรือ ถังไม้

Would you bring me a pail of water ?

ช่วยเอาน้ำมาให้ฉันถังหนึ่งสิ

Pale (adjective) แปลว่า ซีด ขาว ไม่มีเลือดฝาด

Your face looks so pale to-day.

หน้าคุณซีดเหลือเกินวันนี้

Passed — Past อ่านอย่างอเมริกัน อ่านว่า แพ้ซท์; ถ้าอ่านอย่างอังกฤษก็อ่านว่า พ้ำซท์

Passed (v.i; v.t.) เป็น past tense และ past participle ของ verb 'to pass' -

passs. passed, passed --- แปลว่า ผ่าน, ส่งผ่าน

Pass me that bowl of rice, please.

ช่วยส่งโกข้าวโบนั้นผ่านมาให้ดิฉันหน่อยสิคะ

Past (adjective) แปลว่า ผ่านไป ถ้าเป็น noun ก็แปลว่า อดีต เช่น

We know nothing of his past.

เราไม่รู้อดีตของเขาเลย

Peace — Piece (พีซ)

Peace (noun) แปลว่า ความสงบ หรือ สันติภาพ เช่น

The country will never have peace until there is a strong government.

ประเทศนั้นจะไม่มีสันติภาพจนกว่าจะมีรัฐบาลที่เข้มแข็ง

Piece (noun) แปลว่า เศษ หรือ ชิ้น

The teapot fell and was broken to pieces.

กาน้ำชาตกและแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย

Plain — Plane (พเลน)

Plane (noun) แปลว่า กบไสไม้ หรือแปลว่า พื้นราบ ที่ราบ หรือแปลว่า เรือบิน
ซึ่งย่อมาจากคำ Airplane

The surface is perfectly plane.

พื้นหน้าเรียบทีเดียว

Plain (adjective) แปลว่า ง่าย

Try to use plain words in your writing.

พยายามใช้คำง่าย ๆ เวลาเขียนหนังสือ

Pore — Pour (พอร์)

Pore เป็นได้ทั้ง verb และ noun ถ้าเป็น noun โดยมากมักใช้ในรูปพหูพจน์ แปล
ว่า รูขน หรือ ขุมขน; ถ้าเป็น intransitive verb ต้องตามหลังด้วย preposition
'over' หรือ 'at' แปลว่า ง่วน หรือ เอาใจใส่ เช่น

He pores over that project.

เขาเอาใจใส่ศึกษาโครงการเรื่องนั้นอยู่

Presence — Presents (พเรส — เซ็นทซ)

Presence (noun) แปลว่า การอยู่ต่อหน้า

He no longer talks big in the presence of danger.

เขาไม่คุยโตเมื่อผจญหน้าอันตรายอีกแล้ว

Presents (noun) แปลว่า ของขวัญ

He receive many birthday presents.

เขาได้รับของขวัญวันเกิดมากมาย

(ยังมีต่อ)

ระเบียบการลา

ด้วยปรากฏว่ามีสมาชิกหลายท่าน ได้ขอให้เรานำระเบียบการลา
ลงพิมพ์ไว้ในวารสารข้าราชการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อสะดวกในการค้นหา ซึ่ง
เราขอสนองคำเรียกร้องนี้ โดยนำ “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง
ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ.
๒๕๐๐” ที่ใช้อยู่ในขณะนี้มาลงพิมพ์ไว้ในฉบับนี้ และฉบับต่อไปจะได้
นำ “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ
พลเรือนและตุลาการ พุทธศักราช ๒๕๓๘” ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมแล้วมาลง
พิมพ์ไว้ด้วย เพราะเกี่ยวเนื่องกัน.

บรรณาธิการ

ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี

เรื่อง ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ

พ.ศ. ๒๕๐๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการลาของข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้แก่ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ แต่ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุพิเศษซึ่งจะต้องมีระเบียบโดยเฉพาะ ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดขออนุมัติต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดระเบียบสำหรับกระทรวงทบวงกรมนั้น

ข้อ ๕ การลาในเหตุอย่างเดียวกัน ซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกันจะเป็นในปีเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินกว่าอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตชั้นใด ก็ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจ

ข้อ ๖ ใบลาให้ใช้แบบตามตัวอย่างท้ายระเบียบนี้ และให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เว้นแต่ในกรณีจำเป็น

หมวด ๑

ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนกลาง

ส่วนที่ ๑

การลาป่วย

ข้อ ๗ ข้าราชการผู้ใดจะลาหยุดราชการเพื่อรักษาตัวเมื่อมีอาการป่วย ต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันที่ลา เว้นแต่ด้วยอาการป่วยนั้นไม่สามารถที่จะลงนามในใบลาได้ แต่เมื่อสามารถจะลงนามได้แล้วก็ให้รีบเสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว

ข้อ ๘ การอนุญาตให้ข้าราชการลาป่วย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งอนุญาตได้ตามลำดับชั้น ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบนี้

ในการพิจารณาอนุญาต แม้การลาไม่ถึงกำหนดระยะเวลาซึ่งจะต้องมีใบตรวจของแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรจะให้มิใบตรวจของแพทย์หรือสั่งให้แพทย์ตรวจก็ได้

ส่วนที่ ๒

การลากิจส่วนตัวและลาพักผ่อน

ข้อ ๙ ข้าราชการผู้ใดจะลากิจส่วนตัว หรือลาพักผ่อน ต้องได้รับอนุญาตแล้ว จึงหยุดราชการได้ เว้นแต่การลากิจส่วนตัวนั้น ถ้ามีเหตุอันจำเป็นและไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทันจะยื่นใบลาไว้แล้วหยุดราชการก็ได้ แต่จะต้องรีบชี้แจงเหตุผลให้ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๐ การอนุญาตให้ข้าราชการลากิจส่วนตัวและลาพักผ่อน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งอนุญาตได้ตามลำดับชั้น ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบนี้

ส่วนที่ ๓

การลาอุปสมบท

ข้อ ๑๑ ข้าราชการผู้ใดจะลาอุปสมบทในพระพุทธศาสนาต้องยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ก่อนวันอุปสมบทไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน เพื่อเสนอตามลำดับจนถึงนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เป็น รัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการเพื่ออุปสมบทได้

ส่วนที่ ๔

การลาเข้าระดมราชการทหาร

ข้อ ๓๒ ข้าราชการที่ถูกเรียกเข้าระดมราชการทหาร เมื่อได้รายงานและลาผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการแล้ว ก็ให้ไปเข้าระดมตามวันเวลาในหมายนั้น โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งอนุญาต ให้ผู้บังคับบัญชาเสนอใบลาไปตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี เมื่อข้าราชการที่ลาไประดมนั้นพ้นจากการระดมแล้วให้รีบกลับไปรายงานตนต่อผู้บังคับบัญชาโดยเร็ว

ส่วนที่ ๕

การลาไปต่างประเทศ

ข้อ ๓๓ ข้าราชการผู้ใดจะลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ หรือลาไปต่างประเทศด้วยเหตุอื่น ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาและเสนอใบลาไปตามลำดับจนถึงนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร

สำหรับการลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามระเบียบการลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศด้วย

หมวด ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนภูมิภาค

ข้อ ๓๔ ภายใต้บังคับข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนภูมิภาคลาได้ คือ นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

ข้อ ๓๕ ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง มีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนภูมิภาคลาได้เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนกลาง

ข้อ ๓๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้เท่าตำแหน่งอธิบดี

ข้อ ๓๗ ให้นายอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาครั้งหนึ่งได้ไม่เกิน ๓๕ วัน และให้ปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน

ข้อ ๓๘ การลาไปต่างประเทศไกลเคียง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ ๗ วัน และให้นายอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ ๓ วัน

ข้อ ๓๙ ข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป จำพวก ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่ง และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ซึ่งรับราชการอยู่นอกเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี เมื่อลาหรือไปราชการในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ต้องไปลงนามในสมุดรายงานและรายงานติดต่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดโดยเร็ว ถ้ามีความจำเป็นไม่สามารถจะไปรายงานด้วยตนเอง ให้มีหนังสือชี้แจงว่าได้ลาหรือมาราชการเรื่องอะไร เป็นเวลากี่วัน มาถึงวันใด พักที่ใด จะกลับไปจังหวัดอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่รับราชการประจำอยู่วันใด

ข้อ ๔๐ ข้าราชการประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ซึ่งรับราชการอยู่นอกเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานจังหวัด เมื่อลาหรือไปราชการในเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานจังหวัด ต้องไปลงนามในสมุดรายงานที่สำนักงานจังหวัด และรายงานติดต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัดโดยเร็วสำหรับข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่ง และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอให้รายงานติดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอีกชั้นหนึ่งด้วย ถ้ามีความจำเป็นไม่สามารถจะไปรายงานด้วยตนเอง ให้มีหนังสือชี้แจงต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัดว่า ได้ลาหรือมาราชการเรื่องอะไร เป็นเวลากี่วัน มาถึงวันใด พักที่ใด จะกลับไปอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่รับราชการประจำอยู่วันใด

ข้อ ๔๑ ข้าราชการที่รับราชการอยู่นอกเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ถ้าได้รับอนุญาตให้ลาไปในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี เมื่อมีความจำเป็นจะต้องลาต่ออีก จะยื่นใบลาต่อปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณีก็ได้ ถ้าได้รับอนุญาตแล้วก็ให้ผู้อนุญาตแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้ลานั้นสังกัดอยู่ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๒ ข้าราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอซึ่งรับราชการอยู่นอกเขตอำเภอ ที่ตั้งสำนักงานจังหวัด ถ้าได้รับอนุญาตให้ลาไปในเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานจังหวัด เมื่อมีความ

จำเป็นจะต้องลาต่ออีกจะยื่นใบลาต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัดก็ได้ ถ้าได้รับอนุญาตแล้วก็ให้ผู้ส่งอนุญาตแจ้งให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้ลาครั้งนี้สังกัดอยู่ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓ ความใดที่มีได้กล่าวไว้ในหมวดนี้ให้นำความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น

นอกจากข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๒๔ การลาของข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น นอกจากข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการการเมืองให้นำความในหมวด ๓ และหมวด ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี เว้นแต่การอนุญาตให้ข้าราชการตุลาการ และตะไต้ยุติธรรม ลาป่วย ลากิจส่วนตัว และลาพักผ่อน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งอนุญาตได้ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๒ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๕ การลาของข้าราชการการเมืองให้อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

หมวด ๔

การจ่ายเงินเดือนระหว่างลาและการนับวันลา

ข้อ ๒๖ การจ่ายเงินเดือนระหว่างลา และการนับวันลาของข้าราชการตามระเบียบนี้ คงเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ และระเบียบของกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๐๐

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ระเบียบนี้ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๕๗ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๐

ตารางหมายเลข ๑

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
นายกรัฐมนตรี ในฐานะ ที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด	ทุกตำแหน่ง	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร
ปลัดกระทรวง ปลัด ทบวง หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑. รองปลัดกระทรวง รองปลัด ทบวง อธิบดี รองอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ที่เทียบ เท่า	๓๐	๓๐	๒๐
	๒. ผู้อำนวยการกอง หัวหน้า กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๒๐
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑๒๐	๔๕	๓๐
	๔. ประจำแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑๒๐	๔๕	๓๐
	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑๒๐	๔๕	๓๐
อธิบดี หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑. รองอธิบดี หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๓๕	๓๕	๑๐
	๒. ผู้อำนวยการกอง หัวหน้า กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ที่เทียบเท่า	๓๐	๓๕	๑๐
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งที่เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
	๔. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕
	๖. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๗. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕
ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๓. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๓๐	๓๕	๗
	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๓๐	๓๕	๗
หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๓๕	๗	—
	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๓๕	๗	—
หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก ซึ่งเป็นหัวหน้างานอิสระ	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๗	๓	—
	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๗	๓	—

ตารางหมายเลข ๒

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
นายกรัฐมนตรี ในฐานะ ที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด	ทุกตำแหน่ง	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร
ปลัดกระทรวงยุติธรรม	๓. ผู้พิพากษาศาลฎีกา, อธิบดี ผู้พิพากษาศาลแพ่ง, อธิบดี ผู้พิพากษาศาลอาญา, อธิบดี ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, อธิบดีผู้พิพากษาภาค, หรือ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ใน ศาลอุทธรณ์	๓๐	๓๕	๓๕
	๒. ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์, ผู้ พิพากษาศาลแพ่ง, ผู้พิพากษา ศาลอาญา, ผู้พิพากษา หัวหน้าศาล, ผู้พิพากษาศาล คดีเด็กและเยาวชนกลาง, ผู้ พิพากษาศาลชั้นต้น, ผู้พิพาก- ษา หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๒๐
	๓. ผู้ช่วยผู้พิพากษา หรือตะโตะ ยุติธรรม	๖๐	๔๕	๓๐

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
ประธานศาลฎีกา, อธิบดีผู้พิพากษาศาล อุทธรณ์ อธิบดีผู้ พิพากษาศาลแพ่ง อธิบดีผู้พิพากษาศาล อาญาหรืออธิบดีศาล คดีเด็กและเยาวชน กลาง	๑. ผู้พิพากษาประจำศาล	๒๐	๓๐	๓๐
	๒. ผู้พิพากษาที่รับราชการใน ศาลซึ่งมีตำแหน่งที่เทียบเท่า ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือ ผู้พิพากษาที่รับราชการใน ศาลซึ่งมีตำแหน่งที่เทียบเท่า ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	๓๐	๓๕	๓๕
	๓. ผู้ช่วยผู้พิพากษาที่รับราชการ ในศาล	๔๕	๓๐	๑๕
อธิบดีผู้พิพากษาภาค	๑. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล, ผู้ พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้ ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าที่ รับราชการศาลในภาค	๓๐	๓๕	๓๕
	๒. ผู้ช่วยผู้พิพากษา หรือตะโตะ ยุติธรรมที่รับราชการศาลใน ภาค	๔๕	๓๐	๓๕
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล	๑. ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าที่ รับราชการในศาล	๒๐	๓๐	๓๐
	๒. ผู้ช่วยผู้พิพากษา หรือตะโตะ ยุติธรรมที่รับราชการในศาล	๓๓	๓๕	๓๐

(ยังมีต่อ)

ปัญหา: เบี้ยบหักการพลเรือน

ตอบโดย

สมศักดิ์ เจริญกุล บุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ
สายบัว พุ่มแดง เลขานุการ สำนักงาน ก.พ.
ธงชัย วาดิชกะ หัวหน้าแผนก ๔ กองทะเบียนประวัติ
ฤทัย วัชรการ หัวหน้าแผนกระเบียบ กองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกวารสารเลขที่ ๑๔๑๕

ถาม กระผมเป็นข้าราชการสังกัดกรมสรรพสามิต สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการชั้นตรีได้และได้รับการบรรจุแต่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๗ แล้ว ขณะนี้จวนจะขอเงินเดือน จะถือว่ารับราชการมาครบรอบปีที่มิสิทธิได้รับเงินเดือน ๒ ขั้นได้หรือไม่ หากว่าทางจังหวัดเห็นว่ามีคุณค่าความชอบเป็นพิเศษ หรือไม่ได้ประการใด

ตอบ คำว่า "ครบรอบปี" หมายความว่าครบรอบปีงบประมาณ สำหรับกรณีของคุณจะเริ่มตั้งแต่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๐๘ เพราะฉะนั้น คุณจึงอยู่ในข่ายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ แต่การจะได้เกินกว่า ๓ ขั้นนั้นจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งตามข้อ ๓๓ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔)

ด้วย

ตอบสมาชิกสุพรรณบุรี

ผมมีความข้องใจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมาย ก.พ. อย่างหนึ่ง คือ การปฏิบัติแต่ละกรม กองไม่เหมือนกัน เช่นผมเคยรับราชการตำรวจมาแล้วโดยมีความรู้ตามหลักเกณฑ์กฎหมาย ก.พ. ต่อมาหลังจากนิรโทษกรรมแล้ว ได้ถูกออกราชการในข้อกล่าวหาว่าทุจริต เมื่อต่อมา ๓ ปีเศษ ผมได้ไปสมัครเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ แต่พัศดีไม่ยอมรับสมัครสอบ โดยอ้างว่าขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๔๐ แห่งกฎหมาย ก.พ. ส่วนเพื่อนของข้าพเจ้าอีกผู้หนึ่ง คือ นาย ก. เดิมที่รับราชการเป็นครูประจำโรงเรียน ได้ถูกทางกระทรวงศึกษาธิการตั้งกรรมการสอบสวนเรื่องทุจริตในการสอบวิชาครู ป.ม. ในปี ๒๕๐๓ คณะกรรมการได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าทุจริตในการสอบทางกระทรวงศึกษาธิการจึงมีคำสั่งให้ออกจากราชการ และนาย ก. ได้ยื่นใบสมัครสอบเข้ารับราชการกรมราชทัณฑ์ และได้บรรจุเข้าเป็นผู้คุมเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่อย่างไรก็ตาม กระผมจึงขอเรียนถามว่า

๑. ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนโดยมีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่

ตอบ ถ้านาย ก. ไม่อุทธรณ์หรืออุทธรณ์แล้วไม่เป็นผล ก็ต้องถือว่า นาย ก. ขาดคุณสมบัติในการกลับเข้ารับราชการตามกฎหมายมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

๒. ถาม ถ้าคำอุทธรณ์ให้กลับเข้ารับราชการตามเดิม นาย ก. จะมีสิทธิเบิกเงินบำเหน็จบำนาญทางกรมราชทัณฑ์ได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ต้องยื่นยังสังกัดเดิมที่ออกมา

๓. ถาม การรับสมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ กรมราชทัณฑ์ต้องสอบถามไปทาง ก.พ. หรือไม่

ตอบ เรื่องนี้มีมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๒๔๓/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ ว่า ข้าราชการพลเรือนที่ถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เพราะกระทำความผิดทางวินัย บางคนได้สมัครกลับเข้ารับราชการอีก โดยมีมติบังคับที่ขาดคุณสมบัติไว้ ทั้งนี้ ย่อมเป็นการเสียหายแก่ราชการ จึงสมควรวางแนวทางการปฏิบัติในกรณีเช่นนี้ว่า ก่อนที่จะบรรจุผู้ใดเข้ารับราชการ ขอให้สืบสวนให้แน่นอนเสียก่อนว่า

ไม่ขาดคุณสมบัติ ถ้าสงสัยอย่างไรให้ถามทาง ก.พ. ครูสุภา หรือกรมประมวลราชการแผ่นดิน และให้ดำเนินคดีแก่ผู้สมัครเข้ารับราชการที่แจ้งเท็จบังคับกรณีขาดคุณสมบัติทุกรายด้วย

๔. ถาม ถ้าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามกฎหมายแล้ว จะมีความผิดฐานแจ้งความเท็จว่าไม่เคยรับราชการมาก่อนหรือไม่

ตอบ กรุณาคำตอบข้อ ๓.

๕. ถาม ถ้าขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย ก.พ. ทางเจ้าสังกัดจะปฏิบัติอย่างไรกับข้าราชการผู้นั้นต่อไป

ตอบ ไม่ใช้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย ก.พ. แต่เป็นการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ถึงกล่าวในข้อ ๓ กรณีเช่นนี้ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลันตามมาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

๖. ถาม ถ้าผมจะขอกลับเข้ารับราชการอีกจะได้ไหม ถ้าได้ ต้องขออนุมัติ ก.พ. หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๘๗ ก่อน ในทางปฏิบัติผู้ขอจะยื่นขอต่อ ก.พ. เองโดยตรง หรือกระทรวงทบวงกรมที่ประสงค์จะบรรจุผู้นั้นเข้ารับราชการ จะขอให้ ก.พ. พิจารณาก็ได้

ตอบนายธีรชัย ลมัยพันธ์

๑. ถาม ในการสอบแข่งขันชั้นตรีกรมที่ดิน ปรากฏว่ามีครูตรีสมัครสอบแข่งขันหลายท่านด้วยกัน ผมอยากทราบว่าท่านเหล่านั้นอาศัยสิทธิอะไรสมัครสอบ

ตอบ ก.พ. เคยลงมติว่า ผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ต้องมีพื้นฐานความรู้ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) แต่ถ้าไม่มีพื้นฐานความรู้ที่กำหนดไว้ ก็จะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.พ. เป็นรายๆ ไป ตามข้อ ๔ แห่งกฎ ก.พ. ดังกล่าว สำหรับกรณีนี้เข้าใจว่าคงจะไม่ได้ใช้สิทธิเป็นครูตรี คงจะต้องใช้สิทธิข้อใดข้อหนึ่งในกฎ ก.พ. ดังกล่าว มิฉะนั้นจะไม่มีสิทธิสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

๒. ถาม การนับเวลาทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง เริ่มนับตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้งหรือนับตั้งแต่วันไปรับตำแหน่ง

ตอบ ต้องนับตั้งแต่วันไปรับตำแหน่ง

ตอบคุณตระกูล เผ่าเพือก

๑. ถาม การรักษาราชการแทนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แตกต่างกับการรักษาราชการในตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๘ ประการใดบ้าง

ตอบ แตกต่างกันในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

การรักษาราชการแทน

จะมีได้ต่อเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติราชการได้เป็นครั้งคราว และสำหรับตำแหน่งใดที่มีตำแหน่งรอง หรือตำแหน่งผู้ช่วย ก็ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรอง หรือตำแหน่งผู้ช่วย แล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาราชการแทน โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้ง แต่ถ้ามไม่มีตำแหน่งรอง หรือตำแหน่งผู้ช่วย หรือมี แต่ผู้ดำรงตำแหน่งรอง หรือตำแหน่งผู้ช่วย ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ก็ให้แต่งตั้งข้าราชการในกระทรวง ทบวง กรม หรือกอง นั้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาราชการแทนชั่วคราว

การรักษาราชการในตำแหน่ง

จะมีได้ต่อเมื่อตำแหน่งว่างลงและยังมิได้แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็ให้แต่งตั้งข้าราชการที่เห็นสมควรรักษาราชการในตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราว

๒. ถาม กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และไม่มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ใครจะเป็นผู้รักษาราชการแทน

ตอบ ให้ปลัดจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าปลัดจังหวัดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้สั่งให้ผู้ใดรักษาราชการแทน ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนรักษาราชการแทน

๓. ถาม เหตุใด พ.ร.บ. จัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจึงบัญญัติให้เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการ

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีฐานะเป็นปลัดกระทรวง เลขาธิการ ก.ค.ภ. เลขาธิการ ก.ส.อ. เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท มีฐานะเป็นอธิบดี และขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีโดยตรง ไม่ผ่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก่อน

ตอบ โดยที่การปฏิบัติราชการบางเรื่องกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้ากระทรวงโดยเฉพาะ (เจ้ากระทรวง หมายถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และรวมตลอดถึงปลัดกระทรวง) และสำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการที่เป็นกรม และเทียบกรมอยู่ในสังกัดจำนวนมาก เพื่อความรวดเร็วในการบริหารราชการและแบ่งเบาภาระนายกรัฐมนตรี ในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะปลัดกระทรวง จึงกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าว มีฐานะเป็นปลัดกระทรวง เพื่อจะได้มีอำนาจตามกฎหมาย

๔. ถาม คำว่า “ตำรวจราชการ” หมายความว่าอะไร และคำว่า “บรรจุ” “แต่งตั้ง” หมายความว่าอะไร

ตอบ มีความหมายตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนดังต่อไปนี้

บรรจุ คือ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน

แต่งตั้ง คือ การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และรวมตลอดถึงการแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการแทน หรือรักษาราชการแทนตำแหน่ง

ตำรวจราชการ คำนี้ไม่มีใช้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗.

ตอบ พ.ต.ท. ปิยะ รัตนะพร

ผมได้อ่านประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนของคุณ ประวิณ ณ นคร แล้ว ทำให้เข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ขึ้น แต่รู้สึกว่าปัญหาที่เกี่ยวกับตำรวจไม่มีใครได้พบ อาจจะเป็นเพราะไม่มีการหารือไปได้ เฉพาะตำรวจมี พ.ร.บ. ว่าด้วยวินัยตำรวจใช้อยู่ด้วย ซึ่งน่าจะมีปัญหามากเพราะมี พ.ร.บ. ใช้ถึง ๒ ฉบับ และอาจมีขัดกันบ้าง มีบางกรณีก็ปฏิบัติไม่ใคร่เหมือนกัน จึงใคร่สอบถามถามแนวปฏิบัติเป็นส่วนตัวในเรื่องที่เกี่ยวกับ

พ.ร.บ. วินัยตำรวจที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ถ้าหากจะตอบให้ทราบได้ จะขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อได้อ่าน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนประกอบกับคำอธิบายของคุณแล้ว ในเรื่องการไล่ออก ปลดออกและให้ออก ตาม ม. ๘๕, ๘๗ และ ๘๐ นั้น ต้องดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนตาม ม. ๘๔ ก่อน โดยผู้มีอำนาจตาม ม. นั้นเป็นผู้สั่งตั้งกรรมการ แล้วดำเนินการสอบสวนโดยอาศัยกฎ ก.พ. ฉบับ ๖๐ เป็นหลัก เมื่อสอบสวนแล้วก็เสนอให้ผู้มีอำนาจตาม ม. ๘๕ สั่งการไปโดยผ่าน อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หมายถึงข้าราชการพลเรือนทุกชั้นรวมทั้งข้าราชการตำรวจด้วย (ยกเว้นความผิดชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับ ๓๘) ถ้าเป็นกรณีเช่นนั้น ผมมีความข้องใจเกี่ยวกับการปฏิบัติสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นนายสิบ พลตำรวจ ดังนี้

๑. ถาม ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติว่า “การลงโทษตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน หมายถึงการลงโทษตามที่ได้ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้อยู่ แต่การสั่งกรณีไล่ออก หรือปลดออก หรือให้ออก หรือพักราชการ แก่พลตำรวจ หรือนายสิบตำรวจ ซึ่งมีไต่ระหว่างประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการทหาร หรือเสมียนพนักงาน ให้อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจแต่งตั้งผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป สั่งได้ตามเหตุที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน”

เมื่อพิจารณาตามนี้ ส่วนใหญ่มีความเห็นกันว่า สำหรับนายสิบ พลตำรวจ อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บัญชาการที่ได้รับมอบหมาย สั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกได้ตาม ม. ๘๕, ๘๗, ๘๐ ได้โดยไม่ต้องตั้งกรรมการตาม ม. ๘๔ เพียงตั้งกรรมการสอบสวนตาม พ.ร.บ. วินัยตำรวจ ซึ่งอาจเป็นผู้กำกับหรือสารวัตรใหญ่ ซึ่งมีได้รับมอบหมายสั่งตั้งกรรมการ ก็ไล่ออก ปลดออก ให้ออกได้ แต่ผมกลับมีความเห็นว่า การไล่ออก ปลดออก ให้ออก ตาม ม. ๘๕, ๘๗ และ ๘๐ ต้องตั้งกรรมการตามระบุไว้ใน ม. ๘๔ และดำเนินการสอบสวนตามนี้ก่อน เมื่อผ่านการพิจารณาของ อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี แล้วอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บัญชาการ

จึงสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกได้ (เว้นความผิดชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘) การปฏิบัติ
อย่างใดจึงจะถูกต้อง

(ที่ผมเห็นเช่นนั้นก็ด้วยเหตุผลที่ว่า พ.ร.บ. วินัยตำรวจใช้ ๒๔๘๕ พ.ร.บ. ระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนใช้ ๒๔๘๗ และ ม. ๓ ของ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนก็ระบุว่า ข้อความที่
ขัดแย้งให้ยกเลิก เมื่อ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนบัญญัติว่า การที่จะไล่ออก ปลดออก ให้ออก
ตาม ม. ๘๕ ๘๗, ๘๐ ต้องตั้งกรรมการสอบสวนตาม ม. ๘๔ และผู้มีอำนาจตั้งกรรมการต้องเป็น
ผู้มีอำนาจที่ระบุไว้ใน ม. ๘๔ ด้วย)

ตอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจซึ่งยังไม่มี
วินัยยุติเด็ดขาด ทราบแต่เพียงว่าสถาบันผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องนัยมีความเห็นแตกต่างกันอยู่
เป็น ๒ ฝ่าย และในขณะที่ตอนนี้ก็ยังไม่มีมติกันว่า การลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ตาม
มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ แก่พลตำรวจหรือนายสิบตำรวจตามที่ตามมานั้น
จะต้องตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก่อนหรือไม่ แต่ก็เข้าใจว่าคงจะมีการพิจารณาชี้ขาดกันในโอกาสต่อไป

๒. ถาม ในคำอธิบาย “อ.ก.พ. กรม” ตาม ม. ๓๘ ไม่ปรากฏผู้มีอำนาจพิจารณา ไล่ออก
ปลดออกและให้ออก ตาม ม. ๘๕, ๘๗ และ ๘๐ แต่ อ.ก.พ. กระทรวงผู้มีอำนาจพิจารณา ไล่ออก
ปลดออก ให้ออกได้ ฉะนั้น การไล่ออก ปลดออก ให้ออก ในส่วนกลาง ข้าราชการพลเรือน
ทุกตำแหน่งรวมทั้งข้าราชการตำรวจทุกชั้น ต้องสอบสวนเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงก่อน หรือ
ข้าราชการชั้นจัตวา นายสิบ พลตำรวจ เสนอเพียง อ.ก.พ. กรมเท่านั้นก็พิจารณาได้

ตอบ คำถามนี้เขียนคำถามข้อแรก ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๘๗ ไม่ได้ให้อำนาจ อ.ก.พ. กรม ในการพิจารณาโทษข้าราชการไว้ (เว้นข้าราชการ
บางประเภทที่กฎหมายกำหนด)

๓. ถาม ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา นายสิบ พลตำรวจ ในส่วนจังหวัด การพิจารณา
ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก (เว้นความผิดชัดแจ้ง) ต้องผ่าน อ.ก.พ. จังหวัดก่อนทุกกรณี
ใช่หรือไม่

ตอบ ปัญหาข้อนี้ สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ถ้าคณะกรรมการสอบสวนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งก็ดี ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาที่ดี เห็นสมควรลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก จากราชการก็ต้องเสนอ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณา ส่วนพลตำรวจหรือนายสิบตำรวจนั้น ยังมีปัญหาดังกล่าวในข้อ ๓ ว่า จะต้องตั้ง กรรมการสอบสวนหรือไม่ จึงยังตอบไม่ได้

๔. ถาม ข้าราชการในส่วนจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งตั้งกรรมการตาม ม. ๘๔ รวมถึงนายสิบ พลตำรวจ ด้วย จะเสนอไป อ.ก.พ. กรมเจ้าสังกัดของผู้ต้องถูกสอบสวนพิจารณา ไล่ออก ปลดออก ให้ออก โดยไม่ผ่าน อ.ก.พ. จังหวัดได้หรือไม่

ตอบ ตามคำถามในข้อ ๒. ว่า อ.ก.พ. กรมไม่มีอำนาจพิจารณาโทษข้าราชการ

๕. ถาม ผู้กำกับการจังหวัดซึ่งมิได้รับมอบหมายตาม ม. ๘๔ สั่งตั้งกรรมการสอบสวน นายสิบ พลตำรวจโดยอาศัย พ.ร.บ. วินัยตำรวจ ในกรณีถึงไล่ออก ปลดออก และให้ออก ตาม ม. ๘๕, ๘๗, ๘๐ แล้วอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้บัญชาการที่รับมอบหมายจะสั่งไล่ออก ปลดออก ให้ออก ได้หรือไม่ (ตาม พ.ร.บ. วินัยตำรวจ ฉบับ ๖ พ.ศ. ๒๔๙๕ น่าจะทำได้) แต่ผมก็ยัง เห็นว่าไม่น่าจะทำได้

ตอบ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ระบุไว้ในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ว่า ใครบ้างมีอำนาจนอกจากที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้วก็ไม่มีอำนาจ สำหรับในส่วนจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ มอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ทำการสอบสวนข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นเอกลงมา

อินทรีย์ของมนุษย์มีอยู่เพื่อประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์
คือที่ไม่รักษา ไม่เป็นประโยชน์ ที่รักษาจึงเป็นประโยชน์

พุทธศาสนสุภาษิต

ปัญหาศาล

ตอบโดย

วิเชียร ไม่เรียง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม
เฉลิมชัย วสันนท์ นิติกรเอก
วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๑ กองเงินเดือน

กรมบัญชีกลาง

ปัญหาสมาชิก

ตอบคุณกิตติ ชั่วสุข

ถาม ผู้ที่ไปสอบ เพื่อเลื่อนชั้น จากจัดว่าเป็นตรี จากตรีเป็นโท และจากโทเป็นเอก ผู้ที่ไปสอบดังกล่าวจะต้องส่งใบลากิจหรือไม่ และจะเบิกค่าที่พักและเบี้ยเลี้ยง ในระหว่างไปสอบ ได้หรือไม่

ตอบ ถ้าทางกรมเรียกตัวมา ที่มาราชการ ไม่ต้องลาและเบิกค่าที่พักกับเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้แต่ถ้าถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวก็ต้องลามาสอบ .

ตอบคุณลม้าย หิรัญ

ถาม ข้าพเจ้ารับราชการในตำแหน่งประจำแผนกสรรพสามิต จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๗๒ ครบเกษียณอายุราชการในเดือนกันยายน ๒๕๓๐ โดยเวลาราชการติดต่อกันมาตลอดจนถึงวันออก อยากทราบว่า อายุราชการของข้าพเจ้าได้กี่ปี กี่เดือน ถ้าจะรับบำเหน็จ จะได้เงินเท่าใด และถ้าจะรับบำนาญ ได้เดือนละเท่าใด ครั้งสุดท้ายข้าพเจ้าได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๓,๒๐๐ บาท ข้าพเจ้ามีเวลาราชการทศวรรษรวมทั้งสิ้น ๒,๕๕๘ วัน หักวันป่วยลาแล้ว

ตอบ มีเวลาปกติ ๓๘ ปี ๒ เดือน

ทศวรรษประมาณ ๗ ปี

รวมมีเวลาราชการทั้งสิ้น ๔๕ ปีเศษ จะได้รับบำเหน็จเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

ถ้ารับบำนาญจะได้เดือนละ ๓,๐๘๐ บาท

ตอบสมาชิกเลขที่ ๔๓๗

นาย ก. เริ่มเป็นครูประจำบาลของอำเภอหนึ่ง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๗๐ ได้รับเงินเดือน ๒๐ บาท จนถึงวันที่ ๓๖ พฤษภาคม ๒๔๗๗ ครั้นวันที่ ๓๗ พฤษภาคม ๒๔๗๗ ทางจังหวัดได้คัดเลือกนาย ก. ไปศึกษาต่อประโยคครูมูลเป็นเวลา ๒ ปี คือระหว่างปี ๒๔๗๗-๒๔๗๘ เมื่อนาย ก. สำเร็จการศึกษาแล้ว จึงได้ไปรายงานตัวต่อจังหวัดเพื่อขอรับการบรรจุเข้าเป็นครูประจำบาลตามระเบียบที่ดัดปฏิบัติสมัยนั้น ตามปกติ นาย ก. ควรจะได้รับการบรรจุให้เข้ารับหน้าที่ตามเดิมในวันเปิดภาคเรียนภาคต้น คือวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๗๘ แต่ปรากฏว่าจังหวัดไม่มีอัตราเงินเดือนสำหรับบรรจุ นาย ก. จึงว่างงานอยู่ระยะหนึ่ง และเพิ่งจะได้รับการบรรจุเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๘๐ และนาย ก. ก็ได้เป็นครูประจำบาลตลอดมา

บัดนี้นาย ก. ครบเกษียณอายุและออกรับบำนาญแล้วเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ โดยทางราชการไม่นับเวลาราชการตอนก่อนไปศึกษาประโยคครูมูลให้ ที่เป็นดังนี้เพราะอำเภอไม่ได้ให้นาย ก. ทำสมุดประวัติทันทีที่เริ่มเข้าทำงาน อำเภอเพียงทำทะเบียนครุรวมไว้เป็นเล่มใหญ่สำหรับเป็นหลักฐานเท่านั้น สำหรับรายนาย ก. ได้เริ่มทำสมุดประวัติตอนที่เริ่มครุครั้งแรก คือวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๘๐ แต่นาย ก. ได้ลงวันที่ทำงานจริงในสมุดประวัติ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๗๐ ซึ่งเป็นวันที่เป็นครูประจำบาลครั้งแรก ภายหลังปรากฏว่าสมุดประวัติของนาย ก. ถูกแกว้นเริ่มเข้าทำงานเป็นวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๘๐ ซึ่งเป็นเวลาเข้าทำงานตอนหลังของนาย ก. ทั้งนี้เป็นเหตุให้นาย ก. ต้องเสียเวลาราชการไปในที่สุด ๗ ปี สำหรับหลักฐานการเป็นครูประจำบาลครั้งแรกของนาย ก. มีปรากฏตามสมุดหมายเหตุรายวันครูใหญ่ ซึ่งยังมีอยู่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ถาม นาย ก. มีสิทธิจะนับเวลาราชการตอนก่อนไปศึกษาประโยคครูมูล รวมกับเวลาเป็นครูดอนหลังได้หรือไม่

ตอบ เรื่องการนับเวลาของครูประจำบาลในระหว่างที่ทางการส่งตัวไปศึกษาต่อประโยคครูมูลนั้น นับเวลาตอนแรกกับตอนหลังต่อกันได้ แต่เวลาไปเรียนครูจะนับเวลาระหว่างไปเรียนเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ได้ดังปรากฏตามหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการที่ ๒๘๒๘๓/๒๔๗๓ ลง ๓๔ ข.ค. ๘๓ (โปรดดูหน้าถัดไป)

๒. ถาม ถ้าได้ นาย ก. จะดำเนินการขอรับบำนาญเพิ่มจากที่รับอยู่แล้วได้โดยวิธีใด โปรดแนะนำให้ละเอียดด้วย เพราะการพิจารณาเงินบำนาญของนาย ก. ได้เสร็จสิ้นเด็ดขาดไปแล้ว

ตอบ ยื่นขอรับบำนาญเพิ่มได้ โดยส่งหลักฐานการส่งตัวไปศึกษาต่อประโยคครูมูล พร้อมกับแบบ ส. และแบบ บก. ๕๐๐๓ ที่ต้นสังกัด

๓. ถาม ครูที่โรงเรียนจ้างสอนประจำเดือนด้วยเงินบำรุงการศึกษา เวลาโรงเรียนปิดภาคเรียนและไม่มีการสอน จะควรจ่ายเงินค่าจ้างสอนให้หรือไม่ และครูประเภทนี้มีสิทธิที่จะลาหยุดทำการสอนโดยได้รับเงินค่าจ้างสอนเต็มในลักษณะของการลาอย่างใดได้เพียงใดหรือไม่

ตอบ ควรสอบถามไปทางกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๒๘/๒๘๓/๒๔๗๓

กระทรวงธรรมการ

๓๕ ธันวาคม ๒๔๗๓

เรื่อง การนับเวลาการงานของครูประจำภาค ในกรณีที่ถูกคัดเลือกส่งไปเรียนวิชาครูในโรงเรียนฝึกหัดครู

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยมีข้อสงสัยกันอยู่บ้างในการนับเวลาการงานของครูประจำภาคและสำรวจวัดศึกษาเพื่อประโยชน์ในการขอเงินรางวัลในกรณีที่ถูกจังหวัดคัดเลือกส่งไปเรียนวิชาครูในโรงเรียนฝึกหัดครู และเมื่อครบกำหนดแล้วออกมาเป็นครูประจำภาคต่อไปตามเดิม จึงขอเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปว่า เฉพาะวันเวลาระหว่างเล่าเรียนไม่นับเป็นเวลาการงาน แต่เมื่อครบกำหนดออกมารับหน้าที่เป็นครูตามเดิมอีกก็ให้ถือเวลาการงานในตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันได้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ศรีธรรมาภรณ์

(พระศรีธรรมาภรณ์)

ตอบคุณวัชร ฐิติจันทร์

๑. ถาม คำว่า “ผู้ที่ขอรับบำนาญได้ต้องมีอายุราชการตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป กับ คำว่า ผู้ที่มีอายุราชการตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไปจะลาออกเพื่อรับบำนาญฐานรับราชการนานก็ได้” นั้น อายุราชการดังกล่าวหมายถึงเฉพาะเวลาการงานจริงหรือรวมทั้งวันหยุดด้วย

ตอบ รวมทั้งเวลาหยุดด้วย

๒. ถาม ผมเกิดวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๗๕ เข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๙๖ (ไม่ได้ทดลองปฏิบัติราชการ) ขณะนี้มีอายุราชการทั่วคุณกี่ปี (เฉพาะทั่วคุณ) โดยผมรับราชการในท้องที่ดังนี้.— ๓ ม.ค. ๒๔๙๖—๓๕ พ.ย. ๒๕๐๕ ที่ อ. เมือง จ. นครราชสีมา ๓๖ พ.ย. ๒๕๐๕ ถึงขณะนี้ ที่ อ. เติลภูมิ จ. ร้อยเอ็ด และขอทราบว่าจะครบเกษียณเมื่อไร

ตอบ มีเวลาทั่วคุณ ๗ ปี ๒๖ วัน และจะครบเกษียณอายุในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๕ ออกจากราชการในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๓๕

๓. ถาม ก. เกิดวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๕๒ รับราชการเมื่อวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๐๖ (ทดลองปฏิบัติราชการ) บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๖ รับราชการที่ อ. เติลภูมิ จ. ร้อยเอ็ด อยากทราบว่าขณะนี้จะมีอายุราชการกี่ปี (รวมทั้งทั่วคุณ) และจะครบเกษียณเมื่อไร และมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ

ตอบ นับเวลาราชการให้ถึง ๓๓ กรกฎาคม ๒๕๐๘

๑. เวลาปกติ ๓ ปี ๒ เดือน ๓๘ วัน

๒. เวลาทั่วคุณ (ยังไม่ได้หักวันป่วยลา) ๒ ปี ๕ เดือน ๓๗ วัน

๓. มีเวลาราชการรวมทั้งสิ้น ๕ ปี ๗ เดือน ๕ วัน บัดขึ้นเป็น ๖ ปี

๔. ครบเกษียณในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๒ ออกจากราชการในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๓๒

๕. ออกขณะนี้ได้บำเหน็จแต่ต้องเป็นกรณีถูกให้ออก หรือลาออกเพราะป่วย เหตุทุพพลภาพ

ตอบคุณสุจิตใจ พลสาร

ข้าราชการผู้หนึ่งเข้ารับราชการ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ได้ลาออกจากราชการ เพื่อไปประกอบอาชีพอื่น และทางราชการอนุญาตให้ลาออกได้ ตามมาตรา ๓๕ ตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

๑. ถาม ข้าราชการผู้หนึ่งมีเวลารับราชการทั้งสิ้นเท่าใด

ตอบ มีเวลาราชการทั้งสิ้น ๓๖ ปี ๒ เดือน ๒๖ วัน (ยังมีได้หักวันป่วยลาในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกออก)

๒. ถาม การลาออกตามมาตรา ๓๕ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จหรือไม่ ถ้าไม่ได้ เป็นเพราะเหตุใด

ตอบ ได้บำเหน็จตามมาตรา ๓๗ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๘๔

๓. ถาม เวลาทำงานระหว่างเป็นข้าราชการวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองปฏิบัติหน้าที่
จะนับเวลาดังกล่าว เพื่อกำหนดเงินบำเหน็จด้วย ได้หรือไม่

ตอบ ได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๖๒๔

ผมเริ่มรับราชการเป็นครูประจำโรงเรียนตั้งแต่ ๒๒ ก.ค. ๑๖ เริ่มหักเงินสะสม ๓ เม.ย. ๑๗
ขณะนี้รับเงินเดือน ๖๕๐ บาท

๑. ถาม ผมเป็นสามัญตั้งแต่ ๓ เม.ย. ๑๗ ไซ้ใหม่ครับ ทำไมไม่เห็นหนังสือแต่งตั้งครับ

ตอบ ไซ้

๒. ถาม เวลาที่คุณได้เท่าไร รวมกับเวลาราชการปกติ เป็นเท่าไร

ตอบ เวลาที่คุณ ๒ ปี ๓ เดือน ๘ วัน รวมกับเวลาปกติ (คิดตั้งต้นเดือน มิ.ย. ๑๗)
อีก ๒ ปี ๑๑ เดือน ๓๐ วัน เป็นเวลาทั้งสิ้น ๕ ปี ๒ เดือนเศษ

๓. ถาม การนับเวลาราชการเพื่อกำหนดบำเหน็จบำนาญ นับตั้งแต่เริ่มรับราชการไซ้ใหม่ครับ
หรือนับจากเป็นสามัญ

ตอบ นับตั้งแต่เข้ารับราชการ

๔. ถาม หากผมลาออก ขอรับเฉพาะบำเหน็จได้ไหมครับ ถ้าได้ ประมาณเท่าใด

ตอบ เวลาราชการยังไม่เข้าเกณฑ์ลาออกโดยมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

๕. ถาม ปีต่างๆ ทั้งหมดมีกี่ปี เริ่มแต่ไหนถึงไหน เช่น บังบประมาณ เป็นต้น

ตอบ มีมากมาย ปี พ.ศ., ร.ศ., จ.ศ., ค.ศ., ฯลฯ ส่วนปีที่ใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติ
ราชการของคุณผมเวลานี้มี ๒ ปี คือ ปีปฏิทิน เริ่มตั้งแต่ ๓ มกราคม ถึงสิ้นเดือนธันวาคม
ปีงบประมาณ เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม - ๓๐ กันยายน

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๐๕๘

ถาม เนื่องจากข้าพเจ้ามีความข้องใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๘๔ และระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงเรียนขอ
ทราบว่า “นาย ก. เข้ารับราชการเป็นพนักงานจ้างในตำแหน่งคนดีตราไม้ (สังกัดกรมป่าไม้)

เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๗๒ และเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๗๗ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นคนเข้าบ้าน และเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๘๐ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยพนักงานบ้านไม้ ครั้นต่อมา นาย ก. สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา (ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๗๖) ได้ และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา อันดับ ๓ ตำแหน่ง พนักงานบ้านไม้จตุรา เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๘๓ และนาย ก. ยังเป็นข้าราชการติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

ดังนี้ จึงอยากทราบว่า ในระหว่างวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๗๒ ถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๘๐ นาย ก. ได้รับราชการเป็นพนักงานจ้าง เมื่อนาย ก. ลาออกจากราชการหรือออกจาก ราชการโดยไม่มีความผิด นาย ก. จะมีสิทธิได้รับเงินค่าทำขวัญลูกจ้างตามระเบียบการจ่ายเงิน เบาหนี้และเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ ด้วยหรือไม่

ตอบ ลาออกมีสิทธิได้รับค่าทำขวัญลูกจ้าง ฯ พ.ศ. ๒๕๐๒

ผู้เก็บตก

เรื่องของบทบาท

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้มีการแสดงละครอยู่เสมอ และ พระองค์เองก็โปรดที่จะร่วมแสดงด้วยบ่อย ๆ คราวหนึ่งทรงโปรดให้เสนาบดีผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง แสดง เป็นกษัตริย์ และพระองค์ทรงแสดงเป็นเสนา ในการแสดงนี้ ตัวกษัตริย์จะต้องใช้ไม้ตะขบตีเสนา เมื่อเสนาบดีตีพระองค์ไม่แรงด้วยเกรงพระราชหฤทัยพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ก็ตรัสสั่งให้ตีพระองค์ แรง ๆ ให้สมกับบทบาท

คนเราต้องรู้จักหน้าที่ ของตนที่จะต้องปฏิบัติ ให้สมกับบทบาทที่ตนได้รับ มอบให้ทำ

“B”

ความเห็นสมาชิก

เรียน บรรณาธิการวารสารข้าราชการ

ผมส่งข้อคิดเห็นมาร่วมสนุกด้วย ถ้าผิดพลาดประการใด ขออภัยด้วย

ด้วยความเคารพนับถือ

ณรงค์ พาทรัตน์

ปัญหาเรื่องการเลิกชั้น

หัวข้อที่กล่าวข้างต้นนี้คงทำให้หลายท่านข้องใจกันมากเป็นแน่ เพราะผู้น้อยก็คงตั้งใจที่จะไม่มีชั้นหรือไม่มีนายกันต่อไป แต่ผู้ใหญ่ก็คงจะไม่ชอบด้วยเป็นธรรมดาเหมือนกัน แต่จะเอาอย่างไรกันแน่นั้น ผมคิดว่า ในเมื่อประเทศเรายังต้องในการศึกษาและด้านจิตใจกันอยู่มาก ถ้าไม่มีอะไรมาบังคับไว้บ้างก็จะทำให้เสียงานเสียการเป็นแน่ ดังนั้นการเลิกชั้นหรือไม่นั้น ผมคิดว่าไม่ควรเลิก เพราะมีบุคคลเพียงส่วนน้อยเท่านั้นเองที่ต้องการจะเลิกชั้น เพราะบางทีตัวเองอาจจะหมดความพยายามในทางที่จะเอาดีได้ในทางวิชาความรู้ ในการสอบเลื่อนชั้น ได้เลย หาทางอื่นที่จะทำให้ไม่มีปมด้อย แต่บุคคลที่รักจะก้าวหน้าเขาก็พยายามศึกษาเล่าเรียนจะเอาชั้นให้ดีกว่าชั้น หรืออาจเป็นการทดสอบความสามารถของตนเองด้วย เพราะถ้าเรานึกถึงหลัก Merit System แล้ว ก็เห็นควรที่จะไม่ต้องเลิกชั้น แต่ถ้านึกถึงหลัก Spoil System แล้ว ท่านผู้ทรงหลายก็คงจะรู้ว่า ผลอะไรจะเกิดขึ้น เพราะในวงสังคมของข้าราชการนั้น ถ้าเราคิดเสียให้ดีกว่าเหมือนชนชั้นที่มักจะมีจุดเสียอยู่แต่เพียงส่วนน้อยเสมอ ถ้าเราอยากจะให้ส่วนมากเสีย เพราะส่วนน้อยก็ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ถ้าตรงไหนเสียก็ควรตัดตรงนั้นออก จึงจะชอบ และคิดว่าไม่มีผลกระทบกระเทือนอะไรเลย

การทำความต้องการของคนนั้น ผมคิดว่าไม่มีวันสิ้นสุดลงได้ ในเมื่อคำว่า “ต้องการ” นั้นไม่รู้จักจบ เพราะสมมติว่าถ้าจัดการเลิกชั้นแล้ว การบริหารงานก็คงจะลำบากในเรื่องการจัดบริหารงานใหม่เป็นแน่ ที่นี้จะมึนงานเพิ่มขึ้นหลายอย่างโดยไม่จำเป็นและอาจมีที่ต้อทำกันอีกมากแน่ ดังนั้น ความ “ต้องการ” ของบุคคลในเรื่องนี้ไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใดเลย และเป็นเรือกที่หาแก่นสารไม่ได้เลย และผมคิดว่าความคิดในเรื่องการเลิกชั้นนี้คงจะเอาแบบอย่างมาจากต่างประเทศเป็นแน่ ถ้าใครคิดจะเอาแบบอย่างในเรื่องที่ว่านี้มาใช้ในเมืองไทย ผมคิดว่าเรื่อง

ชนิดนี้ไม่ควรนำมาใช้กับประเทศของเรา เพราะประเทศเรารู้ว่า “ลูก” ต้องเคารพนับถือและมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ แต่ถ้าเรารู้ว่าลูก คือ By Product ก็นำมาใช้ และผลได้จากความคิดแบบนี้ก็เห็นว่าอะไรได้ขึ้นมาเลย นอกจากผลเสียเท่านั้น เพราะเท่าที่เห็นอยู่ในปัจจุบันก็ยังจัดชั้นจัดตำแหน่งก็ยังไม่ถูกที่ถูกทางกันที่ ยังเป็นปัญหากันอยู่เลย แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่า การบริหารงานแบบนี้มันของเขาไม่ดีอย่างไร ทั้งๆที่เขาก็กจัดการบริหารงานกันมาหลายสิบปีแล้วยังไม่เห็นเข้าที่ แล้วถ้าเราขึ้นไปจัดแบบใหม่เข้า หรือระบบ “ไม่มีชั้น” เข้า ก็เห็นจะกินเวลาขึ้นเป็นบวกสองเป็นแน่ หรือใครจะคิดลองดูก็คงจะสนุกกันพิลึกก็เหมือนกัน การคิดจะเลียนแบบคนอื่นนั้นเขาทำกันเฉพาะที่เหมาะสมกับตัวเราเอง ถ้าไม่เหมาะสมกับตัวเราเอง เราก็จะกลายเป็นไม่ใช่ตัวของเราเองเท่านั้น ยิ่งพวกที่อยู่ในโซนร้อน แต่จะไปเอาแบบอย่างพวกโซนอบอุ่นหรือโซนหนาวมาใช้เสียหมดก็ไม่ได้เหมือนกัน

สรุปแล้วปัญหาเรื่องนี้ผมคิดว่าไม่น่าจะทำให้เป็นปัญหาขึ้นมาเลย เพราะไม่มีท่าทางที่จะมีอะไรได้ขึ้นมาเลย นอกจากจะคิดกันเล่นฆ่าเวลาให้มันเสียไปเท่านั้น ขอให้เราดูแบบมี “ชั้น” ของเขาให้เต็มที่เสียก่อนว่าของเขาจะดีหรือไม่เพียงใด ถ้าในเมื่อของเขาไม่ดีหรือใช้ไม่ได้หรือมีข้อเสียไม่เข้าหลักระบบคุณธรรม (Merit System) แล้วก็คงจะเข้าป่าไปนานแล้ว คงไม่เหลือซากให้เราเห็นดังเช่นทุกวันนี้หรอก และพวกเราก็ไม่ต้องมานั่งถกเถียงกัน หรือคุณๆ คิดจะติลูกสาวของเขาที่ยังไม่ทันสาวแล้วคุณจะรู้หรือว่าดีหรือไม่ดี อย่าไปชอบเด็กนะ เดี่ยวจะหาว่าไม่บอก □

การทำงานค่อยผ่านทีละขั้น

ตั้งแต่ขั้นต่ำขึ้นไปนั้นได้ผล

รู้ถนัดชำนาญในการกล

ตั้งแต่ต้นจนปลายแบบคาบคิ

ถ้าทำงานหมายผ่านให้เร็วรวดเร็ว

ด้วยใจเร็วพรวดพราดให้ถึงที่

ย่อมพลั้งพลาดได้ง่ายไม่เข้าที่

เพราะไม่มีประสบการณ์ชำนาญพอ

ศีกษากาษิต

สอบสมาชิก

เรียน ท่านบรรณาธิการ วารสารข้าราชการ ที่เคารพ

ผมได้เป็นที่ปรึกษาของเพื่อนในเรื่องความเป็นอยู่ของพวกเราในหมู่ข้าราชการ จึงขอส่งสำเนาจดหมายโต้ตอบระหว่างเพื่อนเก่าสองคน คนหนึ่งเป็นหัวหน้ากอง อีกคนหนึ่งเพิ่งออกไปเป็นหัวหน้าส่วนราชการต่างจังหวัด ผมคิดว่าความจริงหัวอกข้าราชการทั่ว ๆ คงมีดังเช่นจดหมายนี้ จึงส่งมาให้ท่านลองพิจารณาว่าสมควรจะนำลงให้เพื่อนข้าราชการทราบกันบ้าง เมื่อถึงคราวพบกับเหตุการณ์เช่นนั้นบ้างจะได้ไม่น้อยอกน้อยใจ เพราะมันเป็นเรื่องธรรมดาของสมัยนี้ครับ.

ด้วยความเคารพนับถือ

ด.ด.ร.

จดหมายของคุณก็ถึงคุณนุ้ยว่ามาดังนี้
นุ้ย เพื่อนรักยิ่ง

ตั้งแต่จากมา ไม่เห็นส่งข่าวคราวไปให้กันทราบบ้างเลย หวังว่าคงสบายดี ล้อได้มาเป็น.....จังหวัดนั้นนะ นับว่าดีแล้ว คนอื่นเขาดังกันหาแทบชีวิตยังไม่ได้มาเลย นับว่าล้อโชคดีมาก ถึงจะไกลกรุงเทพฯ ลึกหน่อยก็ยังดี อยู่ไปพลาง ๆ ก่อน มีโอกาสจะช่วยเรียนท่านให้ไต่ย้ายมาอยู่ใกล้ ๆ กัน แต่ล้อต้องพยายามช่วยตัวเองบ้าง พวกหัวเมืองเขาผีมีอึด ๆ หลายคน ล้ออยู่หัวเมืองมีรายได้นี้ เก็บเอาไว้เป็นของขวัญท่านบ้าง อย่าเอาไปลงขวดเสียหมด

ที่จดหมายมานี้ก็เพราะเดือนหน้าถึงวันเกิดท่านอริบดีแล้ว ใคร ๆ เขามาทักท้วง ล้อควรมาอย่างยิง ไม่งั้นขายหน้าจังหวัดอื่นเขาแย่ ยิ่งหมิ่นท่านพูดถึงล้อยู่บ่อย ๆ ว่าหายหน้าไปสำหรับเรื่องบักจ๊วยขัดข้องบอกมาจะออกไปให้แต่ต้องใช้นะ ไม่ใช่ยืมถาวร เพราะหลังวันเกิดท่านแล้วเมื่อกันเขาจะพาคุณนายท่านไปฮ่องกงสัก ๗ วัน คุณเดียเขาจะออกเงินให้ เอะ มีเรื่องซ้ำคุณเดียแก่ให้กันเปลี่ยนชื่อและนามสกุลให้เป็นไทยให้ กันต้องไปหาเจ้าپرื่องหัวหน้ากอง.....มันเปลี่ยนจากนายถ่ง แซ่ด่าน มาเป็นนายธงชัย ศุภคามสิริ โภคัย คุณเดียชมเปาะเลย นุ้ยว่าจะเปลี่ยนรถให้กันหลังจากเมื่อกันกลับจากฮ่องกง อย่าลืมนะมาให้ได้ในวันเกิดของท่าน

รักและคิดถึง

ก้อง

จดหมายตอบของคุณนัยถึงคุณก้องว่าดังนี้
เรียน ท่านหัวหน้ากองที่รักและนัยถ้อย

ผมได้รับจดหมายของท่านแล้วด้วยความขอบพระคุณอย่างยิ่ง ผมทราบดีว่าน้ำใจของท่านนั้นเสมอต้นเสมอปลายตลอดมา เคยเป็นเพื่อนกันอย่างไรก็ยังคงเป็นเหมือนเดิม แต่ตอนนี้ผมต้องขอเรียกท่านนะครีบ เพราะฐานะแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกัน ผมยังเคยพูดกับบุญเกิดเขาว่า การที่ได้ขึ้นโทและได้ย้ายมาเป็นหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดนี้ ก็คงเป็นเพราะท่านหัวหน้ากองสนับสนุนเป็นแน่ เพราะผมมันขึ้นเคาฯ พงมาถึง ๖ ปีกว่า คำแนะนำที่จะให้ผมไปในงานวันเกิดท่านอธิบดีนั้น เป็นคำแนะนำที่ดีที่สุด ผมตั้งใจจะไปอยู่เหมือนกัน เพราะตอนที่อยู่ในกรม ไม่ว่าวันเกิดท่านอธิบดี ท่านรองฯ ท่านผู้อำนวยการ พวกหัวเมืองเขาไปกันแทบทุกคน และแต่ละคนก็หอบหิ้วอะไรต่ออะไรไปฝากเจ้านายคนละหอบสองหอบ วันเกิดท่านหัวหน้ากองเอง ผมจำได้ ท่านยังเอาของที่พวกหัวเมืองให้มาให้ผมตั้ง ๕ ซลอม จนนายเข้ม คนโตของผมมันว่า ถ้าคุณลุงก้องเกิดทำบุญวันเกิดทุก ๆ เดือนก็ดีนะพ่อนะ ผมถามมันว่า ดิยังงี้ มันว่า เราก็จะได้ทุนเงินซื้อของกินกันได้ทุกเดือน ๆ ยังไงล่ะ เพราะท่านเอามาให้อีกแน่ ๆ แล้วอีกหลังวันเกิดของเจ้านาย พวกใกล้ชิดทั้งหลายก็มาบรรยายกันที่ร้านกาแฟยอหลังกรมเรานั้นแหละว่า คนนั้นเอาตราขาว ๓ โหล แชนเนลสี ๓ โหล จากหนองคาย คนโน้นจากนครสวรรค์ จรเข้สีดำ ๕ ตัว และก็อะไรต่ออะไรอีกซึ่งหอบกันมาราคาแพง ๆ ขนาดลูก ๆ ของผู้นำมาไม่ได้พบ ตอนนั้นผมฟังเขาพูดกันแล้ว ยังใจไม่ค่อยดีเลย นึกไปว่า ถ้าเราไปอยู่หัวเมืองบ้าง จะไปหาที่ไหนไปกราบเท้าท่านเหมือนเขาทั้งหลาย แล้วก็บังเอิญได้ออกมาอยู่กับเขาจริง ๆ

ผมทราบถึงความรู้สึกของบรรดาท่านผู้ใหญ่ เจ้านายทั้งหลายดีครับที่ว่า ท่านรัก เมตตา กรุณาบรรดาลูกน้องทุก ๆ คนเหมือนกันหมด แต่บรรดาลูกน้องทั้งหลาย ฐานะมันไม่เหมือนกันครับ ที่เขาหาได้ มีมี เขาก็ให้ได้ครับ และสิ่งเหล่านี้ก็เป็นมูลเหตุจูงใจให้เจ้านายเมตตา มากน้อยตามความสำคัญของเครื่องกำนัล การทำงานเข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียร เป็นเรื่องธรรมดาไป เพราะตอนขอเงินเดือนชนนัยก็เข้มแข็งขยันหมั่นเพียรกันทุกคน ทั้งนี้เพราะระดับการทำงานของ เราไม่มีปรอทที่ไหนมาวัดกันครับ สุดท้ายนี้ผมขอฝากความคิดถึงมายังท่านและคุณนัยด้วย

รักและนัยถ้อย

นัย

จดหมายฉบับนี้ขอไม่ตอบ อ่านแล้วคิดตอบเอาเองก็แล้วกันครับ !

บ.ก.

เฉลยสอบ/ทวน//ละความรู้อบต๋ว

ซึ่งรางวัลประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๐๕

△

๓. ไพ่ทั้ง ๘ ใบ มีเลขเรียงกันดังนี้

๗ ๓ ๕

๓ ๕ ๘

๖ ๗ ๒

๒. คำว่า “คว่ำบาตร” หมายถึงการทำโทษที่พระสงฆ์ทำแก่ชาวบ้านผู้ประพฤติตนไม่อยู่ในศีลธรรมอันดี พระสงฆ์จึงไม่รับบาตรและไม่เกี่ยวข้องในการบุญต่างๆ ของเขา ตรงกับคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “บอยคอตต์” (Boycott) พร้อมใจกันไม่ยอมค้าขาย ไม่ติดต่อ ห้ามการติดต่อ ศัพท์บัญญัติขึ้นจากชื่อของกัปตันบอยคอตต์ (Bycott) ผู้ถูกชาวบ้านคว่ำบาตรไม่คบค้าสมาคมด้วยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓

๓. (ก) แม่วัน เป็นนามปากกาของพระยาสุรินทราชา (นกยูง วิเศษกุล)

(ข) แม่สะอาด เป็นนามปากกาของ พันเอก หลวงสารานุกรมประพันธ์ (นวล ปาจิณพยัคฆ์)

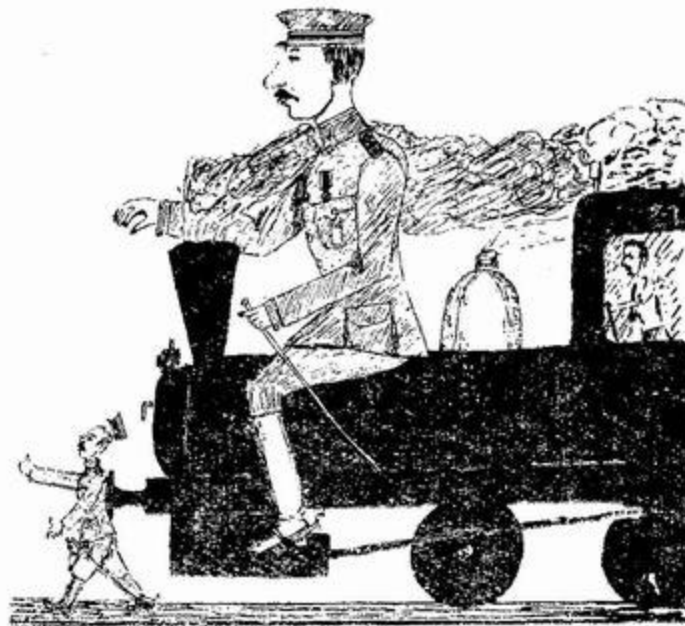
(ค) แม่ทองคำ เป็นนามปากกาของ นายมาลัย ชูพินิจ

๔. กีฬาโอลิมปิกครั้งแรกมีขึ้น เมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๖ (พ.ศ. ๒๔๓๙) ได้เปิดขึ้นที่สนามกีฬาในกรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ

๕. หญิงชายผู้นั้นอำปากให้เห็นว่ามีแต่เหงือก แล้วตอบว่า “ฉันว่าทำไมไหวเพราะไม่มีฟันจะเคี้ยวจะ”

ผลการตัดสิน มีผู้ตอบถูกหมดทั้ง ๕ ข้อเพียง ๒ ราย คือ คุณแก้วมณี วงษ์สุวรรณ ที่ทำการสรรพสามิตควบคุมโรงงานสุราบางยี่ขัน และคุณชลอ ทรงประกอบ ๓๓๘ ถนนประชาธิปไตย นนทบุรี ซึ่งเราจะได้จัดรางวัลให้รายละเอียด ๒๕ บาท ต่อไป

สอบเข้าวน และ ความรู้รอบตัว

พ.ศ. ๒๔๖๒

ร.ฟ.ล.

๑. รัชกาลที่ ๖ ทรงวาดภาพข้างบนนี้ ท่านทราบไหมว่าเป็นภาพใคร
๒. "คนทื่อ" คืออะไร
๓. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตย เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อใด และครั้งสุดท้ายเมื่อใด ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วทั้งหมดกี่ครั้ง
๔. กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนของสหรัฐอเมริกาฉบับแรกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ไต
๕. นายทหารเรียกนักเรียนนายร้อยคนหนึ่งให้เข้าไปรายงานตัว และสั่งให้ขึ้นไปยืนบนขอบหน้าต่าง แล้วออกคำสั่งขึ้นดั่งๆ ว่า "กระโดดลงไป" นักเรียนนายร้อยคนนั้นมองลงไปดูข้างล่างแล้วใจหายวาบ เพราะพื้นดินอยู่ห่างถึง ๓ ชั้น กระโดดลงไปจากงัดแน่ หากเป็นท่านจะต้องทำอย่างไรจึงจะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยเคร่งครัดได้ โดยไม่ต้องเจ็บตัว

กตภา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๐๕ สมาชิกวารสารข้าราชการ ผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (โปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ให้ชัดเจนด้วย)